WILHELMI SCHICKHARDI,
Herrenbergâ-Wirtembergici,

HOROLOGIUM HEBRÆUM;

Sive

CONSILIUM,

Quomodo Sancta Lingua ſpacio XXIV. Horarum, ab aliquot Collegis ſufficienter apprehendi queat;

EDITIO XV.

Prioribus omnibus accuratior, APPENDICULIS aliquot auctior, uſibusque Tyronum accommodatior;

Curâ nuper

BALTHASARIS RAITHII,
Theol. Doct. Ejusd. & Lingg. Orient. Profeſſ. Ordin. nunc Emeriti.

tenui jam opellâ

diſcipuli cujusdam Raithiani,
prodit

TUBINGÆ,

Impenſis JOH. GEORGI COTTÆ, Bibliop.
Typis JOH. HENRICI REISl.

Anno MDC LXXXII.

זכרונא על שלשה חכמים בחכמת הדקדוק:
ועליהם א׳ שלמ׳ והחוט המשלש לא במהרה ינתק:

I. ווילהעלם שיקרדוס ראש בתח לה:
והדין לתת לו יקר וגדו לה:
חלקו בגן עדן למעלה למע לה:
הוציא דבריו לאור תעלו מה:
ובו נדרשת חוקי התו רה:
והספר על שם שיקרדוס נק רא:

II. והשני הוא דמיון לראשו נה:
הוסיף מוסיף על הראשו נה:
עבודתו עבודת יראה ואמו נה:
והצדיק יחיה וילך באמו נה:
בלשאצר רא״ת ראש הישי בה:
ועל הספר שמו זכר לטוב יק רא:

III. והשלישי בחכמתו פניו מתכס סה:
והוסיף על שניהם הוס פה:
מתתיהו עד״ן ווי״ן בדיוק נה:
להיות דבריהם דברים נכו נה:
כבודם בבניהם כבנין הח מה
ויהוה אלהים הוא להם לצל אמת יק רא:

Triumviris Excellentissimis,

Orientalis Literaturæ Columini atque Luminibus

tantillum post beata fata ponit
ex asse discipulus,

M. F. W. H. T.

PRÆFATIO
AD
Sex STUDIOSOS,
Qui
PRIMUM SPECIMEN
ediderunt,

VENERABILIBUS ET DOCTISSIMIS VIRIS-JUVENIBUS,

DOMINIS
CASPARI LAUTENSCHLEGERO, Bittenbrunna-Palatino.
JOACHIMO HEINATIO, Kutizensi Marchico.
M. MATTHÆO RAISERO, Lindaviensi.
GEORGIO ENGEL, Wickersheimensi.
M. GEORGIO ALBERTO, Augustano.
M. DAVIDI SCHÖNIO, Augustano,
Sacro-Sanctæ Theologiæ Studiosis,
Contubernalibus & Amicis colendis, &c.

PRÆFATIO.

Quod hisce diebus inter prandendum me rogastis, ut ad Hebræam vos Arcem, quàm possem, compendiosissimè deducerem; id juvante DEO nunc effectum dabo: gavisus quod tàm alacres mihi contigistis Discipuli, queis nec Ingenium deest ad apprehendendum, nec ad perseverandum constantia. Sapuistis sanè præmultis, quòd hoc Studium Theologiæ vestræ profuturum esse censuistis, & ampliorem fructum sentietis olim, quando Mosen & Prophetas sine Interprete vobis loquentes audietis, non indigi Glossarum & Commentariorum, quibus longè superiores eritis. Beneficium est, fateor, per Conspicilla posse remota cernere; at nonnè multò præclariùs, si quis rem absq;

absq; illis eminùs, ut cominùs, intuetur? Id nunc ante omnia certò persuasum habete, rem esse non modò possibilem, sed facillimam quoque, si ritè tractetur. Nec terreant Exempla eorum, qui totos annos fatigati, & tamen Herculeo molimine vix ultra Alphabetum progreßi, tandem præ successus desperatione irrita cœpta prorsus deseruere. Aberrarunt illi à legitima methodo, destituti nempe fideli manuductore. Ego autem viam vobis præmonstrabo, non anfractuosam illam, mihimet olim navigatam, sed quam nunc è portu cerno breviorem. Neque enim diffido, quò cochlea quæpiam vix integro Mense reptavit, & ipse difficili triduo pedes perveni, illuc equo pauculis horis, & citra laßitudinem devehere quemvis ido-

idoneum sessorem. Non onerabo vos regulis: sed utar peculiari stratagemate, quod hactenus clam habui. Vobis verò, quibus multum, ut Theologiæ Studiosis, plus ut Contubernalibus, plurimum ut Commensalibus debeo, liberaliter impertiar. Expectatis fortè, ut Ratichiano more, Præcepta prorsus eliminem? frustramini. Utcunque conatus Viri laudem, improbo tamen processum, aut nominent mihi eos, qui ex hac Didactica solidè profecerunt. Solent & Judæi nostrates, (quos fortaßis æmulatus est,) absque Grammatica, mero usu, hanc Linguam aggredi. Vidi puerulos ipsorum septennes Mosen solâ exercitatione interpretantes: at non ignoro, adultiores demùm, & cùm jam ad Rabbinatum aspirant, artis Rudimenta

menta necessariò ex Elia vel Kimchi addiscere. Facessant igitur hi magnô hiatu promissores, quos pollicitis tantùm divites fuisse, possessione verò pauperrimos, ex eventu constitit. Vos verò sic statuite, neutrum absque altero seorsim sufficere; Judæorum usum sine Arte incertum esse, vagum, perpetuoque fluctuantem: vicissim Christianorum Artem sine usu sterilem, nunquam frugi: adeoq; nisi inter Usus dirigatur compasso Artis, semper oberrari periculosè. Eapropter utrumq; stabili connubio jungendum esse semper suadeo. Hoc tamen discrimine, ut Artis Præcepta sint pauca, perspicua, vera, catholica, quibus tutò fidatur: Usus autem multus; qui Regulas applicatione illustret, experientiâ roboret, tandem continuitate suâ exer-

exerceat, habitumq́; inducat. Hunc in finem exhibeo Vobis hîc selectißima Præcepta ab omni superfluitate, quoad ejus fieri potuit, perpurgata: angusta verbis, Usu augusta. Præterea Conjugationum nova compendia: Vocalium vulgò neglectarum accuratam mutandi rationem. Paucas hîc Exceptiones, nullas singulares Anomalias metuite. Sejunxi omnes, & in complementum Artis reservavi. Quorsum enim adhuc tenellos offenderem iis, quæ tutò nescire potestis tam diu, donec ipso se Usu offerant, quo rectiùs omninò discuntur: Ars generalium est, non particularium: & maximum proficiendi compendium à minus usitatis secernere frequentiora, magisq́; necessaria; quæ Tyro primùm dignoscere nequit, fidelis autem In-

Inſtitutor indicare debet. Cæterum, ut procedendi modum nonnihil prænoſcatis, viginti quatuor Horas ita bipertiar, ut Duodecim prioribus Artis Præcepta; poſterioribus Uſum addiſcatis. Quod priores attinet, ne multitudine obruamini, diſtribuam labores inter vos, ut quod per ſe exiguum eſt, multò minus fiat dividundo: Veſtrum ſex ſunt, ſingulis binæ cedunt horulæ, quibus ſingulas aſsignabo materias. Primus mihi Nomen *erit, Alter* Verbum: *Tertio* Anomala *tribuam: Quarto* Affixa: *Quintum* Vocales *manent; Sextum* Accentus. *Cum quolibet ſeorſim tractabo, quod ſuum eſt, quaſi is mihi unus adeſſet, cæteris interim mutis aſsidentibus, & Pythagoreo more tantùm auſcultantibus. Sic onus in tot humeros*

ros multiplicatum levius geſtabitur, cùm quilibet ſextam tantùm partem ferat: perinde ut olim ponderoſiſſimum Arietem bellicum bajulabant multi, ad laterales uncos alligati, ut, quam ſinguli nequirent, portam effringerent univerſi. Poſterioribus Duodecim totidem ſelectos Textus Biblicos reſolvemus; EGO prælegam, Vos reſpondebitis. Si quis dualis vel pluralis occurret, T*e* Nomen *appellabo! Si quod præteritum, futurumvé,* T*e* Verbum! *Si qua Punctorum mutatio,* T*u* Vocalis *rationem reddes! &c. Nec quicquam offendemus, cujus explicationem non aliquis veſtrûm jam teneat. Sic in memoria veſtra vivã habebo Grammaticam: & ut Ethici ſuam felicitatem, bonumve virum non in uno quærunt*

runt Individuo, sed in multis: Ita ego Hebræi hominis Ideam contemplabor in vobis universis. Dum autem singuli suum depositũ reddunt, eandemque rem toties in medium conferunt, assuescent & cæteri, ac vel nescientes, perq; lusum quasi, memoriæ mandabunt, ut propemodum è vultu Collegæ, & antequam os aperiat, quid prolaturus sit, agnoscant, adeoq; prius se didicisse quàm discere sentiant, & quantum profecerint, ipsi mirentur. Proderit etiam posterioribus Horis vices permutare, ut, qui hodiè Nominis partes sustinuerit, cras Verbi personam induat, & sic omnes successivè in omnibus exerceantur. Haud dissimili ratione Lexicon quoq; inter vos distribuam, uni Radices, ab Aleph, Beth, Gimel: *alteri à* Daleth, He, Vav,

Vav, &c. *inchoatas, aßignabo, ut significata vocum, non è ſcripto Dictionario, cum aliqua temporis jactura, inquirere opus ſit, ſed è vivo penu veſtro confeſtim citraq; moleſtiã depromere ſciatis. Si quam tamen rariorem Voculam Ego ſupplevero, harebit ea propter hoc ipſum firmiùs, quòd extra ordinem inſerta fuerit. Et in hoc omne Viginti quatuor Horas inſumetis, quas (ne quis inſolenter dictũ exiſtimet) non continuas intelligo, ſed interruptas; neq; enim durabile eſſet quod alternâ requie privaretur. Ingenioſus aliquis quotidie binas impendere poſſet, ſic Curſum Duodecim diebus abſolveret; vel ternas, ut octiduo finiret. Ac licet quiſpiam ſingulas tantùm inſumat, intermedio tempore toto vacet, num propterea periiſſe putabitis*

bitis hunc Mensem, quo tam præclaram sibi scientiam acquisivit in omni vita profuturam? Quod si post primam Periodum diutiùs continuare invicem volueritis, liberum esto. Meâ verò deinceps non amplius indigebitis opellâ, sed ipsimet vobis Doctores eritis, quilibet cæteris in eo, quod ipse principaliter didicit, sufficiens. Sed plura non addo, ne omne Mysterium simul & præmaturè prodam; quæ nunc reticui, oretenus tunc ordinabo. Id extremum vos precatus, velitis interim ab ardore vestro necquicquam remittere, sed certò statuere, quòd alacribus cuncta sint pervia. Valete, & Salvete

à Vestro

Contubernij RECTORE

WILHELMO SCHICKHARDO.

Nono Kl. Mart.

cIↄ Iↄc XXIII.

M. MATTHÆUS ESENWEIN,
t. t. Ecclesiæ Tubing. Diaconus.

L. S.

HOROLOGIUM *Schickhardianum*, sive Institutiones Linguæ Sanctæ, Excellentissimi quondam WILHELMI SCHICKHARDI, Professoris Philologiæ in hâc nostrâ Universitate Celebratissimi, tot Scholis receptas, & toties passim jam recusas, denuò exhibemus. Non equidem *vocale* illud est, sed *doctrinale* potius & *ostensivum*, paucas industriæ Tuæ horas exposcens, vix totidem, quod unius dieculæ spacio ex campana sonare audimus; sufficientissimum tamen & accuratissimum, omnia tyroni hujus Linguæ necessaria exerto quasi digito methodicè & facilimè commonstrans. Quod uti rotundis ingeniis, pulcherrimæque pariter ac sanctissimæ Linguæ amantibus ipsa sua accurata brevitate & rotunditate perplacuit semper: ita tardioribus quibusdam & nauseabundis, statutorum tamen lege ad hanc Linguam addiscendam obstrictis, eadem brevitas pluriumque & pulcherrimarum observationum in una Regula vel tabella

bella exhibitio, obſcuritatis Mater viſa, tædium iisdem ac inſuperabilis penè difficultatis metum, ex ſocordiæ patrocinio ingeneravit. Quod ipſum, ex quo tenuitati meæ ſuperioribus annis, eadem Linguæ rudimenta, ex eodem Horologio, in *Illuſtri*, quod apud nos eſt, *Stipendio Theologico* prælegendi provincia demandata fuit, experientia plus ſatis edocuit. Diſtractis itaque priorum editionum exemplaribus, cum nova editio adornanda, eademque cura, Superiorum authoritate, mihi impoſita eſſet, etiam tardioribus conquerendi anſam præripere, omnia ad vivum reſecare, oculis totidem numeris ſignata ingerere, induſtriæ tyronum relicta redintegrare, manibusque quaſi palpanda, obtrudere conſtitui, quod in ſequentibus potiſſimum commatis à me hîc factum.

1. Beati Authoris SCHICKHARDI, Viri dum viveret, ad Orientales Linguas promovendas divinitus excitati & dotati, *Methodum*, *Regulas*, *Capita*, *Verba*, ubique retinui integra & illibata, nativa ſua & primigenia venuſtate Authoris genium ſpirantia, nec additione, nec diminutione deflorata; niſi ubi pagellæ alicujus pars aliqua nuda relicta, ad evitandum ſequentis inconcinnam dismem-

membrationem, notulis nonnullis aliunde advectis, vestienda fuit, quod in verbis semel atque iterum à nobis factum. Non nos latet, Philologum Clarissimum, *M. Johann Ernestum Gerhardum*, magno Theologo dignissimum filium, idem Horologium nostrum, Anno 1647. harmonia perpetua aliarum Orientalium Linguarum, novaque insuper accessione nobilissimarum observationum, sub quibusvis ferè Regulis auctum *Jenæ* edidisse & locupletasse, ejusdemque laborem, quoad Linguam Hebræam seorsim *Arnstadij*, Anno 1650. studio & curâ *Christiani Neubaur*, Linguarum Orientalium peritissimi, novo itidem auctario dotatum prodiisse: Verùm cum fusior ista tractatio & scopo Beati Authoris, quem in Præfatione ad *Sex Studiosos*, qui Primum Specimen juxta hanc methodum ediderunt, nec non Epilogo hujus libelli nobis pag. 118. satis expressit, & Horologii insuper natura, quod anomalias & specialiores observationes susque deque habet, ordinario quippe & regulari motu (quem tyrones scire ardent) contentum non ferat, tardiorum denique tyronum larvatus magnæ difficultatis in hâc Linguà metus, conspectu tot anomaliarum à Regulis abludentium, hoc

hoc modo augeatur: Ideò, Superiorum jussu, ista omisimus, non repudiantes pleniores notas, sed suo quæq; loco reservantes, Authorisque incomparabilis institutum venerantes.

2. Quæ Regulis, subnexâ declaratione, sive *exceptionis* seu *exemplorum* nomine succinctè erant consibulata, appositis in margine numeris membratim signavimus, ut in oculos facilius incurrerent, & resolutionem vocum per hosce numeros facilitarent.

3. *Verba* tùm *perfecta* tùm *imperfecta*, si ita loqui fas est, totidem columnis integrè descripta, justo inflectendi ordine exhibemus, ne tabellæ contractioris tædium nonnullos deterreret. Idem in *Verbis* & *Nominibus* cum suffixis *conjunctis* observavimus, ut & hic integris paradigmatis facilitas hujus Linguæ tyroni insinuaretur.

4 *Particulas* Hebræorum parvulas, queis circumstantias rerum per easdem sæpè vocculas variè repræsentant, pleniori subjuncto *Lexico* studiosè subductas, sub distinctis *Pronominum*, *Præpositionum*, *Adverbiorum*, *Interjectionum* classibus, ad calcem libri sigillatim apposui, ne & hic vilioris sortis vo-

voculæ, quæ magnis tamen Viris crucem ſæpè figunt, ſcrupulum, ut contemptionem ita infeſtiorem, tyronibus injicerent.

5. *Analyſin practicam* Pſalmi XXXIV. Horologio Authoris jam olim ſubnexam, non Regularum tantùm notatione, ſed integra & exerta verborum præitione, tyronibus inculcavi ad priores verſus, tyronibusque methodum in hac Analyſi prælibare ſaltem animum induxi.

7. *Indicem* denique huic Horologio addidi planè certum, accuratum & perfectum, quo non tam methodum, Realia, Capita & Regulas, quàm uſum præcipuè harum inſtitutionum, per *omnes partes Orationu*, omniaque *plenæ* alicujus *Grammaticæ* membra integrantia monſtro, & ad oculos propono, tyronique ignaro, in quanam Regula hoc vel illud ſit inventurus, præſertim in *mutatione* quoque *vocalium*, ſtatuam quaſi Mercurialem erigo, ut ita nihil amplius deſiderare, nullumque ſocordiæ patrocinium habere poſſit.

Eſt & in manibus meis pleraque pars reliquorum Excellentiſſimi quondam SCHICKARDI *Opuſculorum Philologicorum*, quæ in quatuor tomos à me digeſta, ubi DEUS vitam

vitam viresque, nec non Promotorem Patronumque nobilissimorum Tractatuum, quoad sumptus faciendos, largiturus est, justo volumine integra edentur, quorum seriem hic exhibeo:

I. Tomus continet *PÆDEVTICA*: scil.
1. *Tabulas Institutionum Hebraicarum.*
2. *Horologium Hebræum.*
3. *Infundibulum Hebræum*, Hebräischer Trächter die Sprach leicht einzugiessen.
4. *Lectiones Hebræas Academicas miscellaneas.*
5. *1. Rotam Conjugationum Hebraicarum. cum instructione.*
6. *2. Umbraculum Radicum Hebraicarum, & Formarum Nominum quorumvis, quæ ambo huic Editione inserta sunt.*
7. Hebräisches Kartenspiel/die Sprach zulernen; cujus equidem fragmenta saltem supersunt.

II. Tomus exhibet *EXEGETICA*.
1. *Jus Regium Hebræorum.*
2. *Spicilegium Hebræum* ex nonnullis Exodi capitibus.
3. *De nummis Hebræorum.*
4. *Al-*

4. *Alphabetum Davidicum*, ſeu Commentationem in Pſalmum XXV. complectam.
5. *Eclogas Sacras.*
6. *Capitula Patrum.*

III. Tomus complectitur *HISTORICA*, *ubi ſe ſiſtit:*

1. *Tarich*, ſeu ſeries Regum Perſiæ.
2. *Abulfeda*, cum verſione latina.
3. *Hiſtoria Purim.*
4. *Rabbinorum Nomenclator hiſtoricus, miſcell.*
5. *Index 54. Parſarum Judaicarum.*

IV. Denique ultimus Tomus habet *POLEMICA*, ex quo prodibit:

1. *Bechinat Happeruſchim.*
2. *Triumphator Vapulans.*
3. *Paradiſus Saraceno-Judaica, &c.*
4. *DEUS Orbis Saracenorum.*

Interim vale *benevole LECTOR*, & ſi opus habes, fruere hiſce tyrociniis, ad laudem DEI, Verbique Divini amplificationem!

עמ״י

עמ״י בס״ד עש״ו

INSTITUTIONUM

LINGUÆ SANCTÆ

CAPUT I.

DE LECTIONE.

Docet legere:

1. CONSONANTES.
2. VOCALES.
3. TONUM rectè locare.

I. CONSONANTES.

I. HEBRÆI legunt retrorsum.

Habent id commune cum cæteris Orientalibus; à quibus tamen in eo differunt, quòd 1. singulas sigillatim ponunt: *cum Syri & Arabes cum Persis connectant. Et ut Consonas* 2. *ab invicem; Ita quoque* Vocales à Consonis separant, *ut interdum prorsus abesse possint.*

II. Consonantes numerant Viginti duas.

Quarum Nomina, Figuras, & Potestates *sequens exhibet Tabella.*

Nomina.	Figuræ. 1. Init. & Med.	2. Fin.	Poteſtates. 1. Literal.	2. Numer.
ALEPH	א		Aſpiratio lenis	1.
BETH	ב		B. β.	2.
GIMEL	ג		G. γ.	3.
DALETH	ד		D. δ.	4.
HE	ה		H. Spir. Aſper.	5.
VAV	ו		U. Conſonans.	6.
ZAIN	ז		Dſ.	7.
CHETH	ח		χ.	8.
TET	ט		T.	9.
JOD	י		J. Conſonans.	10.
CAPH	כ	ך 500	C. k. ch.	20.
LAMED	ל		L. λ.	30.
MEM	מ	ם 600	M. μ.	40.
NUN	נ	ן 700	N. ν.	50.
SAMECH	ס		S. σ.	60.
AYN	ע		Aſpiratio fortis.	70.
PE	פ	ף 800	P. Φ. Ph.	80.
ZADI	צ	ץ 900	Z. Tz.	90.
KUPH	ק		Q. K.	100.
RESCH	ר		R. ρ.	200.
SCHIN	שׁ/שׂ		Sh. Sch.	300
THAV	ת		Th. θ.	400

Opor-

Oportet autem cautè inter similes distinguere; *quod discrimen omne in apicibus & angulis consistit: ut ex horum accurata collatione patet*; אצג בכנ דר החת וז טמסם ;דן פףץ *Quæ* duplicem figuram *habent, usurpant posteriorem in* fine *tantùm, alteram aliàs ubique*.

III. Ratione pronunciationis distribuunt in Gutturales, Labiales, Palatinas, Linguales & Dentales.

1. *E'* Gutture *procedunt hæ quatuor*: אַהֲחַע
2. *Fe'* Labia *compressa prorumpunt*: בּוּמַף
3. *In* Palato *formantur totidem*: גִּיכַק
4. Linguales *sunt quinque*: דַּטְלְנַת
5. *Per* Dentes *sibilant totidem* זַסְצְרַשׁ

(*vel per gingivas edentulorum.*)

6. *Præcipua pronunciandi difficultas est in* Gutturalibus, *præsertim in* ע, *cujus sonum hodie ignoramus, & cum* א *confundimus*; (quidam hodiè per *gn* legunt.)

7. Reliquarum *potestates variantur per Puncta; uti jam sequitur.*

Ratione Officÿ Literas bipertiuntur in *RADICALES*, טֵת סֵפֶר גֵּזַע צֶדֶק Scribens Librum Surculum Juſtitiæ: *& SERVILES*, מֹשֶׁה כָּתַב אֵלֵינוּ Moſes ſcripſit ad nos. *ISTÆ perpetuò ſunt Radicales: HÆ non ſemper Serviles.*

IV. Schin cum dextro puncto ſibilat craſſiùs; exiliùs cum ſiniſtro, *ut:*

שֵׁשׁ Scheſch, *ſex,*
שֶׂה ſæh, *pecus;*

Quæ Puncta ſæpè cum Holem coincidunt, ut:

מֹשֶׁה Moſchæh, *Moſes,*
שֹׂנֵא ſoneh, *hoſtis.*

V. Dageſch LENE literas Begadkephat indurat.

Punctum INTRA *literam dicitur* Dageſch. *Eſtque* duplex: *Lene & Forte.* 1.

Lene *eſt, quod ab initio, vel poſt Scheva ſcrbitur: Cætera ſunt* Fortia. 2.

Cum Leni literæ בּ גּ דּ כּ פּ תּ *ſonant* duriuſculè, B. G. D. C. P. T. *absque illo* ב ג ד כ פ ת aſpiratè $\beta.\ \gamma.\ \delta.\ \chi.\ \phi.\ \theta.$ 3.

Exempli Gratia:

Du-

Aſpiratè.			Duriuſcule.		
Pater,	aβ,	אָב	*Filius*,	ben,	בֵּן
Feſtum,	chaγ,	חַג	*Hortus*,	gan,	גַּן
Manus,	jaδ,	יַד	*Sanguis*,	dam,	דָּם
mollis,	raχ,	רַךְ	*quoniam*,	ki,	כִּי
Finis,	ſoφ,	סוּף	*Os, oris*,	pæ,	פֶּה
Tempus,	eθ,	עֵת	*Integritas*,	tom,	תֹּם

VI. Dageſch FORTE literas geminat, *ut:*

שִׁבֵּר ſchibber, *non* ſchiber, *fregit, &c.*
Accidit omnibus Literis, præterquam his Quinque: א ה ח ע ר. (niſi irregulariter.)

VII. Aleph quieſcit, cum vocali caret.

1. *Litera* quieſcere *dicitur cùm non legitur; Moveri* verò *cùm pronuntiatur.*
2. *Quies* accidit quatuor Conſonis, א ה ו י (*quæ memoriæ causâ in Nomine Proprio* יְהוּא *comprehenduntur.*) *Exemplum* א *eſto vox* רֵאשִׁית *principium; quam leges* Reſchit, *non* Rehſchit.

VIII. He finale nunquam legitur.

Ut חָכְמָה Chochma *non* Chochmah. *Sapientia. Nisi Puncto* Mappik *notetur, ut* גָּבְהָהּ gofah, *altitudo.*

IX. Vav cum Holem & Schurek obmutescit, *ut:*

תֹּהוּ *Inanitas, lege* tohu, *non* tovhuv. *Excipe,* quando duas habet contiguas Vocales, *tunc enim est* Dagesch, *non Schurek, ut:*

קֹוִים *Expectantes, lego* kovim *non* koim.

צַוָּאר *Collum, lego* zaffar, *non* zavar.

X. Jod *medianum*, vocali cassum, silet: at *finale*, tantùm post Hirek & Zeri, *ut:*

רַגְלָיו raglaf, *non* raglaif, *pedes ejus.*

כֵּלֶיךָ kelæcha, *non* kelæicha, *vasa tua.*

פְּרִי peri, *non* perii, *Fructus*.

דִּבְרֵי difre, *non* difrei, *verba,*

Finale JOD, *cum cæteris vocalibus movetur, & coalescit in Quasi Diphthongum, ut:*

יָדַי Jadai, *manus meæ.*

אֲדֹנָי Adonai, *DOMINUS.*

גּוֹי Goi, *Gens.*

תָּלוּי talui, *suspensus.*

II. VO-

II. VOCALES.

XI. Vocales sunt quindecim.

1. LONGÆ.

Kamez	ָ	A *obscurum.*
Zeri	..	E
Hirek magnum	ִי	I
Holem	וֹ	O, ω.
Schurek	וּ	U, ȣ.

2. BREVES.

Pathach	_	a *clarum.*
Sagol	∴	æ
Hirek parvum	.	i
Kamez hatuph	ָ :	o *obscurum.*
Kybbutz	⋱	ü *Gallicum.*

3. BREVISSIMÆ.

Scheva	:	ε
Patha genusa	_	α
Hateph-patha	-:	α
Hateph-sægol	∴:	αι
Hateph kametz	ָ:	o *obscurum.*

4. Differentiam inter similes, *Patha scil. simplex, & Patha Genusa; item, inter Kametz hatuph, & Hateph-Kamez, reperies. mox infrà, Regulis 12. & 24.*

XII. Patha Genufa legitur ante Confonas ע ח ה·

Habet communem figuram cum vulgari Patha, sed in eo differt, quòd rariufculè, nec nisi ferè fub ultimis ע ח ה *reperitur, ac ante ipfas enunciatur, ut:*

אֱלוֹהַּ Æloah, *non* Æloha, *DEUS.*
מָשִׁיחַ Mafchiach, *non* Mafchicha, *Meßias five CHRISTUS.*
יֵשׁוּעַ Jefchua, *Salvator, JESUS.*

XIII. Scheva legitur ab Initio; fub Dagefch; poft longam; (*Accentu Tonico carentem,*) & poft focium.

Ab Initio, כְּלִי keli, *vas.* 1.
Sub Dagefch, שַׁבְּחוּ Schabbechu, *laudate.* 2.
Poft longam, נָתְנוּ nathenu, *dederunt.* 3.
Poft Socium, יִלְמְדוּ jilmedu, *difcent.* 4.

Sic etiam, fecundum nonnullos, fub Dagefch intellecto, ut: 5.

וַיְהִי vajehi, *& fuit, pro* וַיְּהִי

Exci-

6. *Excipitur à quibusdam initiale Scheva in voce* שְׁתַּיִם ſchtajim *duæ & derivatis.*

XIV. Quieſcit ante ſocium Scheva; poſt brevem; atque in fine.

1. *Ante Socium,* יִשְׁמְעוּ jiſchmeu, *audient.*
2. *Poſt brevem,* מִשְׁפָּט miſchpat, *Judicium.*
בַּרְזֶל bardsel, *ferrum.*
3. *In Fine,* קֹשְׁטְ koſcht, *Veritas.*

XV. Voces circello notatæ, aliter leguntur ac ſcriptæ ſunt.

1. *Sic verbi gratiâ illud* 2. Regum XIIX. 27. שֵׁינֵיהֶם *legitur, non ſecundùm Conſonas, ſed Vocales* מֵימֵי רַגְלֵיהֶם meme Raglehæm, *aquas pedum ſuorum, (urinam) ex antiquiſſima conſuetudine.*
2. *Hujusmodi diverſæ Lectiones, juxta* Eliam Levitam, *Germanum in Bibliis ſunt 848. comprehenſæ ſigno:* קְרִי וּכְתִיב, *inter quas ſemper illa verior, quæ in margine ponitur, non quæ in Textu.*

Ad eas refertur Nomen Tetragrammaton, יְהוָה, *quòd si punctatur* יְהֹוִה *legendum est* אֱלֹהִים, *si verò punctatur*, יְהוָה *efferendum est* אֲדֹנָי. *Nam Vocales ejus sunt mutuatitiæ tantùm, atque iu per se caret, nec ante avorum nostrorum memoriam quisquam aliter pronunciavit.*

III. TONUS.

XVI. Tonus plerunque est in Ultima.

Vox tunc dicitur Milrà, *ut* יִשְׂרָאֵל Jisrael, *Israël.*

XVII. Sed penacuta sunt, quæ in ֶ- vel ֶ: desinuunt.

Dicuntur Milhel, *accentu in penult. posito, ut:*

אֲבִיגַיִל *perperam Abígail.*
אֲבִימֶלֶךְ *prolatæ Abimelech.*
בֵּית־לֶחֶם *per Béthlechem.*

Huc refer, quæ Patha vicarium pro Sægol habent, *(quod tantùm propè* חטף *accidit, vide Regulam 137.) ut:* 2.

בַּת־שֶׁבַע Bath-schæba, *Bathsabea:*

Exci-

5. *Excipitur autem Sægol ante* הָמָן Haman, *hoc est, ante He Radicale, Mem, & Nun servilia, (stat enim tum Sægol pro Kamez, differentiæ gratiâ,) ut:*

מֹשֶׁה Moschæ'h, *Moses,*
פְּנֵיכֶם penechæ'm, *facies vestræ.*
שְׁמַרְתֶּן schemartæ'n, *custodiistis fæm.*

XVIII. Item, quæ in servilia הָ נָה דְ תָ תִי נִי מוֹ נוּ הוּ terminantur.

1. Illud *fiebat ratione* Vocalium: Hoc *verò respectu* Consonarum, *ut:*

אֲחוֹתֶיהָ achotæ'ha, *sorores ejus.*
תִּשְׁכֹּנָּה tischcónna, *habitabunt, fæm.*
דְּבָרֶיךָ defaræ'cha, *verba tua.*
חָפַצְתָּ chapházta, *voluisti.*
יָכֹלְתִּי jachólti, *potui.*
עֲזַבְתָּנִי azaftáni, *deseruisti me.*
לָמוֹ lámo, *eis.*
יִשְׂמָחוּ jismáchu, *lætabuntur.*
אֲחַזְנוּ achádsnu, *apprehendimus.*
יַצִּילֵהוּ jazziléhu, *eripiet eum.*

2. *Huc refer* ה - *Paragogicum & Locale; (de quo agitur Regula 101.) ut:*

לַיְלָה láilah, *Nox.*

Sed

Sed excipe; *si Scheva mobile (simplex, aut compositum) præcedat, ut:* 3.

אֲסַפְּרָה asapperáh, *annunciabo.*
לְשֹׁנְךָ leschonecha, *lingua tua.*
גַּדְּלוּ gaddelú, *magnificate.*
צָעֲקוּ zaakú, *clamarunt.*

EXEMPLUM

Lectionis esto versus 8. Cap. III.

phoniæ, qui singulas Alphabeti Literas, etiam Finales continet.

לָכֵן חַכּוּ־לִי נְאֻם־יְהוָה לְיוֹם
lejóm Adonái neúm li chakku Lachen
קוּמִי לְעַד כִּי מִשְׁפָּטִי לֶאֱסֹף גּוֹיִם
gojím lææsóph mischpatí ki leád kumi
לְקָבְצִי מַמְלָכוֹת לִשְׁפֹּךְ עֲלֵיהֶם
alehæ'm lischpóch mamlachót lekófzí
זַעְמִי כֹּל חֲרוֹן אַפִּי כִּי בְּאֵשׁ קִנְאָתִי
kinathi beésch kí appí charón kól dsamí
תֵּאָכֵל כָּל־הָאָרֶץ׃
haárez kól teachél

Ideò expectate me, inquit Dominus, ad diem, quo surgam tandem, quia decretum meum est colligere Gentes, ut congregem Regna, ad effundendum super eos indignationem meam, omnem furorem iræ meæ. Quoniam in igne zeli mei devorabitur universa terra.

CA-

CAPUT II.
DE SCRIPTIONE.

Docet exarare

1. CONSONAS.
2. VOCALES.
3. NUMEROS.
4. CURRENTES LITERAS.

ORTHOGRAPHIA utriusq;

Dagejch differtur in proprium Caput.

I. CONSONÆ.

XIX. Literæ ſunto æquialtæ, transverſim craſſiuſculæ, deorſum tenuiores.

1. *Ad hoc præſtandum, oportet Calamum ſiniſtrâ Parte breviùs abſcindere, & inter ſcribendum obliquè tenere.*

2. *Pertinet etiam ad decus Literarum, ut* in modum flammæ *acuminentur; Hanc Calligraphiam feliciùs αὐτοψία, quàm Regulæ docent. Vide ergò, ut Literas invicem ſitu, & cognatas angulis apicibusque probè diſcrimines.*

Porrò

Porrò Majuſculas *non habent Hebræi, ne Initio quidem. Nam quæ grandiores alicubi, vel etiam minutiores occurrunt, (cum ſuſpenſis) ſunt Myſtica,* de quo alibi Philologi Sacri. 3.

XX. Sex Dilatabiles, א·ה·ל·ת·ם complementi vel ornatus gratiâ diducuntur.

Nam voces ſub lineæ finem dividere non ſolent, ſed aut hiatum hiſce longioribus explere, aut ſequentium aliquas ſuperfluè ſine Punctis apponere. 1.

Accidit hæc Dilatatio in Manuſcriptis, etiam Literis Beth, Gimel, Daleth, Reſch, *atque* Schin; *Ubi inſuper* He, Cheth, *&* Tav, *cum Gibbis antiquius picta viſuntur; Pe verò etiam in ſe reflexum; & reduplicatum, ac quaſi prægnans.* 2.

XXI. Quinque Finales מְנַצְפַךְ in dictionum clauſulis extenduntur, *ut:*

מוּם *macula*, בֵּן *filius*, צִיץ *flos*,
חָפַף *texit*. זָכַךְ *purus fuit.*

Sed

1. *Sed crescente voce, vulgarem formam reassumere memento, ut* צִצִּים *flores.*

2. *Quod verò* Mem *Esaiæ IX. 7. in media voce* לְםַרְבֵּה ad multiplicandum, *clauditur, id totum, (& plura ejusmodi) Mysticum est*: de quo v. nostr. Infund. & Buxtorff. Tiberias.

II. VOCALES.

XXII. Holem mutabile, vel constructionis, vel prope indageschabiles, scribitur absque Vav; Cætera, præsertim Characteristica, cum illo.

Non perinde est, an cum, vel sine Vav *scribatur*; Sed scribitur defectivè:

1. *Quando est mutabile, (ut in penultimis Nominum Milhel, & ultimis Syllabis Verborum.)*
2. *Vel in Regimine positum;*
3. *Aut contiguè attingit Literas* אהחער;
4. *Aut vicinum est alteri* Vav, *vel* Jod;

Verbi Gratia:

קֹדֶשׁ *Sanctitas*, יַעֲבֹד *serviet.*

Cata-

אֲרֻבֹּת הַשָּׁמַיִם *Cataracta Cœli.*
מְאֹד *valdè.* כֹּחַ *Virtus.*
עֹלָם *Seculum.* רֹאשׁ *Caput.*
גְּדֹלוֹת *magnæ.* אֲדֹנָי *Domini mei.*

Extra hos casus plerumque habet ſuſtentaculum ſuum Vav, *ut* כּוֹכָב *Stella; Præſertim ſi illud ſit radicale, aut Formativum.* 5.

ut עוֹף *avis.* תּוֹחֶלֶת *ſpes.*

Excipiuntur *tamen multa utrinque Anomala, quæ Maſora* (i.e. Critica Ebræorum ſacra) *paſſim Literis* חׄ, *hoc eſt,* חָסֵר deficiens, *&* מׄ, *hoc eſt,* מָלֵא redundans, *notavit.* 6.

XXIII. Holem à contiguo puncto ש abſorbetor.

Sive Dextrum præcedat, ut קְדֹשִׁים *ſancti.*
Seu Siniſtrum ſequatur, ut שֹׂנֵא *hoſtis.*

XXIV. Kamez-hatuph ante Scheva (expreſſum, vel intellectum,) privetur Punctis, *ut:*

קָרְבָּן *Oblatio.* *Intelligitur autem Scheva ſub Dageſch, vel Litera finali mobili, ut:* 1.

חָנֵּנִי *miſerere mei.* כָּל־ *omnis.*

Quæ

Quæ ex conſecutione Scheva, Dageſch, aut Mappik facilè à Kametz magno diſcernuntur.

2. *Nihilominus autem Rudioribus etiam* קָרְבָּן *&* חָנֵּנִי *cum Punctis ſcribuntur, inſtar breviſſimi Hateph-Kametz, quod ſolis ferè Gutturalibus ſubjicitur, ut:*

אֳנִי *Navis.* עֳנִי *Afflictio.*

XXV. Scheva mutum inſcribitur omni ךְ finali non kametzato, *ut:*

הָלַךְ *ambulavit.* מֶלֶךְ *Rex.*

Æmulantur id Literæ Begadkephat, *poſt ſocium Scheva, ut* יַפְתְּ *dilatet.*

III. NUMERI.

XXVI. Monadici exprimuntur Novem prioribus Literis; Denarii Novem ſuccedaneis; Centenarii reliquis.

ט	ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב	א
9	8	7	6	5	4	3	2	1
צ	פ	ע	ס	נ	מ	ל	כ	י
90.	80.	70	60.	50.	40.	30.	20.	10.

ת	ש	ר	ק
400.	300.	200.	100.

Reliqui Centenarij vulgariter ex minoribus coacervantur; Apud Cabalistas verò & Masoretas Literis finalibus *designantur.*

תתק	תת	תש	תר	תק
ץ	ף	ן	ם	ך
900.	800.	700.	600.	500.

XXVII. Intermedii ex his componuntur, majore semper præmisso.

Ut { 57. 44. 33. 21. 12. } *&c.*
{ נז מד לג כא יב }

At pro יה, *quod est è nominibus Divinis, usurpatur reverentiæ causa æquivalens* טו 15. *Ordo iste negligitur, quando Numerus aliquis* memoriali Symbolo *aptè includi potest; verbi gratiâ, Parscha Bereschit, sive prima sectio Genescos tot versus continere dici-* 1. 2.

dicitur, quot valet Nomen אֲמַצְיָה Amaſias *in Numeris ſcil.* 164. *Succedens Parſcha Noæ,* 153. *quot Symbolicum Nomen* בְּצַלְאֵל Bezaleel, &c. *Sic* Annus 1621. *latet in verſiculo 10. Pſalm. CXI.*

רֵאשִׁית חָכְמָה יִרְאַת יְהוָה׃

Principium Sapientiæ Timor DOMINI.

3. *Uſus Numerandi etiam inſignis eſt in* Cabala, *ubi quæ in Numeris æquivalent, per ſe mutuò explicari putantur, verbi gr. illud Genes. Cap. XLIX. v. 10.* יָבֹא שִׁילֹה veniet Schilo, per מָשִׁיחַ Meſſiam, *quorum utrumque* 358. *complectitur, quam interpretandi rationem* Gematriam *vocant,* de quâ Buxtorff. *in Abbrev.* & Hackſpan. *not. miſcell.*

IV. CURRENS SCRIPTURA.

XXVIII. In manuſcriptis uſurpantur alii Characteres.

1. *Habent enim Hebræi, æquè ut aliæ Linguæ, varias literarum formas.*

2. *Principalis, & quâ ſacer Codex deſcribitur, dicitur* מְרֻבַּעַת quadrata, *eſtque Duplex:*

Ad eas refertur Nomen Tetragrammaton, יְהוָה, *quòd si punctatur* יְהוִֹה *legendum est* אֱלֹהִים, *si verò punctatur*, יְהֹוָה *efferendum est* אֲדֹנָי. *Nam Vocales ejus sunt mutuatitiæ tantùm, atque iis per se caret, nec ante avorum nostrorum memoriam quisquam aliter pronunciavit.*

III. TONUS.

XVI. Tonus plerunque est in Ultima.

Vox tunc dicitur Milrà, *ut* יִשְׂרָאֵל Jisrael, *Israel.*

XVII. Sed penacuta sunt, quæ in ֶ vel ֶ desinuunt.

Dicuntur Milhel, *accentu in penult. posito, ut:*

אֲבִיגַיִל	*perperam*	*Abígail.*
אֲבִימֶלֶךְ	*prolatæ*	*Abimelech.*
בֵּית־לֶחֶם	*per*	*Béthlechem.*

Huc refer, quæ Patha vicarium pro Sægol habent, (*quod tantùm propè* החע *accidit, vide Regulam 137.*) *ut*: 2.

בַּת־שֶׁבַע Bath-schæba, *Bathsabea:*

Exci-

5. *Excipitur autem Sægol ante* הָמָן Haman, *hoc est, ante He Radicale, Mem, & Nun servilia, (stat enim tum Sægol pro Kamez, differentiæ gratiâ,) ut:*

מֹשֶׁה Moschæ'h, *Moses,*
פְּנֵיכֶם penechæ'm, *facies vestræ.*
שְׁמַרְתֶּן schemartæ'n, *custodiistis fœm.*

XVIII. Item, quæ in servilia
הָ נָה ךָ תָ תִי נִי מוֹ נוּ הוּ
terminantur.

1. Illud *fiebat ratione* Vocalium: Hoc *verò respectu* Consonarum, *ut:*

אֲחוֹתֶיהָ achotæ'ha, *sorores ejus.*
תִּשְׁכֹּנָּה tischcónna, *habitabunt, fœm.*
דְּבָרֶיךָ defaræ'cha, *verba tua.*
חָפַצְתָּ chapházta, *voluisti.*
יָכֹלְתִּי jachólti, *potui.*
עֲזַבְתָּנִי azaftáni, *deseruisti me.*
לָמוֹ lámo, *eis.*
יִשְׂמָחוּ jismáchu, *lætabuntur.*
אֲחָזְנוּ achádsnu, *apprehendimus.*
יַצִּילֵהוּ jazziléhu, *eripiet eum.*

2. *Huc refer* ה - *Paragogicum & Locale; (de quo agitur Regula 101.) ut:*

לַיְלָה láilah, *Nox.*

Sed

Sed excipe; *si Scheva mobile (simplex, aut compositum) præcedat, ut:* 3.

אֲסַפְּרָה asapperáh, *annunciabo.*
לְשֹׁנְךָ leschonecha, *lingua tua.*
גַּדְּלוּ gaddelú, *magnificate.*
צָעֲקוּ zaakú, *clamarunt.*

EXEMPLUM

Lectionis esto versus 8. Cap. III.

phoniæ, qui singulas Alphabeti Literas, etiam Finales continet.

לָכֵן חַכּוּ־לִי נְאֻם־יְהוָה לְיוֹם
lejóm Adonái neúm li chakku Lachen
קוּמִי לְעַד כִּי מִשְׁפָּטִי לֶאֱסֹף גּוֹיִם
gojím læasóph mischpatí ki leád kumi
לְקָבְצִי מַמְלָכוֹת לִשְׁפֹּךְ עֲלֵיהֶם
alehæ'm lischpóch mamlachót lekófzí
זַעְמִי כֹּל חֲרוֹן אַפִּי כִּי בְּאֵשׁ קִנְאָתִי
kinathi beésch kí appí charón kól dsamí
תֵּאָכֵל כָּל־הָאָרֶץ׃
haárez kól teachél

Ideò expectate me, inquit Dominus, ad diem, quo surgam tandem, quia decretum meum est colligere Gentes, ut congregem Regna, ad effundendum super eos indignationem meam, omnem furorem iræ meæ. Quoniam in igne zeli mei devorabitur universa terra.

CA-

CAPUT II.
DE SCRIPTIONE.

Docet exarare
1. CONSONAS.
2. VOCALES.
3. NUMEROS.
4. CURRENTES LITERAS.

ORTHOGRAPHIA utriusq;
Dagesch differtur in proprium Caput.

I. CONSONÆ.

XIX. Literæ ſunto æquialtæ, transverſim craſſiuſculæ, deorſum tenuiores.

1. *Ad hoc præſtandum, oportet Calamum ſiniſtrâ Parte breviùs abſcindere, & inter ſcribendum obliquè tenere.*
2. *Pertinet etiam ad decus Literarum, ut* in modum flammæ *acuminentur; Hanc Calligraphiam feliciùs αὐτοψία, quàm Regulæ docent. Vide ergò, ut Literas invicem ſitu, & cognatas angulis apicibusque probè diſcrimines.*

Porrò

Porrò Majuſculas *non habent Hebræi, ne Initio quidem. Nam quæ grandiores alicubi, vel etiam minutiores occurrunt, (cum ſuſpenſis) ſunt Myſtica,* de quo alibi Philologi Sacri. 3.

XX. Sex Dilatabiles, אהלתם complementi vel ornatus gratiâ diducuntur.

Nam voces ſub lineæ finem dividere non ſolent, ſed aut hiatum hiſce longioribus explere, aut ſequentium aliquas ſuperfluè ſine Punctis apponere. 1.

Accidit hæc Dilatatio in Manuſcriptis, etiam Literis Beth, Gimel, Daleth, Reſch, *atque* Schin; *Ubi inſuper* He, Cheth, *&* Tav, *cum Gibbis antiquius picta viſuntur; Pe verò etiam in ſe reflexum; & reduplicatum, ac quaſi prægnans.* 2.

XXI. Quinque Finales מְנְצֵפְךָ in dictionum clauſulis extenduntur, *ut:*

מוּם *macula*, בֵּין *filius*, צִיץ *flos*,
חָפַף *texit.* זָכָה *purus fuit.*

Sed

1. *Sed crescente voce, vulgarem formam reassumere memento, ut* צִצִּים *flores.*

2. *Quod verò* Mem *Esaiæ IX. 7. in media voce* לְמַרְבֵּה ad multiplicandum, *clauditur, id totum, (& plura ejusmodi) Mysticum est*: de quo v. nostr. Infund. & Buxtorff. Tiberias.

II. VOCALES.

XXII. Holem mutabile, vel constructionis, vel prope indageschabiles, scribitur absque Vav; Cætera, præsertim Characteristica, cum illo.

Non perinde est, an cum, vel sine Vav *scribatur*; Sed scribitur defectivè:

1. *Quando est mutabile, (ut in penultimis Nominum Milhel, & ultimis Syllabis Verborum.)*
2. *Vel in Regimine positum;*
3. *Aut contiguè attingit Literas* אהחער;
4. *Aut vicinum est alteri* Vav, *vel* Jod;

Verbi Gratia:

קֹדֶשׁ *Sanctitas,* יַעֲבֹד *serviet.*

Cata-

אֲרֻבֹּת הַשָּׁמַיִם *Cataracta Cœli.*
מְאֹד *valdè.* כֹּחַ *Virtus.*
עֹלָם *Seculum.* רֹאשׁ *Caput.*
גְּדֹלוֹת *magnæ.* אֲדֹנָי *Domini mei.*

5. *Extra hos casus plerumque habet* susten-taculum suum Vav, *ut* כּוֹכָב *Stella; Præsertim si illud sit radicale, aut Formativum.*
ut עוֹף *avis.* תּוֹחֶלֶת *spes.*

6. Excipiuntur *tamen multa utrinque Anomala, quæ Masora* (i. e. Critica Ebræorum sacra) *passim Literis* ח׳, *hoc est,* חָסֵר deficiens, *&* מ׳, *hoc est,* מָלֵא redundans, *notavit.*

XXIII. Holem à contiguo puncto ש absorbetor.

Sive Dextrum præcedat, ut קְדֹשִׁים *sancti.*
Seu Sinistrum sequatur, ut שֹׂנֵא *hostis.*

XXIV. Kamez-hatuph ante Scheva (expressum, vel intellectum,) privetur Punctis, *ut:*

1. קָרְבָּן *Oblatio.* *Intelligitur autem Scheva sub Dagesch, vel Litera finali mobili, ut:*
חָנֵּנִי *miserere mei.* כָּל־ *omnis.*

Quæ

Quæ ex conſecutione Scheva, Dageſch, aut Mappik facilè à Kametz magno diſcernuntur.

2. *Nihilominus autem Rudioribus etiam* קָרְבָּן *&* חָנְנִי *cum Punctis ſcribuntur, inſtar breviſſimi Hateph-Kametz, quod ſolis ferè Gutturalibus ſubjicitur, ut:*

אֳנִי *Navis.* עֳנִי *Afflictio.*

XXV. Scheva mutum inſcribitur omni ךְ finali non kametzato, *ut:*

הָלַךְ *ambulavit.* מֶלֶךְ *Rex.*

Æmulantur id Literæ Begadkephat, *poſt ſocium Scheva, ut* יַפְתְּ *dilatet.*

III. NUMERI.

XXVI. Monadici exprimuntur Novem prioribus Literis; Denarii Novem ſuccedaneis; Centenarii reliquis.

א ב ג ד ה ו ז ח ט

9 8 7 6 5 4 3 2 1

י כ ל מ נ ס ע פ צ

90. 80. 70 60. 50. 40. 30. 20. 10.

ק ר ש ת

400. 300. 200. 100.

Reliqui Centenarÿ vulgariter ex minoribus coacervantur; Apud Cabalistas verò & Masoretas Literis finalibus *designantur.*

תק תר תש תת תתק

ך ם ן ף ץ

900. 800. 700. 600. 500.

XXVII. Intermedii ex his componuntur, majore semper præmisso.

Ut { 57. 44. 33. 21. 12. } *&c.*
{ נז מד לג כא יב }

At pro יה, *quod est è nominibus Divinis, usurpatur reverentiæ causa æquivalens* טו 15. *Ordo iste negligitur, quando Numerus aliquis* memoriali Symbolo *aptè includi potest; verbi gratiâ, Parscha Bereschit, sive prima sectio Geneseos tot versus continere dici-*

1\.
2\.

dicitur, quot valet Nomen אֲמַצְיָה Amasias *in Numeris scil.* 164. *Succedens Parscha Noa,* 153. *quot Symbolicum Nomen* בְּצַלְאֵל Bezaleel, &c. *Sic* Annus 1621. *latet in versiculo* 10. *Psalm. CXI.*

רֵאשִׁית חָכְמָה יִרְאַת יְהוָה׃

Principium Sapientiæ Timor DOMINI.

3. *Usus Numerandi etiam insignis est in* Cabala, *ubi quæ in Numeris æquivalent, per se mutuò explicari putantur, verbi gr. illud Genes. Cap. XLIX. v. 10.* יָבֹא שִׁילֹה veniet Schilo, per מָשִׁיחַ Messiam, *quorum utrumque* 358. *complectitur, quam interpretandi rationem* Gematriam *vocant,* de quâ Buxtorff. *in Abbrev.* & Hackspan. *not. miscell.*

IV. CURRENS SCRIPTURA.

XXVIII. In manuscriptis usurpantur alii Characteres.

1. *Habent enim Hebræi, æquè ut aliæ Linguæ, varias literarum formas.*

2. *Principalis, & quâ sacer Codex describitur, dicitur* מְרֻבַּעַת quadrata, *estque Duplex:*

Vetus, *pinguior illa & undulata, proinde elegantior habita, ſed diſtinctu difficilior; &* 3.

Nova, *viſu quidem gracilior, expeditior tamen ſcriptu.* 4.

Præter eas variæ ſunt vernaculæ, Currentes *vulgo appellatæ, & ſingulis ferè Gentibus ſuæ peculiares.* 5.

Hiſpanis *minuta & continua* מוּעֲלֵאק *dicta, ubi Jod & Vav mediis Beth, Daleth atque Reſch inſeruntur, cæteræque omnes Arabico more cohærent. Cujus Elias in Thisbi meminit.* 6.

Gallis, *laxior & inæquabilis, qualis viſitur in Titulis Bibliorum, & Commentariis à Roberto Stephano editis.* 7.

Italis *rotunda, exilis & pulchra,* מַשְׁקֵיט *vocata, quâ Veneta olim, & hodie Baſilcenſia Biblia ſunt excuſa; ea probatur doctis, & reliquis præfertur.* 8.

Noſtratibus denique Judæis in Germania *degentibus, craſſa rudisque* מְעָשֵׂיט *denominata, quâ Libros Minhagim, & conſimiles nugas exprimunt, à quibus ipſis tamen in Manuſcriptis multipliciter variant, prout quilibet manu ſuâ melius pingit vel deterius. In Majuſculis quoq; mirè luxuriant, quod ipſa Lectio in Commentariis Rabbinorum docebit.* 9.

XXIX.

XXIX. Adhibentur etiam Scripturæ compendia.

1. *Quæ barbarè* Abbreviaturas, *Rabbinicè verò* רָאשֵׁי תֵיבוֹת Capita dictionum *appellant. Nam ut latinè* l. *librum*, c. *caput*, v. *versum*, p. m. *piæ memoriæ*, q. d. *quasi diceret*, *significat: Ita Hebraicæ Consonantes quædam apicibus notatæ integràs Voces denotant.*

Sic significat Exempli gratia:

א׳	*dixit*, אָמַר
ה׳	*Nomen*, h. e. DEUS, הַשֵּׁם
הקב״ה	הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא *Sanctus Ille Benedictus*, hoc est, DEUS.
ז״ל	זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה *Memoria ejus sit in Benedictione.*
כ׳	*Scriptum*, כְּתִיב
ל׳	*Non extat*, לֵית
ס׳	*Clausum*, סְתוּמָה / ססס *vel*
פ׳	*Apertum*, פְּתוּחָה / פפפ *vel*
ק׳	*Lectum*, קְרִי
ר׳	*Magister*, רַבִּי
רש״י	רַבִּי שְׁלֹמֹה יַרְחִי *Rabbi Salomon Jarchi.*

vult dicere. רוצה לֵאמור ר״ל

Et Sexcenta talia, quæ pridem alij collegerunt.

2. *Interdum ultimas tantùm serviles rese- cant.*

ut תּור *pro* תּוֹרָה *Lex.*

3. *Aliàs Græcorum more Literas non con- nectunt, nisi* ל *&* א*, quæ Rabbini conjunctim, instar inversi Pe finalis pingunt* ﭏ.

4. *Item, in Nomine DEI, quod nonnulli sic* ײ *exprimunt, alij sic* ה׳*, plerique sic* דיוד He *mutilato, vel in* Daleth *converso, quo modô etiam passim in Talmud* אלקים *pro* אלהים *scribere solent*, He *contraria ratione, instar* Kuph, *prolongato.*

CAPUT III.

DE NOMINE.

Tradit Nominum:

1. FORMAS.
2. GENERA.
3. NUMEROS.
4. REGIMEN, quod est loco CASUUM; DECLINATIONES enim alias non habent.

DE MUTATIONE NOMINUM cum SUFFIXIS dicetur infrà Cap. IIX.

I. FOR-

I. FORMA.

XXX. Nomina formantur à Verbis, *ut:*

1. מֶלֶךְ *Rex, à Radice* מָלַךְ *regnavit.*

Rariùs ordine inverſo Verba deſcendunt à Nominibus, *ut:*

הֶאֱזִין *audivit, ab* אֹזֶן *Auris.*

2. *Porrò, ut Verba vel perfecta ſunt, vel Imperfecta: Ita quoque Nomina inde deducta.*

3. *Utraque autem,* (Perfecta *vel* Imperfecta *Nomina*) *ſunt vel:*

4. Nuda, *quæ ſolis Radicalibus Literis conſtant, vel*

5. Aucta, *quæ præter Radicales etiam Serviles Literas adjunctas habent.*

6. Nuda *iterum ſunt vel* Levia, *vel* Gravia, *vel* Milhel.

7. Aucta *verò vel utrinſecus, (hoc eſt, ab initio, vel fine tantùm) vel utrinque.*

Hanc Formarum varietatem noſſe multùm juvat, ideò eam prælibabimus.

XXXI. *Levia* deſinunt in Vocalem longam, præcedente longâ, vel Scheva.

Dicuntur Levia, *quia oriuntur ex levi* 1.
Conjugatione Kal, *nec ullo Dageſch forti onerantur. Sunt autem, pro diverſitate Terminationum, Quintuplicia.*

I. Claſſis deſinit in Kametz, *ut:* 2.

דָּבָר	*Verbum.*	גּוֹרָל	*Sors.*
שֵׁכָר	*Sicera.*	עוּגָב	*Organum.*
כְּתָב	*Scriptura.*		

II. *Finitur in* Zeri, *ut:* 3.

שָׁכֵן	*Vicinus.*	רוֹגֵל	*Obtrectator.*
תֵּבֵל	*Orbis.*	זְאֵב	*Lupus.*

III. *Exit in* Hireck magnum, *ut:* 4.

קָצִיר	*Meſſis.*	אוֹכִיל	*Cibus.*
כְּסִיל	*Stultus.*		

IV. *In* Holem, *ut:* 5.

גָּדוֹל	*Magnus.*	קִיטוֹר	*Fumus.*
אֵזוֹב	*Hyſſopus*	תְּהוֹם	*Abyſſus.*

V. *In* Schureck, *ut:* 6.

חָרוּל	*Urtica.*	אֵבוּס	*Præſepe.*
זְבוּל	*Habitaculum.*		

Obſerva tamen, quod pro priori Scheva 7.
ſub Gutturalibus locentur cognatæ Vocales compoſitæ, *ut:*

אֱוִיל	*Stultus.*	חֲמוֹר	*Aſinus.*

Quæ novas propterea Formas non conſtituunt, ſed ad praecedentes. כְּסִיל *&* תְּהוֹם *reducuntur.*

XXXII.

XXXII. *Gravia* desinunt in longam præcedente brevi; quam Dagesch sequitur.

1. *Ab hoc* Dagesch *denominantur* Gravia, *& Originem ducunt ex Pihel atque Pyhal.* *Suntque rursus quinque* Classium.

2. I. *Terminata in* Kametz, *ut:*
גַּנָּב *Fur.* אִכָּר *Agricola.*
סֻלָּם *Scala.*

3. II. *In* Zeri, *ut:*
מַקֵּל *Baculus.* אִלֵּם *Mutus.*
כֻּסֶּם *Spelta.*

4. III. *In* Hireck magnum, *ut:*
אַדִּיר *Magnificus.*

5. IV. *In* Holem, *ut:*
צִפֹּר *Passer.* סֻבֹּל *Onus.*

6. V. *In* Schureck, *ut:*
תַּנּוּר *Furnus.* שִׁקּוּץ *Abominatio.*

7. *Huc etiam pertinent*, quorum Dagesch quidem omissum est, sed aliâ Vocali compensatum, *ut:*
גֶּחָל *Pruna.* חֵרֵשׁ *Surdus.*
חָרָשׁ *Faber.* סָרִיס *Evnuchus.*
Pro חַרָּשׁ סַרִּיס *&c.* *ad Analogiam* אַדִּיר גַּנָּב.

XXXIII. Penacuta sive *Milhel* desinunt in breve Sægol, præcedente mutabili.

Subdividuntur in quatuor Formas: 1.

I. *Ubi aliud* Sægol *præcedit, ut:* 2.

צֶדֶק *Justitia.*

II. *Ubi* Zeri, *ut,* סֵפֶר *Liber.* 3.

Aliqua tamen indifferenter quinque vel sex Puncta habent, ut: 4.

שֵׂכֶל & שֶׂכֶל *Ingenium.*

III. *Ubi* Holem *cassum, hoc est, absque Vav scriptum, ut* קֹדֶשׁ *sanctitas.* 5.

IV. *Ubi* Kametz, *tunc media semper est Vav, ut* מָוֶת *Mors.* 6.

Et hæ Formæ omnes, ratione Vocalium, in incremento vocis variè sunt mutabiles. 7.

Porrò accidit sæpissimè propter Literas ה ח ע*, ut pro Sægol desinant in* Patha Vicarium, *ut:* 8.

יֵשַׁע *Salus.* נֵצַח *Æternitas.*

נַעַר *Puer.* גֹּבַהּ *Altitudo.*

Et referuntur huc quoque Imperfecta pauca, quæ pro Sægol habent Scheva mutum, ut: 9.

חֵטְא *Peccatum.* קֹשְׁטְ *Veritas.*

שָׁוְא *Vanitas.*

XXXIV.

XXXIV. *Aucta initio tantùm*, pleraque Mem gerunt in fronte, & terminantur in longam.

1. *Prima radicalis adsciscit Scheva, quando aliqua* Hæemantica, *sive formativa Litera præponitur. Proinde illa præliminaris Litera brevem Vocalem nanciscitur, plerunque Patha, interdum Hireck, ut:*

מִשְׁעָן & מַשְׁעֵן *Baculus.* מַכְאוֹב *Dolor.*
מִשְׁפָּט *Judicium.* מִזְמוֹר *Psalmus.*
מַשְׂכִּיל *erudiens carmen.* מַטְמוֹן *Thesaurus.*

2. Quædam Aleph præmittunt, *ut:*

אַכְזָב *Fallax.* אַבְנֵט *Baltheus.*

Sed crebrius cum Sægol, *ut:*

אֶצְבַּע *Digitus.* אֶשְׁכּוֹל *Botrus.*

3. Nonnullæ Thav in fronte gerunt, *ut:*

תַּלְמִיד *Discipulus.* תַּמְרוּק *Absterforium.*

4. *Pauca* Jod *vel* Nun, *ut:*

יִצְהָר *Oleum.* יַלְקוּט *Pera.*
נַפְתּוּל *Luctatio.*

XXXV. *Aucta fine tantùm*, partim assumunt Nun vel

vel Jod, partim He vel Thav.

Priora sunt Masculina, *ut:* 1.

קָרְבָּן *Sacrificium.* שִׁלְטוֹן *Potestas.*
גַּרְזֶן *Securis.* נָכְרִי *Extraneus.*

Posteriora verò Fœminina, *& satis frequentia.* 2.

Quæ in הָ desinunt, vel habent Scheva mobile sub prima, *ut:* 3.

בְּרָכָה *Benedictio.* נְגִינָה *Concentus.*
בְּהֵמָה *Jumentum.* בְּשֹׂרָה *Nuncium.*
גְּבוּרָה *Potentia.*

Vel Scheva mutum sub media, *ut:* 4.

שַׂלְמָה *Vestis.* שִׂמְחָה *Lætitia.*
חֶרְפָּה *Probrum.* חָכְמָה *Sapientia.*
טֻמְאָה *Immundities.*

Rariùs gravantur per Dagesch, *ut:* 5.

יַבָּשָׁה *Arida.* שְׁמִטָּה *Intermissio.*
סְגֻלָּה *Peculium.*

Quæ autem in Thav desinunt, ut plurimum habent Sægol, vel Patha vicarium, *ut.* 6.

אַדֶּרֶת *Paludamentum.* נְחשֶׁת *Æs.*
גְּבֶרֶת *Hera.* שִׁבֹּלֶת *Spica.*
אִוֶּלֶת *Stultitia.* כְּתֹנֶת *Tunica.*
עֹפֶרֶת *Plumbum.* תּוֹלַעַת *Vermis.*
כַּפֹּרֶת *Propitiatorium.* סַפַּחַת *Apostema.*

7. Ali-

7. Aliquando habet Hireck vel Schureck, *ut:*

גָּפְרִית *Sulphur.* שְׁאֵרִית *Residuum.*
רֵאשִׁית *Principium,* מַלְכוּת *Regnum.*
כְּסִילוּת *Stoliditas.*

XXXVI. *Utrinque aucta* incipiunt à Mem vel Thav, & desinunt in He vel Thav.

מִלְחָמָה *Bellum.* מֶרְכָּבָה *Cacabus.*
מַרְכֶּבֶת *Currus.* מִשְׁקֹלֶת *Perpendiculum.*
מַהְפֵּכָה *Subversio.* תִּפְאָרָה *Ornatus.*
מִגְעֶרֶת *Exitium,* תַּרְדֵּמָה *Sopor.*
מִשְׁפַּחַת *Familia.* תַּנְחוּמָה *Consolatio.*
מֶמְשָׁלֶת *Dominium.* תִּפְלֶצֶת *Horror.*
תִּלְבֹּשֶׁת *Vestitus.*

2. Rarò ab Aleph inchoatur, *ut:*
אֶצְעָדָה *Armilla.*
אַשְׁמוּרָה & אַשְׁמֹרֶת *Vigilia.*

XXXVII. *Imperfecta* Conjugationum suarum Anomalias sequuntur.

Quem-

Quemadmodum Anomala Verba *inter conjugandum quasdam Literas vel mutant, vel amittunt; Ita Nomina inde derivata easdem imperfectiones sustinent. Quod particulariter per præcipuas Species declarabo:* 1.

I. A Defectivis Pe Nun *orta, primam Radicalem sæpè per Dagesch abscondunt, ut:* 2.

הַצָּלָה *Liberatio;*
à Radice נָצַל *Evasit.*
Sic מַבּוּל *Diluvium;*
à Radice נָבַל *Cecidit.*

II. A Geminatis *oriundæ, plerunque alteram similium amittunt, qui defectus in* Nudis *à tergo per longam mutabilem; In* Auctis *verò per Dagesch post brevem indicatur, ut:* 3.

חָם	*Calidus.*	מָעֹז	*Robur.*
קֵן	*Nidus.*	זִמָּה	*Facinus.*
תֹּם	*Integritas.*	סֻכָּה	*Tugurium.*
מָסָךְ	*Tegumentum.*	תְּפִלָּה	*Oratio.*
מָגֵן	*Scutum.*	מְגִלָּה	*Volumen.*

à Radicibus:

חָמַם, קָנַן, תָּמַם, &c.

III. A Quiescentibus Pe Jod *derivata, Jod Nudum abjiciunt; vel à fronte tegendum, in Vav-Holem mutant, ut:* 4.

דֵּעַ	*Scientia.*	עֵצָה	*Consilium.*

מוֹשָׁב *Sedes.* תּוֹכַחַת *Increpatio.*

à Radicibus:

הוֹכִיחַ, יָשַׁב, יָעַץ, יָדַע.

5. IV. E Verbis Ajin Vav, vel Jod, *enata, eas vel per immutabile Kametz & Zeri occultant, ut:*

עָב *Nubes.* גֵּר *Peregrinus.*
לָצוֹן *Derisio.* צֵדָה *Viaticum.*

à Radicibus:

לוּץ, גּוּר, עוּב, &c.

6. *Vel per cæteras longas ostentant, ut:*

שִׁיר *Canticum.* אוֹר *Lumen.*
מָקוֹם *Locus.* תְּבוּנָה *Intelligentia.*

7. V. A Lamed He *Originem trahentia, mutant illud in Jod, (rarius in Vav,) vel prorsus abjiciunt, ut:*

פְּרִי *Fructus.* אָב *Pater.*
עָנִי *Afflictus.* בֵּן *Filius.*
עָנָו *Mansuetus.* בִּנְיָן *Ædificium.*
גָּלוּת *Exilium.*

8. *Observa tamen*, in omnibus formis multa manere prorsus regularia, *ut:*

מְנוּחָה *Quies.* לֵבָב *Cor.*
יֶלֶד *Puer.* קָצֶה *Finis.*

II. GE-

II. GENUS.

XXXVIII. In Radicalem, vel וין desinentia sunt Masculina, *ut:*

חשֶׁךְ *Tenebræ.* מַעֲנֶה *Responsum.*
מָוֶת *Mors.*

à Radicibus:

חָשַׁךְ *Opacus fuit,* עָנָה *Fatus est,*
מות *Obire.*

Sic quoque: תָּו *Signum.* 1.

חֳלִי *Morbus,* חֶשְׁבּוֹן *Numerus.*

Licet sint à Thematibus: תָּוָה *Signavit.* 2.
חָלָה *Ægrotavit.* חָשַׁב *Supputavit.*

XXXIX. In servilem He, vel Thav finita, sunt Fœminina.

Quæ major est facilitas, quàm Latinitatis. 1.
מִלְחָמָה *Bellum.* כְּסִילוּת *Stoliditas.*

à Radicibus.

לָחַם *Oppugnavit.* כָּסַל *Desipuit.*

Huc refer, quæ res naturâ vel arte duplicatas significant, *ut:*
עַיִן

עַיִן *Oculus*, רֶגֶל *Pes*,
חֶרֶב *Gladius anceps.*

3. Item, alia quædam, *ut:*
אֶבֶן *Lapis*, בֶּטֶן *Venter.*

4. *De propriis mulierum & mulibrium Officiorum monere non opus est.*

5. *Pauca sunt* Communia, *ut:*
זָקָן *Barba*, רוּחַ *Spiritus.*
לָשׁוֹן *Lingua*, אֶרֶץ *Terra*,
דֶּרֶךְ *Via*, נֶפֶשׁ *Anima &c.*

6. Neutra *verò Hebræis sunt nulla prorsus.*

XL. Fœmininum formatur à Masculino in הָ,

Ut טוֹב *Bonus*, טוֹבָה *Bona.*

1. *Observa*, הֶ *prius tollendum esse, si adsit, ut:*
יָפֶה *Pulcher*, יָפָה *Pulchra.*

2. *Et Gentilia tantùm Tha*ו *assumere, ut:*
מִצְרִי *Ægyptius*, מִצְרִית *Ægyptia.*

III. NUMERUS.

XLI. Dualis formatur à singulari in ַיִם *ut:*
יוֹם *Dies*, יוֹמַיִם *Biduum.*

1. *Nota, He servile, si adsit, prius in Thav mutatur, ut:*

שָׁנָה *Annus*, שְׁנָתַיִם *Biennium.*

Pauca sunt Dualia tantùm, ut:

מַיִם *Aquæ*, שָׁמַיִם *Cœli.*

XLII. Pluralis Masculinorum formatur à suo singulari in ים. *ut:*

צַדִּיק *Justus*, צַדִּקִים *Justi.*

Ubi ה. *similiter prius auferendum est, ut:* יָפִים *Pulchri.*

2. *Pauca Chaldaico more terminantur in* ין *ut:* מְלָכִין *Reges, Proverb. XXXI. 3.*

3. *Quædam sunt Pluralia tantùm, ut:* פָּנִים *Facies*, חַיִּים *Vita.*

XLIII. Pluralis Fœmininorum formatur à suo singulari in ות abjectis He vel Thav servilibus, *ut:*

מְדִינָה *Provincia*, מְדִינוֹת *Provinciæ.*

Nam ubi Consonæ auferri jubentur, illarum quoque Vocales simul tollendæ sunt.

At

2. *At* Schureck *in Jod Dageschatum & Kybbutz resolvitur, ut:*

מַלְכוּת *Regnum,* מַלְכֻיּוֹת *Regna.*

XLIV. Quædam Masculina Pluralem formant more Fœmininorum: & contrà.

1. *Frequentiora ex* Masculinis *sunt:*

אָב *Pater,* לוּחַ *Tabula,*
שֵׁם *Nomen,* רוּחַ *Spiritus,*
לַיִל *Nox,* צָבָא *Exercitus,*
קוֹל *Vox,* מָקוֹם *Locus,*
דּוֹר *Ætas,* מִזְבֵּחַ *Altare, &c.*

Quæ faciunt אָבוֹת , שֵׁמוֹת, *&c.*

2. *Præcipua è* Fœmininis *sunt, ut:*

מִלָּה *Sermo,* יוֹנָה *Columba,*
אֵלָה *Quercus,* נְמָלָה *Formica,*
לְבֵנָה *Later, &c.*

Quæ faciunt יוֹנִים ,מִלִּים, *&c. More Masculinorum.*

3. Quædam utroque modo formantur, *ut:*

חָצֵר *Atrium,* הֵיכָל *Templum,*
לֵבָב *Cor,* יַעַר *Sylva,*

 כָּתֵף

כָּתֵף *Humerus, &c.*

Faciunt הֲצֵרִים *&* חֲצֵרוֹת, *&c.*

IV. REGIMEN.

XLV. Singularia Fœminina, propter regimen mutant ה-in ת-.

1. *Cùm duo* Subſtantiva *concurrunt, quorum poſterius latinè Genitivi caſus eſt, prius illorum in* Regimine *conſtitui dicitur:*

Exempli gratia:

עֶבֶד אֱלֹהִים *Servus Dei.*

2. *Id ipſum plerumque aliquantulum mutatur, poſteriori manente invariato; verbi gratia, ſi Fœmininum ſit, convertit conſuetam terminationem in* ת *- ut:*

זִמָּה *Facinus,*

זִמַּת אָדָם *Facinus hominis.*

XLVI. Pluralia verò Maſculina convertunt ים in י - *ut:*

אַדִּיר *Magnificus.*

Plu-

Pluraliter אַדִּירִים *Magnifici.*

Hinc in Constructione:

אַדִּירֵי הָאָרֶץ *Magnates terræ.*

2. *Sic &* Dualia: *ut ex* עֵינַיִם *Oculi:*
fit עֵינֵי יְהוָֹה *Oculi Domini.*

3. Imitantur id paucula Præpositiones,
אַחֲרֵי *post*, בִּלְעֲדֵי *præter.*

4. *Memineris autem, quod insuper* Vocales Nominum, *propter hoc Regimen* variè mutentur; *ut infrà suo loco plenius disces;*
Interim è præsentibus omnium Classium EXEMPLIS *quodammodò prænoscis.*

PLURALE.			SINGULARE.	
Construct.	*Absolut.*		*Construct.*	*Absolut.*
דִּבְרֵי	דְּבָרִים	Verbum	דְּבַר	דָּבָר
לִבְבֵי	לְבָבִים	Cor	לְבַב	לֵבָב
שִׁכְנֵי	שְׁכֵנִים	Vicinus	שְׁכַן	שָׁכֵן
עַצְלֵי	עֲצֵלִים	Piger	עֲצַל	עָצֵל
מַלְכֵי	מְלָכִים	Rex	*Idem*	מֶלֶךְ
נַעֲרֵי	נְעָרִים	Puer	*Idem*	נַעַר
קָדְשֵׁי	קֳדָשִׁים	Sanctitas	*Idem*	קֹדֶשׁ
מוֹתֵי	מוֹתִים	Mors	מוֹת	מָוֶת
זֵיתֵי	זֵיתִים	Oliva	זֵית	זַיִת
מְלוֹנֵי	מְלוֹנִים	Diversorium	מְלוֹן	מָלוֹן
מָגִנֵּי	מָגִנִּים	Scutum	*Idem*	מָגֵן
שִׁנֵּי	שִׁנַּיִם	Dens	*Idem*	שֵׁן

SINGULARE.			PLURALE.	
Construct.	*Absolut.*		*Construct.*	*Absolut.*
עֻזֵּי	עֻזִּים	Robur	*Idem.*	עֹז
גְּדָיֵי	גְּדָיִים	Hœdus	*Idem.*	גְּדִי
שְׂדֵי	שָׂדִים	Campus	שְׂדֵה	שָׂדֶה
מִקְנֵי	מִקְנִים	Possessio	מִקְנֵה	מִקְנֶה
		Sequentia sunt Fœminina.		
צִדְקוֹת	צְדָקוֹת	Justitia	צִדְקַת	צְדָקָה
שִׁפְחוֹת	שְׁפָחוֹת	Ancilla	שִׁפְחַת	שִׁפְחָה
חַלְקוֹת	חֲלָקוֹת	Pars	חֶלְקַת	חֶלְקָה
עֲצוֹת	עֵצוֹת	Consilium	עֲצַת	עֵצָה
אַדְּרוֹת	אֲדָרוֹת	Toga	*Idem.*	אַדֶּרֶת
כָּתְנוֹת	כֻּתֳּנוֹת	Tunica	*Idem.*	כֻּתֹּנֶת
Idem.	מַלְכֻיּוֹת	Regnum	*Idem.*	מַלְכוּת
Idem.	שְׁאֵרִיּוֹת	Residuum	*Idem.*	שְׁאֵרִית

CAPUT IV.

DE VERBO.

Docet Verba *Perfecta*, & ab Affixis *Separata*,

1. Ad Normam Paradigmatis *inflectere*:
2. Propter quasdam literas nonnihil *variare*.

XLVII. INFLEXIO Verbi fluit ab una Radice, plerumque triliterâ.

1. Radix *cæterorum constituitur vulgò tertia persona* Præteriti KAL (*desinens in Patha, interdum quoque in Zeri & Holem*) *propter sui simplicitatem, unde alia educuntur ordine retrogrado; Sed quia in quibusdam imperfectis media Præteriti occultatur, mallem ego* Infinitivum *pro Radice haberi.*
2. *Sunt autem Conjugationes* septem, *per quas significata mutantur.*
3. *In* Kal *pleraque sunt Neutralia;*
4. *In* Pihel *verò &* Hiphil *fiunt transitiva, ut* אָבַד periit, (*Conjug. Kal*) אִבֵּד (*Conjug. Pihel*) & הֶאֱבִיד *Conjug Hiphil*) perdidit. *Quod etiam aliæ linguæ imitantur, ut: Fugere, fugare;* Fallen / fällen; Fahren/ führen; Ligen/ legen; Lernen/ lehren; Sitzen/ setzen/ ꝛc.
5. *Sed habent hoc Orientales Linguæ præ Occidentalibus peculiare, quod* sexum etiam in Verbis distinguunt, & *aliter de Mare loquuntur quàm de Fæmina: Quod observasse, perspicuitatem sæpè juvat.*

XLIIX. Paradigma PAKAD est norma Verborum omnium.

1. *Etiam* imperfectorum, *quæ sic flecti præsupponuntur, ubi ab analogia* (*quod in singulis monebitur*) *non discedunt.*

2\. *Totum itaque* Conjugandi artificium *in eo consistit, ut pro tribus literis* פקד *substituantur tres quæcunque alterius thematis; verbi gratiâ, ad analogiam:*

פָּקַד	פָּקַדְתָּ	פָּקַדְתִּי	
כָּתַב	כָּתַבְתָּ	כָּתַבְתִּי	*Conjugantur*
שָׁמַר	שָׁמַרְתָּ	שָׁמַרְתִּי	*quoque ista:*

3\. *Proinde hoc Thema, tanquam fundamentum reliquorum, memoriæ imprimendum est diligentissimè.* 4. *Id ut faciliùs consequare, positum primò est* explicitum *paradigma, Conjugationum* perfectarum, *& à suffixis* separatarum, *justo ordine (cum prior ille contractior Conjugationum typus, in prioribus editionibus hujus Horologij, Tyronibus confusionem pareret) integris literis exscriptarum, in Radice* פָּקַד visitavit. 5. *Deinde tradita sunt Modorum & Temporum* Compendia, *quæ recordationem juvent, ut ex collatione senties.*

6\. *Ut Tyronum hujus linguæ, (qui faciliùs ex autopsia, quàm Regulis conjugandi artificium addiscunt,) ratio habeatur, Themata conjugationum* IMPERFECTARUM *in singulis verborum imperfectorum classibus, integrè quoque exscripta sequentur Cap. V. VI & sequentibus.*

7\. *Delineatio quoque Verborum cum affixis* CONJUNCTORUM *apparebit sub calcem C. IIX. de suffixis. Sequitur ergò Paradigma* PAKAD.

Con-

Conjugatio Activa KAL.

PRÆTERITUM.

Fœminin.	*Masculin.*		
פָּקְדָה	פָּקַד	3.	
פָּקַדְתְּ	פָּקַדְתָּ	2.	*Sing.*
Com.	פָּקַדְתִּי	1.	
Com.	פָּקְדוּ	3.	
פְּקַדְתֶּן	פְּקַדְתֶּם	2.	*Plur.*
Com.	פָּקַדְנוּ	1.	

FUTURUM.

Com.	אֶפְקוֹד	1.	
תִּפְקְדִי	תִּפְקוֹד	2.	*Sing.*
תִּפְקוֹד	יִפְקוֹד	3.	
Com.	נִפְקוֹד	1.	
תִּפְקֹדְנָה	תִּפְקְדוּ	2.	*Plur.*
	יִפְקְדוּ	3.	

IMPERATIVUS.

פִּקְדִי	פְּקוֹד	*Sing.*
פְּקֹדְנָה	פִּקְדוּ	*Plur.*

INFINITIVUS.

פָּקוֹד	פְּקוֹד

PARTICIPIUM PRÆSENS.

פּוֹקֶדֶת	פּוֹקְדָה	פּוֹקֵד	*Sing.*
	פּוֹקְדוֹת	פּוֹקְדִים	*Plur.*

PARTICIPIUM PRÆTERITUM.

פְּקוּדָה	פָּקוּד	*Sing.*
פְּקוּדוֹת	פְּקוּדִים	*Plur.*

Con-

Conjugatio Passiva NIPHAL.

PRÆTERITUM.

Fœminin.	*Masculin.*		
נִפְקְדָה	נִפְקַד	3.	
נִפְקַדְתְּ	נִפְקַדְתָּ	2.	*Sing.*
	נִפְקַדְתִּי	1.	
	נִפְקְדוּ	3.	
נִפְקַדְתֶּן	נִפְקַדְתֶּם	2.	*Plur.*
	נִפְקַדְנוּ	1.	

FUTURUM.

	אֶפָּקֵד	1.	
תִּפָּקְדִי	תִּפָּקֵד	2.	*Sing.*
תִּפָּקֵד	יִפָּקֵד	3.	
	נִפָּקֵד	1.	
תִּפָּקַדְנָה	תִּפָּקְדוּ	2.	*Plur.*
	יִפָּקְדוּ	3.	

IMPERATIVUS.

הִפָּקְדִי	הִפָּקֵד	*Sing.*
הִפָּקַדְנָה	הִפָּקְדוּ	*Plur.*

INFINITIVUS.

הִפָּקֵד

PARTICIPIUM PRÆSENS.

נִפְקֶדֶת	נִפְקָדָה	נִפְקָד	*Sing.*
נִפְקָדוֹת		נִפְקָדִים	*Plur.*

Con-

Conjugatio Activa PIHEL.

PRÆTERITUM.

Fæminin.	*Masculin.*		
פִּקְּדָה	פִּקֵּד	3.	
פִּקַּדְתְּ	פִּקַּדְתָּ	2.	*Sing.*
	פִּקַּדְתִּי	1.	
	פִּקְּדוּ	3.	
פִּקַּדְתֶּן	פִּקַּדְתֶּם	2.	*Plur.*
	פִּקַּדְנוּ	1.	

FUTURUM.

	אֲפַקֵּד	1.	
תְּפַקְּדִי	תְּפַקֵּד	2.	*Sing.*
תְּפַקֵּד	יְפַקֵּד	3.	
	נְפַקֵּד	1.	
תְּפַקֵּדְנָה	תְּפַקְּדוּ	2.	*Plur.*
	יְפַקְּדוּ	3.	

IMPERATIVUS.

פַּקְּדִי	פַּקֵּד	*Sing.*
פַּקֵּדְנָה	פַּקְּדוּ	*Plur.*

INFINITIVUS.

פַּקֵּד

PARTICIPIUM PRÆSENS.

מְפַקֶּדֶת	מְפַקְּדָה	מְפַקֵּד	*Sing.*
מְפַקְּדוֹת		מְפַקְּדִים	*Plur.*

Con-

Conjugatio Passiva PYHAL.

PRÆTERITUM.

Fœminin.	*Masculin.*		
פֻּקְּדָה	פֻּקַּד	3.	
פֻּקַּדְתְּ	פֻּקַּדְתָּ	2.	*Sing.*
	פֻּקַּדְתִּי	1.	
	פֻּקְּדוּ	3.	
פֻּקַּדְתֶּן	פֻּקַּדְתֶּם	2.	*Plur.*
	פֻּקַּדְנוּ	1.	

FUTURUM.

	אֲפֻקַּד	1.	
תְּפֻקְּדִי	תְּפֻקַּד	2.	*Sing.*
תְּפֻקַּד	יְפֻקַּד	3.	
	נְפֻקַּד	1.	
תְּפֻקַּדְנָה	תְּפֻקְּדוּ	2.	*Plur.*
	יְפֻקְּדוּ	3.	

IMPERATIVUS caret.

INFINITIVUS.

פֻּקַּד

PARTICIPIUM PRÆSENS.

פֻּקָּדָה	פֻּקָּד	*Sing.*
פֻּקָּדוֹת	פֻּקָּדִים	*Plur.*

PARTICIPIUM PRÆTERITUM.

מְפֻקֶּדֶת	מְפֻקָּדָה	מְפֻקָּד	*Sing.*
מְפֻקָּדוֹת		מְפֻקָּדִים	*Plur.*

Con-

Conjugatio Activa HIPHIL.

PRÆTERITUM.

Fœminin.	*Masculin.*		
הִפְקִידָה	הִפְקִיד	3.	
הִפְקַדְתְּ	הִפְקַדְתָּ	2.	*Sing.*
	הִפְקַדְתִּי	1.	
	הִפְקִידוּ	3.	
הִפְקַדְתֶּן	הִפְקַדְתֶּם	2.	*Plur.*
	הִפְקַדְנוּ	1.	

FUTURUM.

	אַפְקִיד	1.	
תַּפְקִידִי	תַּפְקִיד	2.	*Sing.*
תַּפְקִיד	יַפְקִיד	3.	
	נַפְקִיד	1.	
תַּפְקֵדְנָה	תַּפְקִידוּ	2.	*Plur.*
	יַפְקִידוּ	3.	

IMPERATIVUS.

הַפְקִידִי	הַפְקֵד	*Sing.*
הַפְקֵדְנָה	הַפְקִידוּ	*Plur.*

INFINITIVUS.

הַפְקִיד

PARTICIPIUM PRÆSENS.

מַפְקֶדֶת	מַפְקִדָה	מַפְקִיד	*Sing.*
מַפְקִידוֹת		מַפְקִידִים	*Plur.*

Con-

Conjugatio Passiva HOPHAL.

PRÆTERITUM.

Fœminin.	*Masculin.*		
הָפְקְדָה	הָפְקַד	3.	
הָפְקַדְתְּ	הָפְקַדְתָּ	2.	*Sing.*
	הָפְקַדְתִּי	1.	
	הָפְקְדוּ	3.	
הָפְקַדְתֶּן	הָפְקַדְתֶּם	2.	*Plur.*
	הָפְקַדְנוּ	1.	

FUTURUM.

	אָפְקַד	1.	
תָּפְקְדִי	תָּפְקַד	2.	*Sing.*
תָּפְקַד	יָפְקַד	3.	
	נָפְקַד	1.	
תָּפְקַדְנָה	תָּפְקְדוּ	2.	*Plur.*
	יָפְקְדוּ	3.	

IMPERATIVUS
caret.

INFINITIVUS.
הָפְקַד

PARTICIPIUM PRÆTERITUM.

מָפְקָדָה	מָפְקָד	*Sing.*
מָפְקָדוֹת	מָפְקָדִים	*Plur.*

Con-

Conjugatio Reciproca HITPAHEL.

PRÆTERITUM.

Fæminin.	Masculin.		
הִתְפַּקְּדָה	הִתְפַּקֵּד	3.	
הִתְפַּקַּדְתְּ	הִתְפַּקַּדְתָּ	2.	*Sing.*
	הִתְפַּקַּדְתִּי	1.	
	הִתְפַּקְּדוּ	3.	
הִתְפַּקַּדְתֶּן	הִתְפַּקַּדְתֶּם	2.	*Plur.*
	הִתְפַּקַּדְנוּ	1.	

FUTURUM.

	אֶתְפַּקֵּד	1.	
תִּתְפַּקְּדִי	תִּתְפַּקֵּד	2.	*Sing.*
תִּתְפַּקֵּד	יִתְפַּקֵּד	3.	
	נִתְפַּקֵּד	1.	
תִּתְפַּקֵּדְנָה	תִּתְפַּקְּדוּ	2.	*Plur.*
	יִתְפַּקְּדוּ	3.	

IMPERATIVUS.

הִתְפַּקְּדִי	הִתְפַּקֵּד	*Sing.*
הִתְפַּקֵּדְנָה	הִתְפַּקְּדוּ	*Plur.*

INFINITIVUS.

הִתְפַּקֵּד

PARTICIPIUM PRÆSENS.

מִתְפַּקֶּדֶת	מִתְפַּקְּדָה	מִתְפַּקֵּד	*Sing.*
מִתְפַּקְּדוֹת		מִתְפַּקְּדִים	*Plur.*

Hæc

XLIX. Hæc ſunt omnia Præterita, compendiosè contexta:

3. Plur.	*2. Maſc.*	*3. Sing. Maſc.*	
פָּקְדוּ	פָּקַדְתָּ	פָּקַד	Kal.
נִפְקְדוּ	נִפְקַדְתָּ	נִפְקַד	Niphal.
פִּקְּדוּ	פִּקַּדְתָּ	פִּקֵּד	Pihel.
פֻּקְּדוּ	פֻּקַּדְתָּ	פֻּקַּד	Puhal.
הִפְקִידוּ	הִפְקַדְתָּ	הִפְקִיד	Hiphil.
הָפְקְדוּ	הָפְקַדְתָּ	הָפְקַד	Hophal.
הִתְפַּקְּדוּ	הִתְפַּקַּדְתָּ	הִתְפַּקֵּד	Hitpahel.

L. Hæc omnia ſeptem Futura.

Plural. Maſcul.			*Sing. Maſcul.*			
3.	2.	1.	3.	2.	1.	
יִ	תִּ	פִּקְדוּ	יִ	תִּ	אֶפְקֹד	Kal.
יִ	תִּ	הִפָּקְדוּ	יִ	תִּ	אֶפָּקֵד	Niphal.
יְ	תְּ	נְפַקֵּד	יְ	תְּ	אֲפַקֵּד	Pihel.
יְ	תְּ	נְפֻקַּד	יְ	תְּ	אֲפֻקַּד	Puhal.
יַ	תַּ	נַפְקִיד	יַ	תַּ	אַפְקִיד	Hiphil.
יָ	תָּ	נָפְקַד	יָ	תָּ	אָפְקַד	Hophal.
יִת	תִּ	נִתְפַּקֵּד	יִת	תִּ	אֶתְפַּקֵּד	Hitpahel.
נָה						

LI. Hi

LI. Hi omnes Imperativi:

PLURAL. NUMER. *Fæm.*	*Masc.*	SINGULAR. NUMER. *Fæm.*	*Mascul.*	
נָה:	פִּקְדוּ	ִי נָה	פְּקֹד	Kal.
	הִפָּקְדוּ		הִפָּקֵד	Niphal.
	פַּקְּדוּ		פַּקֵּד	Pihel.
	הַפְקִידוּ		הַפְקֵד	Hiphil.
	הִתְפַּקְּדוּ		הִתְפַּקֵּד	Hitpahel.

LII. Quibus Infinitivi assimilantur.

1. *Nisi quòd* Kal *etiam à* Kamez *incipit, maximè verò* in reduplicatione Verbi, *ut:* פָּקוֹד יִפְקֹד visitando visitabit.

2. Hiphil *verò & Hophal in* Zeri *quoque desinunt, ut:* הַפְקֵד, הָפְקֵד

LIII. Hæc denique sunt Participia in compendium redacta.

PLURAL. NUMER. *Fæm.*	*Masc.*	SINGULAR. NUMER. *Fæm.*	*Mascul.*	
וֹת	פֹּקְדִים	־ָה ־ֶ ־ֶת	פּוֹקֵד	Kal.
	נִפְקָדִים		נִפְקָד	Niphal.
	מְפַקְּדִים		מְפַקֵּד	Pihel.
	מְפֻקָּדִים		מְפֻקָּד	Pual.
	מַפְקִידִים		מַפְקִיד	Hiphil.
	מָפְקָדִים		מָפְקָד	Hophal.
	מִתְפַּקְּדִים		מִתְפַּקֵּד	Hitpahel.

Vari-

II. VARIATIONES
propter ſibilum & gutturales.

LIV. Prima ſibilans in Hitpahel transponitur.

Hoc eſt, Tav *literis* ז/ס/צ/ר/ש *poſtponitur,* 1. *ut:*

הִסְתַּבֵּל *oneravit ſe, pro* הִתְסַבֵּל

Idemque Tav *poſt Dſain in* Daleth, *poſt* 2. *Zadi in* Thet *mutatur, ut:* הִזְדַּמֵּן *præparavit ſe,* הִצְטַדֵּק *juſtificavit ſe.*

L V. Prima gutturalis pro Scheva muto recipit unam ex compoſitis vocalibus; atque augmentum antecedens ſimilem brevem.

Propter literas א/ה/ח/ע *quando primam radicalem conſtituunt, ſub ea, & augmento antecedente ſcribitur* Patha *&* Hateph-Patha, *vel* Sægol *&* Hateph-Sægol, *vel denique* Kametz-Hatuph *&* Hateph-Kametz.

Rarò manet ſimplex Scheva *pro compoſito Scheva. Exempla ſequuntur proximè.*

L V I. *Scilicet:* Patha & Hateph-

teph-Patha in Futuris Kal ac Hiphil, atque in Participio Hiphil, *ut:*

יְהַלֵּךְ *ambulabit* יַהֲלֵךְ
pro { תַּחְלִיף *mutabis* תַּחֲלִיף
pro { מַאְמִין *credens* מַאֲמִין

1. *Idem imitatur Imperativus* Kal, *cum media gutturalis est, ut:*

טַעֲמוּ *pro gustate* טִמְעוּ

2. Excipe; *in Futuro* Kal *propter* Aleph *(tàm servile, quàm radicale) vel significationem intransitivam est* Sægol, & Hateph-Sægol, *ut:*

ambulabo אֶהֱלֵךְ
clamabis תֶּאֱנַק

3. *Quod interdum etiam imitatur* Chet, *ut:*

יֶחֱזֶה *aspiciet.*

LXVII. Sægol & Hateph-Sægol in præteritis Niphal ac Hiphil, atque in participio Niphal, *ut:*

נֶעֱנַשׁ *mulctatus est* נִעְנַשׁ
pro { הֶחֱזִיק *apprehendit* הִחְזִיק
pro { נֶהֱרָג *occisus* נִהְרָג

II. Inve- D 2

Invenitur & Patha cum Hateph-Patha 2. *ut:* בַּעֲנֶה *afflictus est, Jesa. LIII. 7.*

LVIII. Kametz-Hatuph & Hateph-Kametz in totâ Hophal, *ut:*

מָאֳחָז יָעֳמַד	} *pro*	*comprehensus* *sistetur*	מְאֻחָז יֻעֲמַד

TYPUS GUTTURALIUM.

יַחֲלְצוּ יֶחֱלוֹץ תֶּחֱלוֹץ	אֶחֱלוֹץ *Futur.* Kal.
נֶחֱלָץ *Partic.* הֶחֱלַצְתָּ	נֶחֱלַץ *Præt.* Niph.
מַחֲלִיץ *Partic.* נֶחֱלַצְתָּ	הֶחֱלִיץ *Præt.* Hiph.
אָחֳלַץ *F.* Hoph. תַּחֲלִיץ	אַחֲלִיץ *Futur.* Hiph.

LIX. Præterea receditur ab analogia paradigmatis propter alias gutturales: vel significationem intransitivam: aut exclusum Dagesch.

Scheva mobile sub Gutturali dilatatur in 1. *Hateph-Patha, ut:*

צַעֲקוּ

צָעֲקוּ clamaverunt, *pro* צָעְקוּ

2. *Terminatio Holem, aut Zeri, ob postremas* א/ה/ח/ע/ר *vel significationem neutram, mutatur in Patha, at:*

שְׁלַח	mitte,	*pro*	שְׁלֹח
יִשְׁכַּב	cubabit,		יִשְׁכֹּב

3. *Vocales breves, Patha, Kybbuz, Hireck parvum, propter exclusum Dagesch, producuntur in analogas Longas,* ָ ֵ ֹ *Kam. Zeri, Hol.*

בֵּרַךְ	benedixit,	בִּרֵּךְ
מְבָרֵךְ	benedicens, *pro*	מְבַרֵּךְ
מְבֹרָךְ	benedictus,	מְבֻרָּךְ

4. *Segol convertitur in Patha vicarium.*

5. *Assumitur Patha Genusa, sicubi opus est.*

Et hæc omnia secundum generales Regulas: unde meritò hîc obiter tantùm tacta, reservantur in Caput IX. & X.

QUADRATA VERBA.

Hoc est, quæ vel quatuor radicalibus *constant, vel unam aut alteram* reduplicant, *nihil habent novæ difficultatis, ut:*

Sustentavit,	כִּלְכֵּל	Texit,	כִּרְבֵּל
visti,	כִּלְכַּלְתָּ	Texisti,	כִּרְבַּלְתָּ
vi,	כִּלְכַּלְתִּי	Texi,	כִּרְבַּלְתִּי

CAPUT V.

DE DEFECTIVIS VERBIS.

Docet Conjugationem Verborum *Defectivorum*:

1. *Pe Nun*, h. e. quorum prima Radicalis est Nun.
2. *Lamed Nun* vel *Tav*, h. e. quorum ultima Radicalis est Nun vel Tav.
3. *Geminatorum*, quæ duas posteriores Radicales habent similes.

LX. ANOMALA Verba sunt vel Defectiva, vel Quiescentia.

1. Defectiva, *quorum aliqua Radicalis inter conjugandum deficit, ut quæ in extremitatibus habent* Nun, *vel duas* similes

2. Quiescentia, *quæ constant literis quiescentibus* יהוא *& differentur in seq. Caput.*

3. Nota *ab antiquo paradigmate* פָּעַל primam *cujuslibet Radicis literam appellari* PE *docendi gratiâ*, secundam AYN, ultimam LAMED: *unde Anomalorum Verborum distinctæ denominationes ortæ sunt.*

Obser-

4. Obſerva etiam, *in omnibus Ordinibus Imperfectorum Verborum multa manere Regularia: ut apud Latinos* amaſti & amaviſti *dicimus indifferenter.*

1. PE NUN.

LXI. Omne Nun Schevatum abjicitur, *ut:*

שַׁק oſculare, *pro* נְשַׁק

Excipe, *Præteritum* Kal, *&* Participium Pahul

LXII. Et, ſi fuerit medianum, defectus per Dageſch forte notatur, *ut:*

אֶצֹּר	cuſtodiam,		אֶנְצֹר
הִפִּיל	dejecit,	*pro*	הִנְפִּיל
מַצִּיל	eripiens,		מַנְצִיל

Quam formam pauca quoque Defectiva Pe Jod, *&* Radix לָקַח *æmulantur.*

LXIII. Infinitivus Kal aſſumit ת *ut:*

גֶּשֶׁת accedere, *pro* נְגֹשׁ

Sequitur

Paradigma Verborum Defectivorum PE NUN.

NIPHAL.

PRÆTERITUM.

נִגַּשׁ נִגְּשָׁה
נִגַּשְׁתָּ נִגַּשְׁתְּ
נִגַּשְׁתִּי
נִגְּשׁוּ
נִגַּשְׁתֶּם נִגַּשְׁתֶּן
נִגַּשְׁנוּ

FUTURUM *est Regulare.*

IMPERATIVUS *est Regularis.*

INFINITIVUS *est Regularis.*

PARTICIPIUM PRÆSENS.

נִגָּשׁ נִגָּשָׁה & נִגֶּשֶׁת
נִגָּשִׁים נִגָּשׁוֹת

KAL.

PRÆTERITUM *est Regulare.*

FUTURUM.

אֶגַּשׁ
תִּגַּשׁ תִּגְּשִׁי
יִגַּשׁ תִּגַּשׁ
נִגַּשׁ
תִּגְּשׁוּ } תִּגַּשְׁנָה
יִגְּשׁוּ }

IMPERATIVUS.

גַּשׁ גְּשִׁי
גְּשׁוּ גַּשְׁנָה

INFINITIVUS.

גֶּשֶׁת

PARTICIP. PRÆSENS *est Regulare.*

PARTICIP. PRÆT. *est Regulare.*

Nota:

Formæ Pihel, Pual *&* Hitpahel, *in Verbis Pe Nun prorsus Analogæ sunt, & juxta Paradigma* פָּקַד *regulariter flectuntur, hic ideò omissæ.*

Nunc sequitur

HIPHIL.

HOPHAL.

PRÆTERITUM.

הֻגַשׁ הֻגְשָׁה
הֻגַשְׁתָּ הֻגַשְׁתְּ
הֻגַשְׁתִּי
הֻגְשׁוּ
הֻגַשְׁתֶּם הֻגַשְׁתֶּן
הֻגַשְׁנוּ

FUTURUM.

אֻגַשׁ
תֻּגַשׁ תֻּגְשִׁי
יֻגַשׁ תֻּגַשׁ
נֻגַשׁ
תֻּגְשׁוּ } תֻּגַשְׁנָה
יֻגְשׁוּ }

IMPERATIVUS caret.

INFINITIVUS.

הֻגַשׁ

PARTICIPIUM PRÆTER.

מֻגָשׁ מֻגָשָׁה
מֻגָשִׁים מֻגָשׁוֹת

HIPHIL.

PRÆTERITUM.

הִגִישׁ הִגִישָׁה
הִגַשְׁתָּ הִגַשְׁתְּ
הִגַשְׁתִּי
הִגִישׁוּ
הִגַשְׁתֶּם הִגַשְׁתֶּן
הִגַשְׁנוּ

FUTURUM.

אַגִישׁ
תַּגִישׁ תַּגִישִׁי
יַגִישׁ תַּגִישׁ
נַגִישׁ
תַּגִישׁוּ } תַּגֵשְׁנָה
יַגִישׁוּ }

IMPERATIVUS.

הַגֵשׁ הַגִישִׁי
הַגִישׁוּ הַגֵשְׁנָה

INFINITIVUS.

הַגִישׁ *vel* הַגֵשׁ

PARTICIPIUM PRÆSENS.

מַגִישׁ מַגִישָׁה מַגֶשֶׁת
מַגִישִׁים מַגִישׁוֹת

II.

LAMED NUN Vel TAV.

LXIV. Nun vel Tav ante Servilem ſimilem ejicitur, defectu per Dageſch notato, *ut:*

שָׁכַנּוּ habitavimus, pro שָׁכַנְנוּ
שִׁחַתֶּם corrupiſtis, pro שִׁחַתְתֶּם

Nota: *Verbum* נָתַן dedit, *Nun etiam ante Tav amittit.* 1.

Idem *in Futuro & Imperativo KAL, in Zeri terminatur,* 2.

In cæteris Verba Lamed Nun vel Tav *imitantur Verba Perfecta, ideoque peculiari Paradigmate opus non habent.* 3.

III.

VERBA GEMINATA

ſive

Defectiva Ayn, h. e. quæ duas poſtremas Radicales habent ſimiles.

LXV. In Conjugationibus Gravibus prima Radicalis Vav-Holem habet, quod ſecundæ Dageſch excludit.

Ut

Ut יְסוֹבֵב תְּסוֹבֵב אֲסוֹבֵב
Pro יְסֻבַּב תְּסֻבַּב אֲסֻבַּב

Sunt autem Conjugationes Graves *Pihel, Puhal & Hitpahel, quæ puncto* Dagesch *onerantur.*

LXVI. In Levibus verò expungitur media Radicalis cum præcedente Vocali.

Conjugationes Levès *sunt: Kal, Niphal, Hiphil & Hophal, sic:*

1. רַב multiplicavit, / רֹם exalta, *pro* רַבַב / רְמֹם

2. Excipe: *Participia Kal, quæ Regularia, ut:* אָרוּר maledictus.

Et in Futuris Niphal *secundam singularem Fœmininam, cum secunda & tertia Plurali, tàm Masculina quàm Fœminina, ubi media Radicalis cum Vocali supposita expungitur, antecedens verò juxta Regulam 69 resolvitur.*

LXVII. Nudum Hiphil desinit in Zeri; Futuraque Niphal in Patha.

Nudum, *h. e. augmento consequente non auctum, ut:*

Mensurabitur, יִמַּד incepit, הֵחֵל

LXVIII.

LXVIII. Augmenta antecedentia, vicino Accentu, habent Kamez, *ut:*

תָּחֹם incalesces.

Excipe: *In Futuro* Niphal *brevis manet, ut:* 1.

יִדַּל attenuabitur.

In Præter. & Participio Hiphil *est Zeri, ut:* 2.

מֵצַל obumbrans.

In tota Hophal *est Schurek immutabile, ut:* 3.

יוּשַׁד vastabitur.

Remoto Accentu, pro Kametz, vel Zeri 4. *redit Scheva ordinarium, ut:*

מְצִלִּים obumbrantes.

LXIX. Consequentia syllabica, resolvunt vocales longas in analogas breves.

Syllabica *idem sunt quod mobilia, quò* 1. *nunc etiam* ה *Participiale pertinet, & corripiunt:*

Kametz *in Patha, ut:* 2.

נְמַקִּים *Plural.* contabescens נָמַק

Zeri *in Hirock parvum, ut:* 3.

הֲדִקּוֹתָ comminuit, הֵדַק

4. Ho-

4. Holem *in Kybbutz, ut:*
תְּסִכֶּינָה teget, תָּסֹךְ

5. *Ratio ut Dagesch, defectus index, locum habere possit: nam ubi in fine aliquid accedit, defectus secundæ Radicalis in tertia notatur per* Dagesch compensativum.

LXX. Et Scheva mutum ante se convertunt in Vav-Holem, *ut:*

חַנּוֹתָ חַנּוֹתִי חַנּוֹתֶם חַנּוֹנוּ
Misertus fuisti, fui, &c.

At נָח *Futurorum, quò & Imperativi, aliàs Futura prima dicti, pertinent, Jod in Sægol quiescens ante se regit, ut:*
תְּחִלֶּינָה incipient, *Fæmin.*

LXXI. Asyllabica junguntur Terminationi Initiali.

Idem sunt quod Quiescentia, *nempe augmenta* ו י. ה *- atque simpliciter adhærent, ut:* שֹׁמּוּ שֹׁמִּי obstupescere, שֹׁם *manente accentu, & Dagesch etiam post longam impresso.*

Sequitur:

Paradigma Verborum Geminatorum

KAL.

NIPHAL.		KAL.	

PRÆTERITUM PERFECTUM.

נָסַבָּה	נָסַב	סַבָּה	סַב
נְסַבּוֹת	נְסַבּוֹתָ	סַבּוֹת	סַבּוֹתָ
	נְסַבּוֹתִי		סַבּוֹתִי
	נָסַבּוּ		סַבּוּ
נְסַבּוֹתֶן	נְסַבּוֹתֶם	סַבּוֹתֶן	סַבּוֹתֶם
	נְסַבּוֹנוּ		סַבּוֹנוּ

FUTURUM.

	אֶסַּב		אָסוֹב
תִּסַּבִּי	תִּסַּב	תָּסֹבִּי	תָּסוֹב
תִּסַּב	יִסַּב	תָּסוֹב	יָסוֹב
	נִסַּב		נָסוֹב
תִּסַּבֶּינָה	תִּסַּבּוּ / יִסַּבּוּ	תְּסֶבֶּינָה	תָּסוֹבּוּ / יָסֹבּוּ

IMPERATIVUS.

הִסַּבִּי	הִסַּב	סוֹבִּי	סוֹב
הִסַּבֶּינָה	הִסַּבּוּ	סֶבֶּינָה	סֹבּוּ

INFINITIVUS.

הִסּוֹב	סוֹב

PARTICIPIUM.

נְסַבָּה	נָסַב	*Utrumque est*
נְסַבּוֹת	נְסַבִּים	*Analogum.*

PIHEL.

PYHAL.		PIHEL.	
PRÆTERITUM.			
סוֹבְבָה	סוֹבַב	סוֹבְבָה	סוֹבֵב
סוֹבַבְתְּ	סוֹבַבְתָּ	סוֹבַבְתְּ	סוֹבַבְתָּ
&c.	סוֹבַבְתִּי	&c.	סוֹבַבְתִּי
FUTURUM.			
אֲסוֹבַב &c.		אֲסוֹבֵב &c.	
IMPERATIVUS			
caret.		סוֹבֵב &c.	
INFINITIVUS.			
סוֹבַב		סוֹבֵב	
PARTICIPIUM.			
מְסוֹבָב &c.		מְסוֹבֵב מְסוֹבְבָה	
		מְסוֹבְבִים	
		מְסוֹבְבוֹת	

Nota:

Quædam primam Radicalem geminant, & *secundæ ac tertiæ interponunt, ut:*

גִּלְגֵּל *à Radice* גָּלַל

Quorum conjugandi ratio est analoga.

HIPHIL.

HIPHIL.

PRÆTERITUM.

הֵסֵב הֵסַבָּה
הֲסִבּוֹתָ הֲסִבּוֹת
הֲסִבּוֹתִי
הֵסֵבּוּ
הֲסִבּוֹתֶם / תֶן
הֲסִבּוֹנוּ

FUTURUM.

אָסֵב
תָּסֵב תָּסֵבִּי
יָסֵב תָּסֵב
נָסֵב
תָּסֵבּוּ } תְּסִבֶּינָה
יָסֵבּוּ

IMPERATIVUS.

הָסֵב הָסֵבִּי
הָסֵבּוּ הֲסִבֶּינָה

INFINITIVUS.

הָסֵב

PARTICIPIUM PRÆSENS.

מֵסֵב מְסִבָּה
מְסִבִּים / מְסִבּוֹת

HOPHAL.

PRÆTERITUM.

הוּסַב הוּסַבָּה
הוּסַבּוֹתָ הוּסַבּוֹת
הוּסַבּוֹתִי
הוּסַבּוּ
הוּסַבּוֹתֶם / תֶן
הוּסַבּוֹנוּ

FUTURUM.

אוּסַב
תּוּסַב תּוּסַבִּי
יוּסַב תּוּסַב
נוּסַב
תּוּסַבּ } תּוּסַבֶּינָה
יוּסַבּוּ

IMPERATIVUS caret.

INFINITIVUS.

חוּסַב

PARTICIPIUM PRÆSENS.

מוּסָב מוּסַבָּה
מוּסַבִּים / מוּסַבּוֹת

HIT.

HITPAHEL.

PRÆTERITUM.

הִסְתּוֹבֵב הִסְתּוֹבְבָה

&c. הִסְתּוֹבַבְתָּ

FUTURUM.

אֶסְתּוֹבֵב

&c. תִּסְתּוֹבֵב

IMPERATIVUS.

הִסְתּוֹבֵב

&c. הִסְתּוֹבְבִי

INFINITIVUS.

הִסְתּוֹבֵב

PARTICIPIUM.

&c. מִסְתּוֹבֵב

CAPUT VI.

DE VERBIS QUIESCENTIBUS.

Docet inflectere Verba Quiescentia, h. e. quorum:

Prima	RADI-	Aleph vel Jod;
Secunda	CALIS	Vav vel Jod:
Tertia	est	Aleph vel He.

I.

VERBA QUIESCENTIA
PE ALEPH.

LXXII. In Futuro KAL incipiunt ab Holem, (Aleph in prima singulari abjecto) & desinunt in Zeri, *ut*:

	נֹאכֵל	יֹאכֵל	תֹּאכֵל
Pro	נַאְכֵל	יֶאְכֵל	תֶּאְכֵל
	edemus,	edet,	edes:

Pro Zeri *est quandoque* Pathach, *ex generali ratione Regulæ LIX. ut:* 1.

יֹאבַד peribit.

In Imperativo (*quantum attinet singularem Masculinam, ac Pluralem Fœmininam*) *&* Infinitivo KAL *notatur cum* ֱ *ut:* 2.

אֱמֹר dic.

Cætera sunt Regularia; quemadmodum etiam major horum Verborum pars per totum analogiam imitatur, ideoque peculiari Paradigmate opus non est. 3.

VERBA QUIESCENTIA
PE JOD.

LXXIII. In Futuro KAL in-

incipiunt & desinunt in Zeri;

1. *Jod, ceu supervacaneo, plerumque omisso, ut:*

ambulabo, אֵלֵךְ
descendes, תֵּרֵד
sedebit, יֵשֵׁב

2. Excipe: *Aliqua retinent Jod, sed cum* Hireck, *& desinunt in* Patha, *ut:*

possidebo, אִירַשׁ
evigilabis, תִּיקַץ
dormiet, יִישַׁן

3. *Si aliquid in fine accedit, & simul removetur accentus, tunc pro* Zeri *posteriori redit ordinarium* Scheva, *ut:*

תֵּשְׁבִי sedebis *fœmin.*

LXXIV. Ab Imperativo & Infinitivo KAL Jod exulat;

Ibi terminatione Zeri; *hic Paragoge* ה ·· *assumptâ, cui præsens Vocalis locum cedit, ut:*

descendere, רֶדֶת sede, שֵׁב

LXXV. Niphal mutat Jod ſchevandum in Vav, quieſcens in Holem, dageſſandum in mobile, *ut:*

נוֹלַדְתִּי נוֹלַדְתָּ נוֹלַד

natus ſum, natus fuiſti, natus eſt;

יִוָּסֵר תִּוָּסֵר אִוָּסֵר

erudietur, erudieris, erudiar.

LXXVI. Hiphil habet Vav-Holem; Hophal verò Schurek: utrunque pro Jod ſchevando, puncto augmenti antecedentis excluſo, *ut:*

collocavit, הוֹשִׁיב
addens, מוֹסִיף
notum, מוּדָע

Sequitur Paradigma Verborum Quieſcentium

PE JOD.

KAL.

NIPHAL.	KAL.
PRÆTERITUM.	
נוֹשַׁב נוֹשְׁבָה	יָשַׁב יָשְׁבָה
נוֹשַׁבְתָּ נוֹשַׁבְתְּ	יָשַׁבְתָּ, &c.
נוֹשַׁבְתִּי	
נוֹשְׁבוּ	
נוֹשַׁבְתֶּם׳תֶּן	*Est analogum.*
נוֹשַׁבְנוּ	
FUTURUM.	
אִוָּשֵׁב	אֵשֵׁב
תִּוָּשֵׁב תִּוָּשְׁבִי	תֵּשֵׁב תֵּשְׁבִי
יִוָּשֵׁב תִּוָּשֵׁב	יֵשֵׁב תֵּשֵׁב
נִוָּשֵׁב	נֵשֵׁב
תִּוָּשְׁבוּ } תִּוָּשַׁבְנָה	תֵּשְׁבוּ } תֵּשַׁבְנָה
יִוָּשְׁבוּ	יֵשְׁבוּ
IMPERATIVUS	
הִוָּשֵׁב הִוָּשְׁבִי	שֵׁב שְׁבִי
הִוָּשְׁבוּ הִוָּשַׁבְנָה	שְׁבוּ שֵׁבְנָה
INFINITIVUS.	
הִוָּשֵׁב	שֶׁבֶת
PARTICIPIUM PRÆSENS.	
נוֹשָׁב׳נוֹשָׁבָה׳נוֹשֶׁבֶת	*Est Regulare.*
נוֹשָׁבִים׳נוֹשָׁבוֹת	
PARTICIPIUM PRÆTERITUM	
caret.	*Est Regulare.*

Conjugationes PIHEL & PUHAL analogæ sunt.

HOPHAL.	HIPHIL.
PRÆTERITUM.	
הוּשַׁב הוּשְׁבָה	הוֹשִׁיב הוֹשִׁיבָה
הוּשַׁבְתָּ הוּשַׁבְתְּ	הוֹשַׁבְתָּ הוֹשַׁבְתְּ
הוּשַׁבְתִּי	הוֹשַׁבְתִּי
הוּשְׁבוּ	הוֹשִׁיבוּ
הוּשַׁבְתֶּם/תֶּן	הוֹשַׁבְתֶּם/תֶּן
הוּשַׁבְנוּ	הוֹשַׁבְנוּ
FUTURUM.	
אוּשַׁב	אוֹשִׁיב
תּוּשַׁב תּוּשְׁבִי	תּוֹשִׁיב תּוֹשִׁיבִי
יוּשַׁב תּוּשַׁב	יוֹשִׁיב תּוֹשִׁיב
נוּשַׁב	נוֹשִׁיב
תּוּשְׁבוּ, יוּשְׁבוּ } תּוּשַׁבְנָה	תּוֹשִׁיבוּ, יוֹשִׁיבוּ } תּוֹשֵׁבְנָה
IMPERATIVUS	
caret.	הוֹשֵׁב/הוֹשִׁיבִי
	הוֹשִׁיבוּ/הוֹשֵׁבְנָה
INFINITIVUS.	
חוּשַׁב	הוֹשִׁיב *vel* הוֹשֵׁב
PARTICIPIUM PRÆSENS	
caret.	מוֹשִׁיב מוֹשִׁיבָה
	מוֹשִׁיבִים/מוֹשִׁיבוֹת
PARTICIPIUM PRÆTERITUM	
מוּשָׁב מוּשָׁבָה	caret.
מוּשָׁבִים מוּשָׁבוֹת	

Tota Conjugatio HITPAHEL eſt regularis.

II. VERBA

II.
VERBA QUIESCENTIA
AYN VAV vel JOD, h. e. quorum secunda Radicalis est
Vav vel Jod.

Ita nominantur respectu Infinitivorum: Nam Præteritis rectiùs assignatur medium Aleph, *unde etiam juxta Regulas sequentes ita resolvuntur, quasi v. gr. esset* קָאַם *&c.*

LXXVII. In plerisque conveniunt cum Geminatis seu verbis Defectivis, *de quib. Cap. praced. actum.*

Conveniunt cum Geminatis, *quòd:*

1. *Conjugationes* Graves *Holem in prima habent excluso Dagesch, & insuper ultimam, (ad æmulationem verborum Geminatorum) loco secundæ quiescentis duplicant, ut:*

erexit, קוֹמֵם
קוֹמַמְתָּ
קוֹמַמְתִּי

2. Leves *mediam Radicalem cum pravia Vocali expungunt, ut:*

posuisti, שַׂמְתָּ
שַׂמְתִּי

3. *Augmenta antecedentia longas amant Vocales, ut:*

calcabo, אָבוּם
benefecit, הֵטִיב
remotus eſt, הוּסַר

4. *Aſyllabica augmenta initialibus ſimpliciter adjunguntur, ut:*

Fœm. סָרָה recedens סַר

5. *Quod imitatur ſyllabicum* נָה*: Et in KAL Participiorum* ים. *&* ות*, ut:*

Surgite *fœmin.* קוּמְנָה
Surgentes Viri, קָמִים
Surgentes *fœmin.* קָמוֹת

LXXVIII. In ſolis Terminationibus nudis diſcrepant.

1. *Præteritum & Participium KAL deſinit in* ָ*, ut:* שָׁב reverſus eſt, & revertens.

2. *Futurum KAL, & Imperativus terminatur frequentiùs in* ו*, ut:*

Surgam אָקוּם

3. *Et quorum media Jod eſt, in Hireck, ut:* אָגִיל exultabo, *in quo ſolo verba Ayn* JOD *à verbis Ayn* VAV *diſcrepant.*

Totum

4. *Totum NIPHAL exit in Holem, ut;* נָכוֹן paratus est, *nisi quòd illud ante aliud Holem elicitum, (in quod augmenta consequentia syllabica in Præterito* Niphal *&* Hiphil *Scheva mutum ante se convertunt, ad imitationem Defectivorum secundâ,) Euphoniæ gratiâ in Schureck migrat, ut:*

paratus fuisti, נְכוּנוֹתָ

5. *In Præterito HIPHIL terminativum Hireck vel Zeri manet, licet augmentum consequens syllabicum accedat, ut:*

6. surgere fecisti, הֲקִימוֹתָ

Est tamen & alia Forma, in qua vulgatum Patha.

NOTA,

Ne PAGELLÆ reliquum vacet, ex BUXTORFFIO.

1. *Verba Ayn Vav vel Jod in Præterito KAL duas tantùm exprimunt Literas Radicales, & efferuntur communiter cum* Kametz, *rariùs cum* Zeri, *vel* Holem.

2. *Ratio conjugandi utramque formam eadem est, unde & unum tantùm Genus flexionis constituunt.*

3. *Quæcunque in He desinunt, mediam Radicalem, sive Vav, sive Jod, semper efferunt, ut:*

קָוָה אָוָה חָיָה הָיָה

4. *Et pauca quædam alia, ut:*

גָּוַע עָוַת שָׁוַע אָיַב

NIPHAL.	KAL.
PRÆTERITUM.	
נָקוֹם נָקוֹמָה	קָם קָמָה
נְקוּמוֹתָ נְקוּמוֹת	קַמְתָּ קַמְתְּ
נְקוּמוֹתִי	קַמְתִּי
נָקוֹמוּ	קָמוּ
נְקוּמוֹתֶם/תֶן	קַמְתֶּם/תֶן
נְקוּמוֹנוּ	קַמְנוּ
FUTURUM.	
אָקוֹם	אָקוּם
תִּקוֹם תִּקּוֹמִי	תָּקוּם תָּקוּמִי
יִקּוֹם תִּקּוֹם	יָקוּם תָּקוּם
נִקּוֹם	נָקוּם
תִּקּוֹמוּ } תִּקּוֹמְנָה	תָּקוּמוּ } תָּקוּמְנָה
יִקּוֹמוּ }	יָקוּמוּ }
IMPERATIVUS	
הִקּוֹם הִקּוֹמִי	קוּם קוּמִי
הִקּוֹמוּ הִקּוֹמְנָה	קוּמוּ קוּמְנָה
INFINITIVUS.	
הִקּוֹם	קוּם
PARTICIPIUM PRÆSENS.	
נָקוֹם נְקוֹמָה	קָם קָמָה
נְקוֹמִים נְקוֹמוֹת	קָמִים קָמוֹת
PARTICIPIUM PRÆTERITUM	
caret.	קוּם קוּמָה
	קוּמִים קוּמוֹת

PIHEL.

PUHAL.	PIHEL.
PRÆTERITUM.	
קוֹמַם קוֹמְמָה	קוֹמֵם קוֹמְמָה
קוֹמַמְתָּ קוֹמַמְתְּ	קוֹמַמְתָּ קוֹמַמְתְּ
קוֹמַמְתִּי	קוֹמַמְתִּי
קוֹמְמוּ	קוֹמְמוּ
קוֹמַמְתֶּם׳תֶּן	קוֹמַמְתֶּם׳תֶּן
קוֹמַמְנוּ	קוֹמַמְנוּ
FUTURUM.	
אֲקוֹמַם *&c.*	אֲקוֹמֵם
	תְּקוֹמֵם תְּקוֹמְמִי
Retinet Patha in ultima per omnes Personas.	יְקוֹמֵם תְּקוֹמֵם
	נְקוֹמֵם
	תְּקוֹמְמוּ } תְּקוֹמֵמְנָה
	יְקוֹמְמוּ
IMPERATIVUS	
caret.	קוֹמֵם קוֹמְמִי
	קוֹמְמוּ קוֹמֵמְנָה
INFINITIVUS.	
קוֹמַם	קוֹמֵם
PARTICIPIUM PRÆSENS	
caret.	מְקוֹמֵם מְקוֹמְמָה
	מְקוֹמְמִים מְקוֹמְמוֹת
PARTICIPIUM PRÆTERITUM	
מְקוֹמָם מְקוֹמָמָה	caret.
מְקוֹמָמִים מְקוֹמָמוֹת	

HIPHIL.

HOPHAL.	HIPHIL.
PRÆTERITUM.	
הוּקַם הוּקְמָה	הֵקִים הֵקִימָה
הוּקַמְתָּ הוּקַמְתְּ	הֲקִימוֹתָ הֲקִימוֹת
הוּקַמְתִּי	הֲקִימוֹתִי
הוּקְמוּ	הֵקִימוּ
הוּקַמְתֶּם/תֶּן	הֲקִימוֹתֶם/תֶן
הוּקַמְנוּ	הֲקִימוֹנוּ
FUTURUM.	
אוּקַם	אָקִים
תּוּקַם תּוּקְמִי	תָּקִים תָּקִימִי
יוּקַם תּוּקַם	יָקִים תָּקִים
נוּקַם	נָקִים
תּוּקְמוּ יוּקְמוּ } תּוּקַמְנָה	תָּקִימוּ יָקִימוּ } תָּקִימְנָה
IMPERATIVUS.	
caret.	הָקֵם הָקִימִי
	הָקִימוּ הָקֵמְנָה
INFINITIVUS.	
הוּקַם	הָקִים *vel* הָקֵם
PARTICIPIUM PRÆSENS	
caret.	מֵקִים מְקִימָה
	מְקִימִים מְקִימוֹת
מוּקָם מוּקָמָה	caret.
מוּקָמִים מוּקָמוֹת	

HIT-

HITPAHEL.

PRÆTERITUM.

הִתְקוֹמֵם הִתְקוֹמְמָה

הִתְקוֹמַמְתָּ / &c.

FUTURUM.

אֶתְקוֹמֵם

תִּתְקוֹמֵם / &c.

IMPERATIVUS.

הִתְקוֹמֵם / &c.

INFINITIVUS.

הִתְקוֹמֵם

PARTICIPIUM PRÆSENS.

מִתְקוֹמֵם / &c.

III.
VERBA QUIESCENTIA.
LAMED ALEPH,

hoc eſt, quorum ultima radicalis eſt Aleph.

LXXIX. Præteritorum Aleph in KAL, & initiis paſſivorum, (hoc eſt, tertia ſingularium maſculina) po-

ſtulat Kametz, quod in Hophal & Pyhal etiam ad Futurum extenditur,) in cæteris Zeri, *ut:*

1. *In KAL,*	creavit,	בָּרָא
	creaviſti,	בָּרֵאתָ
2. *IN NIPHAL,*	repertus eſt,	נִמְצָא
	repertus fui,	נִמְצֵאתִי
3. *PIHEL,*	invidiſti,	קִנֵּאתָ
4. *Fut. PYHAL,*	inveniar,	אֲמֻצָּא
5. *Fut. HOPHAL,*	idem,	אָמְצָא

6. *Si ſit cum augmento conſequente aſyllabico, regulare eſt, ut:*

מְצָאַת invenit, *fœmin.*

7. *Sic etiam in HIPHIL Hireck vulgare, juxta analogiam Paradigmatis* פָּקַד *occurrit, ut;*

הֶחֱטִיא ad peccandum induxit.

LXXX. Futurorum fœmininæ Plurales exeunt in אנָה· *ut:*

pol-

polluentur *fœmin.* תִּטְמֶאנָה

2. *Aliàs terminale Holem KAL transit in Kametz, ut:*

אֶצְבָּא militabo.

3. *Et Futuris accensentur Imperativi, ut:*

invenite *fœmin.* מְצֶאנָה

claude כְּלָא

LXXXI. Participia fœminina contrahuntur in את.., *ut:*

Pro צְמֵאָה sitiens, צְמֵאת

Nota

EX BUXTORFFIO.

1. *Referuntur huc etiam* VERBA *quædam, primæ vel secundæ Radicalis Anomaliam habentia, quæ singula sui generis Anomalias sequuntur.*
2. *Quiescentium tertiâ Aleph Anomalia est in Aleph, ut plurimùm in Vocali longa quiescente.*
3. *Sæpè verò etiam cum altera specie in He desinentium formam commutant, sicut & illa vicissim horum formam non raro subeunt.*

Sequitur Paradigma:

KAL.

NIPHAL.	KAL.
PRÆTERITUM.	
נִמְצָא נִמְצְאָה	מָצָא מָצְאָה
נִמְצֵאתָ נִמְצֵאת	מָצָאתָ מָצָאת
נִמְצֵאתִי	מָצָאתִי
נִמְצְאוּ	מָצְאוּ
נִמְצֵאתֶם׳תֶן	מְצָאתֶם׳תֶן
נִמְצֵאנוּ	מָצָאנוּ
FUTURUM.	
אֶמָּצֵא	אֶמְצָא
תִּמָּצֵא תִּמָּצְאִי	תִּמְצָא תִּמְצְאִי
יִמָּצֵא תִּמָּצֵא	יִמְצָא תִּמְצָא
נִמָּצֵא	נִמְצָא
תִּמָּצְאוּ } תִּמָּצֶאנָה	תִּמְצְאוּ } תִּמְצֶאנָה
יִמָּצְאוּ	יִמְצְאוּ
IMPERATIVUS.	
הִמָּצֵא הִמָּצְאִי	מְצָא מִצְאִי
הִמָּצְאוּ הִמָּצֶאנָה	מִצְאוּ מְצֶאנָה
INFINITIVUS.	
הִמָּצֵא	מָצוֹא׳מְצוֹא׳מְצֹאת
PARTICIPIUM PRÆSENS.	
נִמְצָא נִמְצָאָה	מוֹצֵא מוֹצְאָה
נִמְצָאִים נִמְצָאוֹת	מוֹצְאִים מוֹצְאוֹת
PARTICIPIUM PRÆTERITUM	
caret.	מָצוּא מְצוּאָה
	מְצוּאִים מְצוּאוֹת

PIHEL.

PUHAL.	PIHEL.
PRÆTERITUM.	
מֻצָּא מֻצְּאָה	מִצֵּא מִצְּאָה
	מִצֵּאתָ מִצֵּאת
Forma Passiva Puhal solo Kibbuz à forma Activa discrepat.	מִצֵּאתִי
	מִצְּאוּ
	מִצֵּאתֶם / תֶן
	מִצֵּאנוּ
FUTURUM.	
אֲמֻצָּא	אֲמַצֵּא
	תְּמַצֵּא תְּמַצְּאִי
	יְמַצֵּא תְּמַצֵּא
	נְמַצֵּא
	תְּמַצְּאוּ } תְּמַצֶּאנָה
	יְמַצְּאוּ
IMPERATIVUS	
caret.	מַצֵּא מַצְּאִי
	מַצְּאוּ מַצֶּאנָה
INFINITIVUS.	
מֻצּוֹא *vel* מֻצֵּאת	מַצֵּא *vel* מַצֵּאת
PARTICIPIUM PRÆSENS	
caret.	מְמַצֵּא מְמַצְּאָה
	מְמַצְּאִים / מְמַצְּאוֹת
PARTICIPIUM PRÆTERITUM.	
מְמֻצָּא מְמֻצָּאָה	caret.
מְמֻצָּאִים / מְמֻצָּאוֹת	

HOPHAL.	HIPHIL.
PRÆTERITUM.	
הָמְצָא הָמְצְאָה	הִמְצִיא הִמְצִיאָה
הָמְצֵאתָ הָמְצֵאת	הִמְצֵאתָ הִמְצֵאת
הָמְצֵאתִי	הִמְצֵאתִי
הָמְצְאוּ	הִמְצִיאוּ
הָמְצֵאתֶם׳תֶּן	הִמְצֵאתֶם׳תֶּן
הָמְצֵאנוּ	הִמְצֵאנוּ
FUTURUM.	
אָמְצָא	אַמְצִיא
תָּמְצָא תָּמְצְאִי	תַּמְצִיא תַּמְצִיאִי
יָמְצָא תָּמְצָא	יַמְצִיא תַּמְצִיא
נָמְצָא	נַמְצִיא
תָּמְצְאוּ } תָּמְצֶאנָה	תַּמְצִיאוּ } תַּמְצֶאנָה
יָמְצְאוּ	יַמְצִיאוּ
IMPERATIVUS	
caret.	הַמְצֵא הַמְצִיאִי
	הַמְצִיאוּ הַמְצֶאנָה
INFINITIVUS.	
הָמְצֵא *vel* הָמְצֵאת	הַמְצִיא *vel* הַמְצֵא
PARTICIP. PRÆT.	**PARTIC. PRÆSENS.**
מָמְצָא/ *&c.*	מַמְצִיא *vel* מַמְצִיאָה
Sicut in PUHAL.	מַמְצִיאִים
	מַמְצִיאוֹת

HIPHIL.

HITPAHEL.

FUTURUM.	PRÆTERITUM.
אֶתְמַצֵּא &c.	הִתְמַצֵּא הִתְמַצְּאָה הִתְמַצֵּאתָ &c.
INFINITIVUS. הִתְמַצֵּא	IMPERATIVUS. הִתְמַצֵּא &c.

PARTICIPIUM.

מִתְמַצְּאִים מִתְמַצְּאוֹת	מִתְמַצֵּא מִתְמַצְּאָה

IV.

VERBA QUIESCENTIA LAMED HE;

hoc eſt, quorum ultima radicalis eſt HE.

LXXXII. Omnia Præterita terminantur in ה־.

2. Futura & Participia in ה ֶ.

3. Imperativi in ה ֵ.

4. Infinitivi imitantur Imperativos;

tivos; Sed in KAL & NIPHAL desinunt in ה constructi per omnes Conjugationes in ות.

Exempli gratia:

tegens,	מְכַסֶּה	redemptꝰ est,	נִפְדָּה
assa, *Imper.*	צְלֵה	seduxit,	הִשְׁגָּה
liquefac,	הַמְסֵה	rebellabit,	יַמְרֶה
dominari,	רְדוֹת	fodietur,	יִכָּרֶה
iterari,	הִשָּׁנוֹת	possidens	קֹנֶה

Excipe solum Pahul-Kal, *quod He in Jod mutat, ut:*

תָּלוּי suspensus.

LXXXIII. Augmenta syllabica mutant HE in JOD quiescens.

1. *Quod per Præteritum* KAL *habet* Hireck, *ut:*

חָזִינוּ vidimus.

2. *Per cætera sæpius* Zeri, *ut:*

captus es, נִשְׁבֵּיתָ.

3. *Per Futura* Sægol, *ut:*

purificabunt, *fæmin.* תְּזַכֶּינָה.

Asyl-

LXXXIV. Asyllabica He prorsus ejiciunt cum Vocali antecedente, ad quam, si Hireck magnum est, Jod quoque pertinet, *ut*:

שָׁתְהוּ *pro* שָׁתוּ biberunt,
תַּגְלִיהוּ *pro* תַּגְלוּ abduxerunt,

1. Excipe: *Fœminina Præteritorum id in Thav mutant, ut*: רָצְתָה voluit, *Fœm.*
2. *Cæterùm ad Asyllabica hîc quoque referuntur* ים & ות *Participiorum.*

LXXXV. Propter VAV CONVERSIVUM Futura patiuntur Apocopen.

1. *He cum Vocali abjicitur, ut*: וַיֵּרָא & apparuit, *ex Futuro Niphal* יֵרָאֶה.
2. *Tunc Scheva primæ radicalis mutatur in Sægol, ut*: וַיִּבֶן & ædificavit, *ex Fut. Kal.* יִבְנֶה.
3. *Sic & augmentum antecedens Hiphil, ut*: וַיֶּפֶר & fæcundavit, *ex* יַפְרֶה.
4. *At KAL aliquando in Zeri, ut*: וַנֵּפֶן & respeximus, *ex* נִפְנֶה.
5. *Media radicalis Jod amat cognatum Hireck, ut*: וַיְהִי & fuit, *ex* יִהְיֶה.

NIPHAL.	KAL.
PRÆTERITUM.	
נִגְלָה נִגְלְתָה	גָּלָה גָּלְתָה
נִגְלֵיתָ נִגְלֵית	גָּלִיתָ גָּלִית
נִגְלֵיתִי	גָּלִיתִי
נִגְלוּ	גָּלוּ
נִגְלֵיתֶם/תֶן	גְּלִיתֶם/תֶן
נִגְלֵינוּ	גָּלִינוּ
FUTURUM.	
אֶגָּלֶה	אֶגְלֶה
תִּגָּלֶה תִּגָּלִי	תִּגְלֶה תִּגְלִי
יִגָּלֶה תִּגָּלֶה	יִגְלֶה תִּגְלֶה
נִגָּלֶה	נִגְלֶה
תִּגָּלוּ } תִּגָּלֶינָה	תִּגְלוּ } תִּגְלֶינָה
יִגָּלוּ	יִגְלוּ
IMPERATIVUS.	
הִגָּלֵה הִגָּלִי	גְּלֵה גְּלִי
הִגָּלוּ הִגָּלֶינָה	גְּלוּ גְּלֶינָה
INFINITIVUS.	
הִגָּלוֹת *vel* הִגָּלֵה	גָּלֹה/גְּלֹה/גְּלוֹת
PARTICIPIUM PRÆSENS.	
נִגְלֶה נִגְלָה	גּוֹלֶה גּוֹלָה
נִגְלִים נִגְלוֹת	גּוֹלִים גּוֹלוֹת
PARTICIPIUM PRÆTERITUM	
caret.	גָּלוּי גְּלוּיָה
	גְּלוּיִם/גְּלוּיוֹת

PIHEL.

PYHAL.	PIHEL.
PRÆTERITUM.	
גֻּלָּה גֻּלְּתָה	גִּלָּה גִּלְּתָה
גֻּלֵּיתָ *& sic deinceps, solo Kibbuz differt à Pihel.*	גִּלִּיתָ גִּלִּית
	גִּלִּיתִי
	גִּלּוּ
	גִּלִּיתֶם׳תֶן
	גִּלִּינוּ
FUTURUM.	
אֲגֻלֶּה	אֲגַלֶּה
תְּגֻלֶּה *&c.*	תְּגַלֶּה תְּגַלִּי
	יְגַלֶּה תְּגַלֶּה
	נְגַלֶּה
	תְּגַלּוּ } תְּגַלֶּינָה
	יְגַלּוּ
IMPERATIVUS	
caret.	גַּלֵּה גַּלִּי
	גַּלּוּ גַּלֶּינָה
INFINITIVUS.	
גֻּלֹּה גֻּלּוֹת	גַּלֵּה גַּלּוֹת
PARTICIPIUM PRÆSENS	
caret.	מְגַלֶּה מְגַלָּה
	מְגַלִּים מְגַלּוֹת
PARTICIPIUM PRÆTERITUM	
מְגֻלֶּה מְגֻלָּה	caret.
מְגֻלִּים מְגֻלּוֹת	

HOPHAL.	HIPHIL.
PRÆTERITUM.	
הָגְלָה הָגְלְתָה	הִגְלָה הִגְלְתָה
הָגְלֵיתָ *&c.*	הִגְלֵיתָ הִגְלֵית
	הִגְלֵיתִי
	הִגְלוּ
	הִגְלֵיתֶם/תֶּן
	הִגְלִינוּ
FUTURUM.	
אָגְלֶה	אַגְלֶה
תָּגְלֶה תָּגְלִי *&c.*	תַּגְלֶה תַּגְלִי
	יַגְלֶה תַּגְלֶה
	נַגְלֶה
	תַּגְלוּ
	תַּגְלֶינָה
	יַגְלוּ
IMPERATIVUS	
caret.	הַגְלֵה הַגְלִי
	הַגְלוּ הַגְלֶינָה
INFINITIVUS.	
הָגְלֵה *vel* הָגְלוֹת	הַגְלֵה *vel* הַגְלוֹת
PARTICIPIUM PRÆSENS	
caret.	מַגְלֶה מַגְלָה
	מַגְלִים מַגְלוֹת
PARTICIPIUM PRÆTERITUM	
מָגְלֶה מָגְלָה	caret.
מָגְלִים מָגְלוֹת	

HITPA-

HITPAHEL.

FUTURUM.

אֶתְגַּלֶּה
תִּתְגַּלֶּה תִּתְגַּלִּי
יִתְגַּלֶּה תִּתְגַּלֶּה
נִתְגַּלֶּה
תִּתְגַּלּוּ
יִתְגַּלּוּ } תִּתְגַּלֶּינָה

INFINITIVUS.

הִתְגַּלּוֹת

PRÆTERITUM.

הִתְגַּלָּה הִתְגַּלְּתָה
הִתְגַּלֵּיתָ הִתְגַּלֵּית
הִתְגַּלֵּיתִי
הִתְגַּלּוּ
הִתְגַּלֵּיתֶם / תֶן
הִתְגַּלֵּינוּ

IMPERATIVUS.

הִתְגַּלֵּה הִתְגַּלִּי
הִתְגַּלּוּ הִתְגַּלֶּינָה

PARTICIPIUM PRÆSENS.

מִתְגַּלֶּה מִתְגַּלָּה
מִתְגַּלִּים מִתְגַּלּוֹת

DUPLICITER IMPERFECTA VERBA.

LXXXVI. Quæ dupliciter imperfecta ſunt, utramque ſimul Anomaliam ſuſtinent.

Non igitur novis egent Regulis, sed superiorum convenienti applicatione.

V. gr.

Pe Jod & Lamed He simul:

יָדָה הוֹדָה הוֹדִיתִי מוֹדָה

תּוֹדָה יוֹדָה יוֹדוּ *&c.*

Pe Nun & Lamed He simul:

נָטָה הִטָּה הִטִּיתִי אַטָּה *&c.*

In talibus sæpè unica tantùm radicalis superest. Sic de aliis formis mixtis.

Tripliciter nihil simul imperfectum est, ne vox omninò transformetur.

Nec duæ imperfectæ sunt contiguæ; Ideò media Vau in verbis Lamed He movetur, ut:

קִוָּה קִוִּיתָ קִוִּיתִי׃

CAPUT VII.

DE PRÆFIXIS.

Docet,

Quâ ratione serviles literæ, nominibus propriis מֹשֶׁה וְכָלֵב comprehensæ, vocibus cohæreant?

LXXXVII.

LXXXVII. MEM præfigitur per Hireck, ſequente Dageſch.

1. *Significat AB, EX, PRÆ, ut:*
præ argento, מִכֶּסֶף è domo, מִבַּיִת
2. *Quando Dageſch locum non reperit, commutatur Hireck in Zeri compenſativum, ut:*

מֵאֵל à Deo.

LXXXVIII. SCHIN per SÆgol, ſequente Dageſch.

Significat, QUI, QUÆ, QUOD, ut:
שֶׁכָּכָה quod ſic.
Frequentius eſt apud Rabbinos.

LXXXIX. HE Emphaticum per Patha, ſequente Dageſch.

1. *Reſpondet Articulo, vel Pronomini Demonſtrativo, ut:*

הַמֶּלֶךְ ille Rex.

2. *Quando Dageſch excluditur, habet Kamez: (interdum manet Patha,) ut:*

הָרְשָׁעִים hi impii.

Niſi

Nisi aliud Kametz sequatur, tunc enim 3. *ante Gutturalem est Sægol vicarium, ut:*

הֶעָנָן hæc nubes.

XC. Et plerunque rursus excluditur à literis כְּלְב succedaneis, residua vocali ad illas translata, *ut:*

כַּמּוֹץ sicut gluma, כְּהַמּוֹץ
בַּקָּצִיר in messe, *pro* בְּהַקָּצִיר
לָאִישׁ huic Viro, לְהָאִישׁ

Succedaneas *voco, quia in locum exclusi He succedunt. Si quis ab initiali situ* Antecedaneas *appellare mavult, non repugno.*

XCI. He Interrogativum per Hateph-Patha.

Quærit: AN? NUM? ut:

הֲרָצַחְתָּ nunquid occidisti?

XCII. VAV, CAPH, LAMED, BETH, præfiguntur communiter per Scheva.

Vav

1. *Vav significat* &, *ut:*
וְאָב וְאֵם & Pater & Mater.
Item convertit verborum tempora; de quo mox.

2. *Caph sonat* ſicut, *ut:*
כְּאָדוֹן כְּעֶבֶד ſicut Dominus ſic ſervus.

3. *Lamed* huic, *vel* hujus, *ut:*
לְמֶלֶךְ לְדָוִד Regi Davidi.

4. *Beth* in, *vel* per, *ut:*
בְּעֵץ בְּיַעַר per lignum, in ſylva.

5. Nota, *Lamed in* לְבַד *&* לְאֹם *non est præfixum, ſed proſtheticum; ſervile quidem, inſeparabiliter tamen adhærens.*

XCIII. Illud Scheva multas ob cauſas mutatur.

1. In Hirek parvum, *ſi ſocium Scheva ſequitur, ut:*
בִּבְרָכָה in benedictione.

2. In Hireck parvum, *ſi Jod ſchevatum ſequitur, ut:*
לִישׁוּעָה ſaluti, *Scheva ſublato.*

3. *Ante hatephatam* in ſimilem brevem, *ut:*
וַאֲנִי & ego, בֶּאֱמֶת in veritate.

4. *Prope Accentum diſtinctivum* in Kamez, *ut:*
וָדֶשֶׁן & pinguedo.

5. *Solum Vav ante aliud Scheva, vel literam labialem* בומף *aſſumit* Schureck, *ut:*

וּכְלִי

וּכְלִי & vas, וּבֵן & filius.

Nisi fortè Accentus distinctivus, ut dixi, 6.
Kamez poscat, veluti:

וָמֵתוּ & mortui sunt.

Et hæc omnia secundum generales Regulas, hîc per anticipationem adductas.

XCIV. At Vav conversivum Futuri per Patha & Dagesch præfigitur.

Facit tunc ex significatione Futuri Præteritum, ut: 1.

יְשַׁלַּח mittet, וַיְשַׁלַּח & misit.

Quod frequens est & elegans.

Ante Aleph suscipit compensativum Kametz, ut:

אֲחַבֵּר componam;

hinc וָאֲחַבֵּר & composui.

Ante Jod Schevatum Dagesch amittit, ut: 3.

יְדַבֵּר loquetur;

hinc וַיְדַבֵּר & locutus est.

Quando vicissim Præteritum in Futurum 4.
convertit, retinet usitatam punctationem, nisi quòd Accentum, differentiæ causâ, trajicit ad ultimam, ut:

שָׁמַרְתָּ custodiisti;

hinc וְשָׁמַרְתָּ & custodies.

CAPUT

CAPUT IIX.
DE SUFFIXIS.

Docet,
Quomodo inseparabiles Literæ vocibus sint suffigendæ.

XCV. Hebræi loco Pronominum utuntur literis vocum tergo affixis.

Habent & separata quædam Pronomina, sed quorum usus est rarior.

Inseparabilium verò discrimen & significata cognosces è Tabula.

3		2	1	
ה נָה illa	ו הו ille	ךָ ךְ tu	י נִי ego	*Singul.*
ן הֶן illæ	ם הם illi	כֶם כֶן vos	נוּ nos	*Plural.*
Fœm.	*Masc.*	*F. M.*	*Com.*	

XCVI. JOD Nominale suffigitur singularibus per Hirek: plu-

Pluralibus contractè per Patha.

Significat meus, mea, meum, *per omnes casus & numeros, ut*:

אֵלִי	DEUS meus,
יָדִי	manus mea,
צָרוֹתַי	afflictiones meæ,
pro צָרוֹתַיי	*per crasin.*

XCVII. נִי Verbale suffigitur præteritis per Patha, reliquis per Zeri.

Significat mei, mihi, me, *sicut præcedens Jod; nisi quòd verbis tantùm competit, ut*:

לְקָחַנִי	accepit me,
זָכְרֵנִי	memento mei,
יַגִּידֵנִי	annunciabit mihi.

XCVIII. ךָ Masculinum jungitur nominibus singularibus per Scheva; pluralibus per Sægol: Verbis more singularium.

Signi-

Significat tuus, tua, tuum, tibi, te, *quando virum alloquimur, ut:*

זְקָנְךָ barba tua,
סְפָרֶיךָ libri tui,
גִּדֶּלְךָ magnificavit te.

XCIX. ךְ Fœmininum jungitur singularibus & verbis per Zeri; pluralibus per Patha cum Hireck.

Significatione non differt à præcedente ךָ, *sed genere tantùm; & usurpatur, cùm de re Fœmininâ sermo est, cujuscunque tandem generis sit illa vox, cui adhæret, ut:*

עִצְּבוֹנֵךְ dolorem tuum, *scil. Eva*; *ex*
עִצָּבוֹן *Masculino.*
שְׁעָרַיִךְ portas tuas, *scil. Jerusalem*;
יַשְׂבִּיעֵךְ satiabit te.

C. VAV Nominale cohæret singularibus per Holem; pluralibus per Kametz.

I. *Significat* ille, illius, illi, illum, *ut:*

חַרְבּוֹ gladius ejus,
בְּגָדָיו vestes ipsius.

Rarò G

Rarò & impropriè Verbis adhæret, ut:

יִרְדְּפוּ persequetur eum.

CI. הוּ Verbale cohæret plerisque per Zeri; solis præteritis per Kamez.

1. *Significat idem quod præcedens Vav; sed usu differt, & propriè verborum est, ut:*

נְשָׁכָהוּ momordit illum,

אֶקְשְׁרֵהוּ ligabo eum.

2. *Nec assuitur Nominibus, nisi tantùm in* ה *finitis, ut:*

עָלֵהוּ folium ejus.

3. *Huc reducendum est* Compositum Suffixum נוּ*, quod per Sægol adhæret, ut:*

אַגִּידֶנּוּ indicabo illi.

Est enim loco נהו *receptum, & vulgò perperam pro Primitivo habetur.*

CII. He Nominale annectitur singularibus per Kamez & Mappik: pluralibus verò per Sægol & Kamez.

Signi-

1. *Significat* illa, illius, illi, illam, *in fœminino genere, ut:*

בַּעְלָהּ maritus ejus,
יְלָדֶיהָ nati illius.

2. *Impropriè Verbis annectitur, ut:*

יַשְׁפִּילָהּ humiliabit eam.

3. Huc refertur He locale, *quod significat* verſus, tenus, uſque, *& terminationes corripit, ne Accentum loco moveat, ut:*

אַרְצָה terram verſus.

CIII. נָּה Verbale annectitur omnibus per Sægol & Dageſch.

Significat idem quod præcedens He, niſi quòd Verbis peculiariter competit, ut:

יַלְבִּשֶׁנָּה veſtiet eam.

CIV. נוּ Raphatum poſtulat Zeri; ſed in Præteritis Kametz.

Significat nos, nobis, noſter, noſtra, noſtrum, (*in quo differt ab altero* נּוּ *Dagiſſato* *tur-*

tertia persona singularis numeri, quod requirit Segol, & significat eum, *ut:*

יַצִּילֶנּוּ eripiet eum,)
ut: גּוֹאֲלֵנוּ Redemptor noster,
הִצִּילָנוּ liberavit nos.

CV. Gravia כֶם כֶן הֶם הֶן copulantur constructis; singularibus per Scheva, pluralibus per Zeri.

1. *Priora* כֶם כֶן *significant* vos, vobis, vester, vestra, vestrum; *illud in Masculino, hoc in Fœminino genere.*

At posteriora הֶם הֶן illorum, illis, illos, illarum, illis, illas.

2. *Hæc quatuor vocantur* Gravia, (*ad differentiam reliquorum, quæ* Levia *sunt,*) *& junguntur formis constructis, h. e. ut in Regimine solent, mutatis, ut:*

עֲצַתְכֶם consilium vestrum,
חֶפְצֵיהֶם desideria illorum.

3. *Verba singularium rationes sequuntur, ut:*
עֲצַרְכֶם occlusit vos.

CVI. ם ן adhærescunt per Kamez, solis Futuris per Zeri.

1. *Significant idem quod præcedentia הֶם הֶן sed junguntur ferè tantùm vocibus in mobilem finitis, ut:*

לְשׁוֹנָם	lingua eorum,
גְּרוֹנָן	guttur illarum,
יוֹשִׁיעֵם	salvabit ipsos.

2. Mem *in metricis libris sæpè Vav-Holem Paragogicum assumit, ut:*

כִּסָּמוֹ	operuit eos.

CVII. Nomina singularia Masculina He tollunt; Fœminina verò id in Thav convertunt, *ut:*

1.

שָׂדֶה	ager,
שָׂדִי	ager meus.
שְׁאֵלָה	petitio,
שְׁאֵלָתִי	petitio mea.

2. *Excipe* פֶּה Os, *He in Jod convertit, quod ante suffixum Jod cedit vicissim.*

Quam formam quoque 3.
אָב Pater, אָח Frater, חָם Socer,
assumpto Jod æmulantur.

CVIII. Pluralia Masculina ם abjiciunt, Fœminina Jod assumunt.

דְּבָרִים verba, דְּבָרֶיךָ verba tua, 1.
צְדָקוֹת Justitiæ,
צִדְקוֹתָיו Justitiæ ejus.

Sic & Dualia, ut: 2.
עֵינַיִם oculi,
עֵינֵינוּ oculi nostri.

Excipe Jod cum ם *&* ו *omittitur, ut:* 3.
אוֹצְרוֹתָם thesauri ipsorum.

CIX. Verba 1. Præterita mutant terminationes

ה- in ת-
ת in תָ
תִּי in תְ
תְּ in תֶם & תֶן

2. Futura ו vel ·· in נָה

3. Im-

3. Imperfecta ſuum HE quoque amittunt, *ut:*

1.	מִלֵּאתָ	implevisti,
	מִלֵּאתַנִי	implevisti me,
	עָנָה	reſpondit,
	עָנָנִי	reſpondit mihi.

2. *Habent etiam perſonæ tertiæ Fœmininæ Præteritorum alias Anomalias plures, quas ob raritatem nunc omitto.*

CX. In Hireck magnum, vel Schureck terminata Suffixa ſimpliciter admittunt.

1. *Nec indigent alio glutine, vel intercedente Vocali, quod ſuperioribus Regulis derogat, ut:*

מָצָאתִי	inveni,
מְצָאתִים	inveni eos,
גֵּרְשׁוּ	expulerunt,
גֵּרְשׁוּהוּ	expulerunt illum.

2. *Eadem eſt ratio Kybbuz Euphonici, ut:*

יִקָּחֻהוּ	accipient eum.

CXI. Inſeritur aliquando Nun ſchevatum inter vocem & ſuffixum.

Quod ideò Epentheticum *appellabimus, ut:*

יְשַׁבְּחוּנְךָ	laudabunt te.
יְמְצָאֻנְנִי	reperient me.

CXII. Quædam particulæ ſingularium, aliæ pluralium more, Suffixa ſuſcipiunt.

SINGULAR. ut: 1.

הִנְּךָ	Ecce tu!
לְבַדּוֹ	tantùm ipſe.

PLURAL. inſerto Jod, ut: 2.

אֵלֵינוּ	ad nos,
עֲלֵיכֶם	ſuper vos,
בֵּינֵיהֶם	inter illos.

Pauciores VERBA imitantur, ut: 3.

הִנְנִי	Ecce ego!
אֵינֶנּוּ	non ille,
עִמָּנוּ	nobiſcum.

Quæ varietas uſu diſcernenda eſt.

Ex

CXIII. Ex præfixorum cum suffixis coalitu, voculæ quædam serviles oriuntur.

1. *Quæ ad nullam radicem referri possunt, quia ex meris servilibus Literis constant, ut:*

בִּי	in me,	בָּנוּ	in nobis,
בְּךָ	in te,	בָּכֶם	in vobis,
בּוֹ	in illo,	בָּהֶם	in illis.

2. *Sic* לִי לְךָ לוֹ לָנוּ
nobis, illi, tibi, mihi.
Et in pausa בָּךְ לָךְ *Vocalibus transpositis.*

3. *Caph tunc* מוֹ *assumit, ut:*
כָּמוֹנִי sicut ego.

4. *Et Mem ferè reduplicatur, ut:*
מִמֶּנִּי à me,
מִמֶּנּוּ à nobis & ab illo.
Quæ cuncta in Lexico frustrà quæsiveris.

PARAGOGE.

CXIV. Suffixis æquiparantur literæ נ ה Paragogicæ.

1. *Quæ nudam Emphasin inducunt, nihil aliud significant. Usus earum creber est in Metro; præsertim verò Imperativus (Accentu manente,) & Futurus sæpè adhæret He, ut:*

קוּמָה Surge,

אֲבָרְכָה benedicam.

2. *Nominibus additum significationem auget, tunc ordinarium He propter Euphoniam in Thav mutatur, ut:*

יְשׁוּעָתָה saluberrima Salus.

3. *Elicitur aliquando è Kamez finali, quod semper intellectum He post se trahit, ut:*

נָתַתָּה dedisti,

עִמְּכָה tecum.

4. *Nun jungitur Verbis in Hireck magnum, vel Schureck finitus, ut:*

יֵדְעוּן sciverunt.

5. *Rarius etiam JOD & VAV per Paragogen redundant.*

Suffi-

SUFFIXORUM
Exempla.

I. IN NOMINIBUS.

Numeri Singularis.

י	דְּבָרִי	Verbum	meum.
נוּ	דְּבָרֵנוּ		nostrum.
ךָ	דְּבָרְךָ		tuum, *Masculin.*
ךְ	דְּבָרֵךְ		tuum, *Fæminin.*
כֶם׳כֶן	דְּבַרְכֶם׳ כֶן		vestrum, *Masc. & Fæm.*
וֹ	דְּבָרוֹ		ejus, *Masculin.*
הּ	דְּבָרָהּ		ejus, *Fæmin.*
ם׳ן	דְּבָרָם ן		illorum, illarum.

Eadem cum Pluralibus.

י	דְּבָרַי	Verba	mea.
נוּ	דְּבָרֵנוּ		nostra.
ךָ	דְּבָרֶיךָ		tua, *Masculin.*
ךְ	דְּבָרַיִךְ		tua, *Fæmin.*
כֶם׳כֶן	דִּבְרֵיכֶםכֶן		vestra, *Masc. & Fæmin.*
ו	דְּבָרָיו		ejus, *Mascul.*
הָ	דְּבָרֶיהָ		ejus, *Fæmin.*
הֶם׳הֶן	דִּבְרֵיהֶם׳הֶן		illorum, illarum.
מוֹ	דְּבָרֵימוֹ		illorum, *Mascul.*

Exempl. 2.

Exempl. 2. *Nominis Fœmin.*

י	צִדְקָתִי	Juſtitia	mea.
נוּ	צִדְקָתֵנוּ		noſtra.
ךָ	צִדְקָתְךָ		tua, *Maſcul.*
ךְ	צִדְקָתֵךְ		tua, *Fœmin.*
כֶם כֶן	צִדְקַתְכֶם/כֶן		veſtra, *Maſc. & Fœmin.*
וֹ	צִדְקָתוֹ		ejus, *Maſc.*
הּ	צִדְקָתָהּ		ejus, *Fœmin.*
ם/ן	צִדְקָתָם/ן		illorum, illarum.

Numerus Pluralis.

י	צִדְקוֹתַי	Juſtitiæ	meæ.
נוּ	צִדְקוֹתֵינוּ		noſtræ.
ךָ	צִדְקוֹתֶיךָ		tuæ, *Maſcul.*
ךְ	צִדְקוֹתַיִךְ		tuæ, *Fœmin.*
כֶם/כֶן	צִדְקוֹתֵיכֶם/כֶן		veſtræ, *Maſc. & Fœmin.*
יו	צִדְקוֹתָיו		ejus, *Maſc.*
הָ	צִדְקוֹתֶיהָ		ejus, *Fœmin.*
ם/ן	צִדְקוֹתָם/ן		illorum, illarum.
מוֹ	צִדְקוֹתֵיהֶם/הֶן		idem.

Reliqua Affixa cum Nominibus non copulantur præter הו*, quod connectitur ſaltem Nominibus in* ה *quieſcentibus, in quibus præmittit ſibi Zeri, abjecto prius* ה.

II. IN

II. IN VERBIS.

PRÆTERITUM KAL.

Ille visitavit פָּקַד

eos,	פְּקָדָם / פְּקָדָמוֹ	eum,	פְּקָדוֹ / פְּקָדָהוּ	Affixa, tert. Person.
eas,	פְּקָדָן	eam,	פְּקָדָהּ	
vos, *Fæm.*	פְּקַדְכֶם	te, *Mascul.*	פְּקָדְךָ	2. Person.
vos, *Fæm.*	פְּקַדְכֶן	te, *Fæmin.*	פְּקָדֵךְ	
nos, *Com.*	פְּקָדָנוּ	me, *Comm.*	פְּקָדַנִי	1. Person.

Illa visitavit פָּקְדָה

eos,	פְּקָדָתַם / פְּקָדַתַם	eum,	פְּקָדַתְהוּ / פְּקָדַתּוּ	3. Person.
eas,	פְּקָדָתַן / תַן	eam,	פְּקָדָתָה / פְּקָדַתָּה	
vos,	פְּקָדַתְכֶם / כֶן			
nos,	פְּקָדַתְנוּ	te, *Mascul.*	פְּקָדַתְךָ	2. Person.
		te, *Fæm.*	פְּקָדַתֵךְ	
		me, *Com.*	פְּקָדַתְנִי	1. Person.

Tu vir visitavisti פָּקַדְתָּ

תַּנִי	תָּהּ	תּוֹ / תָּהוּ	פְּקַדְ
me,	eam,	eum,	
תָּנוּ	תָּן /	תָּם / תָּמוֹ /	
nos.	eas,	eos.	

פְּקַד

Tu, *Fæm.* visitasti פָּקַדְתְּ

פָּקַד {
תִּיו / תִּיהוּ / תִּיהָ / תִּינִי
me, eam, eum,
תִּים / תִּין / תִּינוּ:
nos. eas, eos,
}

Visitavi. פָּקַדְתִּי

Forma eadem hic est, quæ in præcedente voce, nisi quod affixa primæ Personæ locum hic non habeant.

Visitarunt illi & illæ פָּקְדוּ

פְּקָד {
וּהוּ / וּהָ / וּךָ / וּךְ / וּנִי:
me. *Com.* te, *Fæm.* te, *Masc.* eam, eum,
וּם / וּן / וּכֶם / וּכֶן / וּנוּ:
nos, *Com.* vos, *Fæm.* vos, *Masc.* eas, eos,
}

Visitastis vos פְּקַדְתֶּם/תֶּן

פְּקַד {
תּוּהוּ / תּוּהָ / תּוּנִי:
me. eam, eum,
תּוּם / תּוּן / תּוּנוּ:
nos. eas, eos,
}

Visitavimus eam פָּקַדְנוּ

פְּקַד {
נוּהוּ / נוּהָ / נוּךָ / נוּךְ
te. *Fæm.* te, *Masc.* eam, eum,
נוּם / נוּן / נוּכֶם / נוּכֶן:
vos, *Fæm.* vos, *Masc.* eas, eos,
}

FUTU-

FUTURUM KAL.

אֶפְקוֹד תִּפְקוֹד יִפְקוֹד נִפְקוֹד ;

Eodem modo hisce omnibus Affixa junguntur. Exemplum sit tertia Persona.

Visitabit יִפְקוֹד

יִפְקְ {

דוֹ/ דֵהוּ/ דֶנּוּ דֵהָ/ דֶהָ/ דֶנָּה ;

eam, eum,

קֵדְךָ/ דֵךְ/ דֵנִי/ דֵם/ דֵן/

eas, eos, me, te, *Fœm.* te, *M.*

קֶדְכֶם/ קֶדְכֶן/ קְדֵנוּ:

nos, vos,

תִּפְקְדִי תִּפְקְדוּ יִפְקְדוּ:

Nihil hic mutatur, ut & in Imperativo. Pro תִּפְקוֹדְנָה *usurpatur* תִּפְקְדוּ

IMPERATIVUS KAL.

Vir visita:

Servat formam Infinitivi.

Affixum ם *hic habet ante se Zeri.*

Altera Forma פְּקֹד *mutat in*

פִּקְדִי/ פִּקְדוּ ;

Nihil hic mutatur. Pro פְּקוֹדְנָה *junguntur Affixa ad formam* פִּקְדוּ

INFI-

INFINITIVUS KAL.

פְּקוֹד Visitare

דִין/ דֵהוּ/ דֵנוּ/ דָהּ/ דֵנַּה/
eam, nos, eum,

דֵךְ/ דֵךְ:
te, *F.* te, *M.*

פְּקֹ דִי/ דֵנִי/ דָם/ דָן/ דְכֶם/
vos, eas, eos; me,

דְכֶן/ דֵנוּ:
nos, vos,

Dicitur etiam

פָּקְדֵךְ/ פָּקְדְכֶם/ כֶן:

PARTICIPIUM PRÆSENS.

פּוֹקֵד Visitans

דוּ/ דֵהוּ/ דָהּ/ דָהּ/ דֵנִי/
me, te, *F.* eam, eum,

פּוֹקְ דָם/ דָן/ דֵנוּ:
nos, eas, eos,

Dicitur:

פּוֹקֶדְךָ/ כֶם/ כֶן:
vos. *F.* te, *M.*

פּוֹקְדִים Visitantes

פּוֹקְ דָיו/ דֶיהָ/ דֶיךָ/ דַיִךְ/ דַי:
me, te, *F.* te, *M.* eam, eum,

Visi-

Viſitantes

פּוֹקְ { דֵיהֶם / דֵיהֶן / דֵיכֶם / כֶן / דֵינוּ:

eos, eas, vos, vos, nos.

פָּקוּד Viſitatus

פְּקוּדוֹ viſitatus ejus : *Et ſic deinceps cum Affixis præcedentis temporis.*

CAPUT IX.

DE CORREPTIONE VOCALIUM.

CXV. Omnes quindecim Vocales variè mutantur.

1. *Vel longæ in breves, quæ* Allevatio *dicitur: Vel viciſſim hæ in illas, quæ vocatur*
2. Elevatio: *Vel etiam ejusdem quantitatis*
3. *inter ſe mutuò* permutantur. *Quod præcipuum eſt hujus Linguæ artificium, quamvis vulgò ferè neglectum.*

I. CORREPTIO.

CXVI. Antepenultimæ longæ, Kametz & Zeri, corripiuntur in Scheva.

Quando scilicet, propter incrementum vocis, locum sortiuntur retrò tertium ab Accentu: sive id fiat in formatione Pluralis, aut Fæminini, seu additione Suffixi, ut:

זְקֵנִים Senes,
רְחוֹקָה longinqua,
קְרוֹבִי propinquus meus.
Ex זָקֵן רָחוֹק קָרוֹב

CXVII. Eædem longæ Kametz & Zeri, in prioribus Syllabis regiminis, corripiuntur in Scheva.

Oportet autem vocis Tonum Milrà fuisse, ut:

כְּבוֹד אֵל Gloria DEI,
כּוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם Stellæ Cœlorum,
לְבַב אֱנוֹשׁ Cor hominis.
Ex absolutu לֵבָב כּוֹכָבִים כָּבוֹד

Sed

CXVIII. Sed impuræ manent immutabiles ubique.

1. *Hoc eſt, quæcunque Dageſch, vel quieſcentem includunt, ſive exprimatur ea, ſeu ſubintelligatur tantùm, ut:*

סָרִיסִים Evnuchi,
מֵישָׁרִים rectitudines,
בָּתֵּי הָעִיר domus urbis.

2. *Huc refer מָ Kametz ſub Mem defectivorum, ut:*

מָגִנִּי ſcutum meum.

CXIX. Omne Sægol vocis Milhel creſcentis, corripitur in Scheva, *ut:*

1. צִדְקוֹ Juſtitia ejus, *ex* צֶדֶק

2. *Quò etiam Sægol formæ* שְׁכֶם, *& Hireck formæ* פְּרִי *referuntur, ut:*

שִׁכְמוֹ humerus ejus,
פִּרְיוֹ fructus ejus.

3. *Excipe, Sægol finale pluraliter in Kamez tranſit, ut:*

דְּרָכִים viæ, *ex* דֶּרֶךְ
Sic צְבָיִים capreæ, *ex* צְבִי

Quod etiam Scheva Fœmininorum inde oriundum æmulatur, ut כְּבָשׂוֹת, oves, *quod ipsum est ex Masculino* כֶּבֶשׂ. 4.

At in ת *finita prius illud abjiciunt, ut penultimum Sægol fiat finale, velut:* 5.

עֲטֶרֶת Corona,
עֲטָרוֹת *Plural.*

CXX. Etiam præcedens Zeri vel Holem sic corripitur, *ut:*

סְפָרִים Libri, 1.
רְתָמִים Juniperi,
Ex סֵפֶר *&* רֹתֶם

Sed ex origine Holem, cognationis causâ, fit Hateph-Kametz, præsertim sub Gutturali, ut: 2.

חֹדֶשׁ Mensis,
חֳדָשִׁים *Plural.*

Rariùs sub alia, ut: 3.

קֳדָשִׁים Sanctitates.

CXXI. Crescentium defectivorum longæ corripiuntur in analogas breves.

Scili-

1. *Scilicet Kametz in Patha, ut:*
חָם calidus, חַמִּים

2. *Zeri in Hireck, ut:*
לֵב Cor, לִבִּי

3. *Holem in Kametz-Hatuph, ut:*
חֹן miserere, חָנֵּנִי

4. *Frequentius tamen in Kybbutz, ut:*
עֹז robur, עֻזִּי

5. *Denique quorundam Patha quoque in Hirek, ut:*
צַד latus, צִדִּים

6. *Et solus Articulus* אֵת *differentiæ causâ facit* אוֹת

CXXII. Propter Accentum retractum, vel ablatum, terminales longæ corripiuntur in cognatas breves.

Quando in pausâ, vel cum Vav conversivo Tonus ad præcedentem rejicitur, aut Accentus, propter vinculum Makeph, prorsus aufertur, tunc ex Kametz fit Patha, ut:
מַה־טּוֹב quàm bonum?

2. *Ex Zeri Segol, ut:*
וַיֹּאמֶר & dixit,
אֶת־בֶּן־בָּקָר filium bovis, *h. e.* vitulum.

Ex Holem Kametz Hatuph, ut: 3.
כָּל־אֲשֶׁר omne quod.

CXXIII. Terminationes regiminis Kametz & Zeri, corripiuntur in Patha, *ut:*

מוּסַר אֵל castigatio DEI, 1.
מִשְׁעַן לֶחֶם baculus panis,
Ex מִשְׁעָן *&* מוּסָר

Inde est, quod & Fœmininum ה־, *tunc in* 2.
ת־ *convertitur, ut supra dictum.*

Excipe, Zeri aliquando manet, ut: 3.
מָגֵן שָׁאוּל scutum Saulis.

Præsertim in Monosyllabis. 4.

Et אָב Pater, אָח Frater, *Jod assumunt.* 5.

At in ה־ *finita faciunt* ה־ *ut:* 6.
מִקְנֵה צֹאן possessio pecudis.

CXXIV. Finale Zeri quodcunque: Item Holem & Patha Verbi, ob incrementum corripiuntur in Scheva,

Opor-

1. *Oportet autem Accentum unà promoveri, ut:*

עִלֵּג balbus,

עִלְּגִים *Plural.*

Sic ex וְאֶשְׁמֹר custodiam
fit אֶשְׁמְרֵהוּ illum,

Ex Infinitivo וּפְתֹחַ dum aperi-
fit בְּפִתְחֵי rem ego.

2. *Huc refer formam,* דְּבַשׁ Mel.

3. *Excipe* 1. *Zeri manet post Kametz, vel Scheva, ut:*

שָׁכֵן vicinus, שְׁכֵנִים
זְאֵב lupus, זְאֵבִים

4. *Et in quibusdam Monosyllabis.*

5. *At* בֵּן Filius *facit* בָּנִים

6. 2 *Patha Verbi Finiti cum Suffix. Lev. in Kamez produci mox dicetur infra.*

7. *Holem Nominum,* רֹאשׁ Caput, *&* יוֹם Dies, *pluraliter transit in Kametz, ut:*

יָמִים רָאשִׁים

CAPUT X.

DE PRODUCTIONE VOCALIUM, & reliquis Mutationibus.

II. PRODUCTIO.

CXXV. Duorum Schevajim, initio vocis concurrentium, prius producitur in Hireck.

Hoc Hireck regulariter eſt parvum, ut: 1.

בִּכְלִי in vaſe.

At ubi Jod ſequitur, ejecto Scheva, fit magnum, ut: 2.

בִּיהוּדָה in Judæa.

Et quando per alias cauſas poſterius Scheva mutatur, redit prius poſtliminiò, ut: 3.

שִׁפְחָה Ancilla,

שְׁפָחוֹת *Plural.*

Excipe 1. Si prius Scheva ortum fuerit ex Sægol, (vel Patha vicario,) tunc ſub & ante Gutturalem producitur in Patha, ut: 4.

חֶסֶד miſericordia, חַסְדּוֹ

Quod idem fit in aliis XXX. vocibus, è quibus communiores ſunt. 5.

מֶלֶךְ Rex, דֶּרֶךְ Via,
נֶפֶשׁ Anima, רֶגֶל Pes,
קֶרֶן Cornu, כֶּרֶם Vinea,
קֶשֶׁת Arcus, &c.

2. Ex

6. *Ex Zeri ortundum, sub Gutturali, elevatur in Sægol, ut:*

חֵפֶץ voluptas, חֶפְצוֹ voluptas ejus.

7. *Sic & pauca sub non-gutturali, ex Sægol orta, redeunt in primigeniam Sægol, ut:*

נֶגֶד coram, נֶגְדְּךָ coram te.

Sic לֶכֶת ire, לֶכְתְּךָ ire te.

Idem accidit τῷ Scheva sub literis אויתן,

8. *ob naturam gutturalium, quamvis non sit ex Zeri, ut:*

אֶשְׁמוֹר Custodiam,

יֶחְפְּרוּ confundentur.

3. *Si fuerit ex Holem Nominis, vel ante*

9. *Holem Verbi, producitur in Kamez Hatuph, ut:*

גֹּרֶן area, גָּרְנִי area mea.

Sic שְׁמֹר custodi, שָׁמְרָה

CXXVI. At sub finem concurrentium prius producitur ad analogiam originis.

1. *Nempe ex Sægol ortum vertitur in Patha, ut:*

אִוֶּלֶת stultitia, אִוַּלְתּוֹ

2. *Ex Zeri in Sægol, ut:*

אֲזַמֵּר psallam, אֲזַמְּרָךְ

Ex Holem in Kametz Hatuph, ut: 3.
צִפֹּרֶן unguis, צִפָּרְנֶיהָ

CXXVII. Scheva mobile ante hatephatam, producitur in ſimilem mediocrem, *ut*:

כָּאֱנוֹשׁ ſicut homo,
בָּעֳנִי in afflictione,
לַעֲבָדִים ſervis

viciſſim ſub media gutturali, poſt medio- 1.
crem, convertitur in ſimilem hatephatam, ut:
נַעַר puer, נַעֲרָה puella,
פֹּעַל opus, פָּעָלְךָ opus tuum.

Specialis eſt Contractio ∵∴ *octo Punctorum* 2.
ad ·· *duo, in* לֵאמוֹר dicendo,
& בֵּאלֹהִים cum DEO.
Item, -:- *ad* -*in* לַאדֹנָי Domino.

Quod etiam uſu venit in Nomine Tetra- 4.
grammato, quia ab antiquo per אֲדֹנָי *lectum*
fuit, ut:
לַיהוָה בַּיהוָה

CXXIIX. Hatephata verò ante Scheva producitur abjecto Hateph.

Hoc

1. *Hoc est, tres Composita* -: ⁖: -: *amittunt sua duo Puncta, si alia sequantur, ut:*

חֲכָמִים Sapientes, חַכְמֵי in regimine
Sic יֶאֱסֹף congregabit, יַאַסְפוּ *Plural.*
Item חֳלִי morbus, חָלְיוֹ

2. *Aliàs sæpè Euphoniæ gratiâ, brevi abjectâ, remanet solum Hateph, ut:*

יַעֲלֹז & יַעֲלֹז exsultabit,
יֶאְשְׁמוּ יֶחְפְּרוּ יֶחְפָּרוּ

Psalm. 34. v. 6. & 22.

CXXIX. Exclusum Dagesch producit breves - · ·. in analogas longas - · · ו

1. *Accidit propter literas gutturales & caninam, hoc est, quinque* א׳ה׳ח׳ע׳ר, *quæ à puncto Dagesch abhorrent, & pro illo præcedentem Vocalem producunt, ut:*

אֲפָאֵר ornabo, יֵעָשֶׂה fiet,
מֹרַק extersus est.

2. *Sæpè tamen cum aspirationibus hæc compensatio negligitur, ut:*

אֲרַחֵם miserebor,
תְּנַהֵג duces.

Accen-

CXXX. Accentus distinctivi producunt Patha & Sægol in Kamez, *ut:*

אֱלֹהָי Deus meus, גָּבֶר Vir.

1. *Et in specie Nomen* אֶרֶץ Terra, *cum præfixis semper Kametz habet, etiam extra pausam. Vav quoque, vicino Accentu per-præfigitur, nisi sensus sit incompletus, ut:*

וְכֶשֶׂב וָעֵז & agnus & capra.

2. *Multa verò Sægol immutabile retinent, ut:*

צֶדֶק מֶלֶךְ &c.

quæ Michlol recenset, pag. 205. a.

CXXXI. Retracti verò Accentus Scheva Verbi in Kametz, & Suffixi in Sægol producunt, *ut:*

יָצָאוּ exiverunt,
עַבְדֶּךָ Servus tuus.

1. *Huc referuntur formæ,*

אָנִי ego, *&* פֶּרִי fructus.

2. *Excipiuntur autem, quæ propter originem Zeri vel Holem postulant, ut:*

הִשָּׁמְרוּ

הִשָּׁמְרוּ cavete, יִפּוֹלוּ cadent,
חֹלִי morbus.

3. *Item serviles voculæ* לְךָ בְּךָ*, quæ Vocales in pausis transponunt.*

CXXXII. Terminale Patha cum Suffixis producitur in Kametz.

1. *Verbum autem debet esse Finitum, (nam Infinitivorum Patha corripitur, & Suffixa Levia, ut:*

שְׁמַע audi, שְׁמָעֵנִי

CXXXIII. Dissyllaba Milhel quiescentia contrahuntur in unam longam.

1. *Kamez & Segol, præsente Vav, in Holem, ut:*

מוֹת יְשָׁרִים Mors rectorum,
Ex מָוֶת

2. *Patha & Hireck parvum præsente Jod in Zeri, ut:*

חֵילִי robur meum, *ex* חַיִל

Fit hoc utrumque in incremento vocis & regimine.

3. FER-

III. PERMUTATIO.

Præcipuè ob Gutturales.

CXXXIV. Scheva mobile sub Gutturali mutatur in Hateph-Patha, *ut:*

חֲסִידִים Pii, רֵעֲךָ Socius tuus.
שָׁחֲטוּ mactarunt.

Excipe, interdum ex origine Zeri convertitur in Hateph-Segol, ut: 1.

שְׁאֶלָתִי petitio mea.

Raro est Hateph-Patha sub non gutturali, ut, 2.

רִבֲבוֹת Myriades.

CXXXV. Scheva mutum, sub ultimis ע/ח/ה intellectum, mutatur in Patha Genusa.

Necesse autem est, ut una ex quatuor Longis ·· / ׳. / וֹ / וּ *pracedat, ut:* 1.

שְׂמֵחַ lætare, יַצְמִיחַ germinabit,
כֹּחַ virtus, נָטוּעַ plantatus.

Idem

2. *Idem fit, quando caderet Scheva mutum ſub easdem penultimas, ut:*

לָקַחַתְּ accepiſti, *Fæmin.*

3. *Evaneſcit verò iterum hoc Patha furtivum in incremento vocis, ut:*

אֱלוֹהַּ DEUS,

אֱלֹהִים *Plural.*

CXXXVI. Patha ante ה׳ח׳ע Gutturales kametzatas mutatur in Sægol vicarium, *ut:*

אַחִים Fratres, אֶחָיו Fratres ejus,
בֶּעָנָן in Nube, כֶּחָצִיר ſicut Gramen.

CXXXVII. Viciſſim Sægol ante ultimas, item ſub & ante penultimas ה׳ח׳ע, mutatur in PATHA VICARIUM, *ut:*

פֶּתַח oſtium, אֹרַח Semita,
שַׁעַר Porta.

1. *Excipe,* לֶחֶם Panis.

Et

Et hoc Patha deinceps ubique prorsus, ut ipsum Sægol, mutatur: quia omnis vicariæ Vocalis eadem est ratio, quæ suæ principalis. 2.

CXXXIIX. Zeri & Holem Verborum, propter ultimas Gutturales, mutantur in Patha, *ut*:

נֹטַע Plantans,
יִשְׁלַח mittet.

Item, propter Resch, quod sæpè Gutturalibus æquiparatur, ut: 1.

שִׁבַּר confregit.

Præcipuè verò propter significationem intransitivam, ut: 2.

יִשְׁכַּב jacebit.

CXXXIX. Denique simplicis Euphoniæ gratiâ permutantur aliquando Zeri cum Hireck: Schureck cum Kybbutz: & hoc cum Kamez-Hatuph.

In

1. *In Hiphil indifferenter dicimus* הַפְקִיד *&* הַפְקֵד, *Sed illud per Hirek frequentiùs cum Præfixis & Suffixis, hoc per Zeri crebriùs cum Vau conversivo.*
2. *Schureck, potissimùm ante aliud Schureck, in Kybbutz transit, ut:*

   יָקֻמוּ ſurgent.

3. *Et Kametz-Hatuph Conjugationis Hophal similiter sæpè in Kybbuz migrat, ut:*

   הָשְׁלַךְ & הֻשְׁלַךְ projectus eſt.

CXL. Tandem differentiæ causâ recedunt quædam à regulis.

שָׁלִישׁ Tribunus, שָׁלִישִׁים *Pluraliter retinet suum Kametz contra Regulam CXVI. ne confundatur cum*

שְׁלִישִׁים tertii.

Sic & alibi passim supersunt Irregularia quædam, quæ rectiùs Usu quàm Præceptis discuntur: & quia Particularium non eſt Regula, vel Scientia, potiùs in sedes suas ad Lexicon, quàm huc, sunt referenda.

CAPUT XI.

DE DAGESCH ET PUNCTO MAPPIK.

CXLI. Dageſch LENE imprimitur Literis בְּ׳גַ׳דְ׳כְּ׳פַּ׳ת ab initio ſententiæ: Item poſt Scheva mutum, vel ejusdem, vel diverſæ dictionis, *ut:*

בְּרֵאשִׁית in principio, *Gen. 1. v. 1.*
מִשְׁפָּט Judicium,
דֶּרֶךְ גַּנָּה Via horti.

1. *Intelligitur autem Scheva mutum ſub omni finali literâ mobili, ut:*

עַל־כֵּן propterea.

2. *Omittitur ergò Dageſch poſt quieſcentes, ut:*

לֹא כֵן non ſic.

Niſi Accentu diſtinctivo ſint oneratæ, ut:

וְהָיָה כְּעֵץ eritque ſicut arbor, *Pſalm. 1. v. 3.*

3. *Vel He Puncto Mappik notatum, ut:*

תָּשִׂים בְּצִדָּהּ in ejus latere pones.

Et

4. *Et Nomen DEI, per* ADONAI *lectum, semper imprimit Dagesch.*

יְהוָה בָּרָא DOMINUS creavit.

5. *Præterea ipsi Scheva æquiparatur ejus vicarium Patha-Genusa, ut:*

רָקִיעַ בְּתוֹךְ Firmamentum in medio.

6. *Sola vox* שְׁתַּיִם Duæ, *videtur Dagesch post mobile Scheva suscepisse, tum tamen reverà mutum sit.*

CXLII. Nisi Scheva illud fuerit primitivum, vel è longâ correptum, *ut:*

לִדְבַשׁ Melli, כִּדְבַר juxta Verbum,
בִּלְבַב in Corde, עִבְדוּ servite,
Ex עֲבוֹד לֵבָב דָּבָר

1 *Sic quoque* שִׁכְבוּ cubate, *quamvis sit ex* שְׁכַב, *quia Patha pro Holem positum erat.*

2. *Huc refertur Scheva post Hateph, seu Vocalem parvam, Hateph, ob subsequens Scheva, destitutam, ut:*

נֶאֶרְבָה insidiemur, *Prov. I. v. 11.*
Pro נֶאֱרְבָה *vel* נֶאֶרְבָה
תַּהַרְגוּ occidetis, *Ezech. IX. v. 6.*
Pro תַּהֲרְגוּ *vel* תַּהַרְגוּ

נֶהֶפְכוּ verſi ſunt, *I. Sam. IV. v. 19. Eſa. XXXIV. v. 9. Jer. XXX. v. 6.*

וַיַּאַסְפוּ & congregaverunt, *II. Paralip. XXIV. v. 11.*

Item Kaph Suffixorum כֶם כֶן ךָ 3.

אוֹצַרְכֶם Theſaurus veſter.

Olim aſpiratis ejusmodi Literis imponebatur Lineola RAPHE; at, quoniam ex abſente Dageſch agnoſcuntur, hodie meritò exolevit.

CXLIII. Dageſch FORTE inſcribitur omnibus Literis, præterquam Gutturalibus & Reſch, quando præcedit eas brevis Vocalis tono caſſa, ut:

צַדִּיק Juſtus, זִמֵּר cecinit.

Intelligitur hinc, cur medianis *tantùm inſcribatur? quia nempe Initiales nihil præcedit, finales verò Tono afficiuntur.* 1.

Excipe 1. *imprimitur etiam Initialibus, poſt He cum Patha, Sagol, vel Kametz notatum, perque Macceph præmiſſum, ut:* 2.

מַה־יַּעֲשֶׂה־לָּנוּ quid faciet nobis?

2. Repe-

3. 2. *Reperitur etiam Inhabilibus irregulariter alicubi inscriptum, ut Proverbior. XIV. v. 10.*

מָרַּת amaritudinem.

CXLIV. Sed Literæ Schevatæ Dagesch non recipiunt, nisi fuerit originale, vel characteristicum.

Præsertim verò Schevatum Jod Futuri, & Mem Participiale: Item Literæ duplicatæ id simpliciter respuunt post He præfixum, & Vau conversivum; ut:

וַיְהִי & fuit

הַמְכַסָּה tegens.

2. *Ubi autem ante Correptionem aderat, ibi manet, ut:*

עִצָּבוֹן dolor, ex עִצְּבוֹן

CXLV. Deficientis Literæ absentia, post longas quoque, sed accentuatas, per Dagesch notatur.

Ideò defectiva, si possunt, longas suas in Incremento corripiunt, ut: 1.

אֵם Mater, אִמִּי

Sin minus, Dagesch etiam longis postponunt, ut: 2.

סֹבּוּ circundate,

Quod & locum habet post longas pro brevibus positas, ut: 3.

אַתָּה Tu.

Item post breve Sægol Suffixorum: 4.

ֶנּוּ & ֶנָּה

CXLVI. MAPPIK inscribitur soli ה finali mobili.

Nec est Dagesch propriè, sed tamen huc referendum.

Olim subscribebatur sic הּ*, nunc inscribitur: & monet, He suum esse immutabile.* 1.

Usurpatur in Suffixo Fœminino ָהּ *atque paucis verbis Lamed-He perfectis, horumque derivatis.* 2.

Et expirat rursus in vocis incremento, quando finale esse desiit, ut: 3.

CA-

CAPUT XII.

DE ACCENTIBUS.

CXLVII. Singulæ Voces ſingulos habent Accentus.

1. *Excipe, ante Maccephest nullus;*
2. *Contra ſæpè bini adſunt in libris metricis, quando miniſtri, loco Metheg ſuccedunt.*
3. *Item Paſta in vocibus Milhel geminatur, ut:*

ממ֨לכ֨ה

4. *Denique in Decalogo ſunt duplices.*

CXLVIII. Iique occupant ſyllabas tono affectas.

Hoc eſt, in voce Milhel penultimam, ultimam in Milrà.

1. *Excipe* 1. Præpoſitivi *Accentus ſunt, Teliſcha magnum ſemper; Tiphcha & Mahpach interdum in metro. Tunc illud Mezjela, hoc Jetif dicitur.*
2. 2. Poſtpoſitivi *Teliſcha parvum, Sarka, Segolta, & Paſta: quod propterea in penacutis geminatur.*

CXLIX. Sed retrahuntur ob Vav converſivum Futuri.

Nempe ex ultima (propter hoc ipſum corripiendâ) in penultimam, ut: 1.

וַיֹּסֶף & addidit,

Quod idem accidit vocibus in ה ֶ י ּ ו ה ָ *finitis, quando in pauſas cadunt, ut:* 2.

נָפָלוּ ceciderunt,
יֹאבֵדוּ peribunt,
דַּרְכֶּךָ Via tua.

In quibus ideò penultima producitur.

Econtra, propter Vav converſivum Præteriti trajicitur Accentus ex penultima in ultimam, ut: 3.

וְאָמַרְתִּי & dicam.

CL. Muſici Accentus habent certam inter ſe conſecutionem.

Quæ non arbitraria eſt, ſed certis legibus aſtricta, prout dicetur.

Alia tamen eſt ratio metri, ubi ob brevitatem verſuum multi Accentus vel coacervantur, vel prorſus excluduntur.

CLI. Sex REGES occupant ſta-

ſtationes præcipuas, & diſtinguunt maximè:

Ideò producunt Vocales, ut pridem dixi. Sunt autem in ſpecie hi ſex:

1. *1. SILLUK, Regum maximus, qui Periodos diſtinguit, & in fine omnium verſuum reperitur, licet Oratio interdum ſit incompleta.*

2. *Habet ante ſe proximè miniſtrum* Mercha, *& gaudet vicino Principe* Tiphcha, *(niſi ab anguſtia loci excludantur,) unde talis conſecutio ſpectatur:*

ג֖ בְ֥ אֽ

3. *2. ATNACH, locatur in medietate plerorumque verſuum, (ratione ſenſûs, non ſyllabarum æſtimatâ,) & diſtinguit in Colon.*

4. *Ei miniſtrat ſervus* Munach, *nec procul abeſt Princeps* Tiphcha: *unde iſta ſeries*

ג֖ בְ֣ אֽ֑

5. *Aliquando diſtinguendi vim amittit, ut Pſal. XXXVII. v. 23. aut prorſus abeſt.*

6. *3. REFIA & ſequentes, occupant ſtationes intermedias, & diſtinguunt in Commata.*

7. *Illi ſervit proximè* Munach, *conſequenter* Darga, *hoc ordine*

ג֗ בְ֣ אֽ

In metro plerunque Gereſch, *& ſæpiſſimè in eadem dictione, ſic* א֜

4. SA-

4. *SAKEPH-KATON, vel* minor, *anteambulones habet servum* Munach, (*rarò* Kadma,) *& Principem* Pasta, (*rarius putativum Regem* Jetif,) *hâc serie* 8.

אָ בָ גָ

5. *SAKEPH-GADOL,* maior *quidem nomine, sed reipsâ pauperrimus Regum, famulitio caret, imò ipsemet servit, neque tunc distinguit. Sic pingitur* 9.

אָ

6. *SÆGOLTA, quem antecedit officiosissimus* Munach, *& veneratur Princeps* Sarka, *taliter* 10

אָ בָ גָ

CLII. Decem PRINCIPES tenent loca secundaria, & distinguunt minutiùs.

Voco Principes, quos Judæi Reges minores *appellant, ut unâ voce nominem compendiosiùs.* 1.

Hi locantur inter Reges stationibus cæteris, & distinguunt curiosiùs, quàm in ullâ Linguâ fieri solet: sæpè tamen prorsus nihil. 2.

Nunc enumerabo singulos, unà cum suis famulitiis. 1. *PASTA habet communem Figuram cum servo* Kadma, *sed differt ab eo situ.* 3.

situ. Is enim (quod & Etymon prodit,) semper Initialis *est, hoc verò semper* finale. *quâ etiam de causâ in penacutis geminatur. Sic autem cum ministris incedit;*

ו ה ד ג ב ב א

4. 2. *SARKA cum famulis suis sic ingreditur.*

ה ד ג ב א

In metro tamen ipsemet aliquando servit suis conservis, Merchæ *&* Mahpacho.

3. *TEFIR duos proximiores ministros habet ambiguos, ulteriores certos, sic*

ה ד ג ג ב ב א

6. 4. *GERESCH,* Spitzgert/ *hosce amat*

ד ג ב א

7. 5. *TELISCHA* magnum *admittit solum* Munach: *ubi spacium id patitur, aliquoties repetitum,* ד ג ב א

8. 6. *KARNE-PARAH,* Küehorn/ *hos comites habet* ד ג ב א

9 7. *PAZER, hunc solum* ב א *sæpè tamen recurrentem.*

10. 8. *TIPHCHA, omnium frequentissimus Princeps, ante singula ferè* Athnach *&* Silluk *locatus, utitur uno servo* Mercha, ב א

In metro sæpè initialis est, tunc ei servit Munach, ב א

9. GE-

9. *GERASCHAIM aliquando nullum, præsente monosyllabicâ voce unum habet* 11.

אֵ֞ בּ

10. *SCHALSCHAELET, h. e.* Catena 12.
Principum pauperrimus ministro caret, quia semper Initialis *in versu; Unde & in publicum rarò prodit.*

CLIII. Octo MINISTRI explent reliquam Orationem: nec quicquam distinguunt.

1. *Primus est MUNACH, omnium officiosissimus, qui plurimis servit dominis, & in longiori sententiâ sæpè septies usque repetitur.* 1.
Sic pingitur אֽ *in metro etiam supernè, sic* 2.

אֽ

Aliquando mutat nomen cum sono, in voce Milrà, dictus Hillui*: in Milhel verò* Mekarbel. 3.

2. *MAHPACH* אֽ *servit soli* Pasta*: sed in metro etiam aliis, & aliquando supernè locatur sic* אֽ

3. *MERCHA* simplex *inservit Regibus* Tiphcha *&* Silluk, *ad quos etiam inclinatur, sic* אֽ

4. Cùm

6. 4. *Cùm duplicatur, quod rariuſculè ſit, dicitur* Mercha *KEPHULA*

אָ֮

7. 5. *DARGA* אָ֧ *plerumque* Teſirum *antecedit: rariùs & mediatè* Reſiam.

8. 6. *KADMA* אָ֨ *ponitur tantùm Initio vocum, & ſervit quatuor prioribus Principibus.*

9. 7. *Cui TELISCHA* parvum אָ֩ *plerumque præit.*

10. 8. *JAREACH-BENIOMO, ſeu Lunula falcata* אָ֪, *pigerrimus ſervorum ſoli* Karne Parah *miniſtrat, & hoc quoque rarenter facit.*

11. *De his octo Miniſtris obſerva, quòd excludantur ubi ſpacium deeſt, nec remotiores tantùm illorum heroum, qui famulitio abundant, ſed proximus quisque ac familiariſſimus, ubi locus eſt anguſtus.*

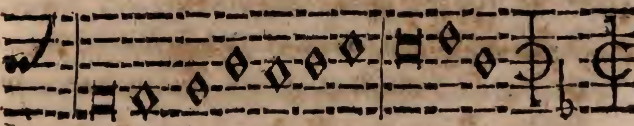
12. *Quidam tamen in voces Poly-Syllabicas vi ſe intrudunt, &* Methegi *locum occupant: faciunt hoc* Munach, Kadma, Mercha: *ante* Reſia, Sakephkaton, Gereſch, Tiphcha: *unde bini Accentus uni Voci adnaſcuntur: præſertim in metro, ubi rarior eſt* Methegi *uſus.*

13. *Imitantur id quoque excludendi Principes,* Tiphcha *&* Sarka, *ſed tunc ſervilem induunt naturam.*

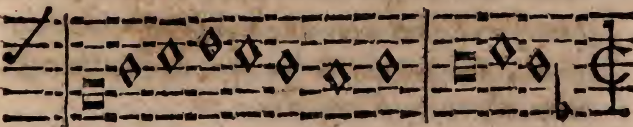
CLIV.

CLIV. Singuli peculiares habent Melodias.

Quas pagellarum angustia non capit, dudum autem in Tabulis meis exposui, unde plenius cognoscat, qui volet. Interim accipite has frequentiores, quæ continuò usu semper recurrunt.



מוּנָח רְבִיעַ



אַתְנָח זַרְקָא



זָקֵף קָטוֹן מֵרְכָא טִפְחָא סִלּוּק׃

Ad Accentus referuntur

SIGNA

SIGNA EUPHONICA.

CLV. Vinculum MACCEPH adhibetur ante, vel poſt dictiones parvulas.

וְאַף־גַּם־הוּא quin etiam ipſe.

1. *Item, quoties tonorum Colliſio metuitur, ut:*

יְפֵה־תֹ֫אַר pulcher forma.

2. *Pronunciantur enim tunc plures ſic connexæ voces ſono continuato, inſtar unius.*

Nunquam duo Verba copulat, ſed cætera quæque.

Privat præcedentem Accentu ſuo Muſico, (niſi fortè quiſpiam Methego *ſucceſſerit,) & corripit ultimas longas in Analogas breves, ut:*

כָּל־הָעָם omnis populus,

דַּבֶּר־נָא loquere quæſo!

CLVI. Retinaculum METHEG adjungitur tardis prioribus ante contiguas celeriores.

1. *Eſt retardatæ pronunciationis nota, quod officium præcedenti contrarium.*

Sub-

Subscribitur prioribus Literis vocis Polysyllabicæ 2.

1. *Post præfixa* ה מ ה *&* ו *convers. F. ut:*

הֽהֹלֵךְ ambulans

מֵֽאָבִינוּ à Patre nostro,

וָֽאִוָּתֵר & superfui.

2. *Post longas, ante Scheva mobile, ut:* 3.

יָֽדְעוּ noverunt. *Quâ ratione* - · *&* ·

defectivè scripta dignoscuntur, ut:

יִֽרְאוּ *lege* Jireu, *timebunt, non* Jiru, *videbunt.*

3. *Post Breves, ante similem Hatephatam,* 4.
ut: נֶֽאֱמָן fidelis.

Imò interdum, etsi mutilata fuerit, ut:

יֶֽהְגֶּה meditabitur.

4. *Sæpè irregulariter. Tunc situ differt à* 5.
Silluk; *quod semper finale est in versu.*

Quando initiali Scheva præponitur, vocant id à mugitu G A I A, ut: 6.

דְּֽעוּ scitote;

Cum verò duabus vocibus interponitur, appellant PESIKA, hoc est, Pausam, ut:

אֲשֶׁר ׀ לֹא qui non:

Nisi stipetur utrinque servo Munach; *tunc enim LEGARME dicitur.*

CLVII. SOPH-PASUK claudit omnes versûs.

Nota-

Notaturque duobus Punctis crassioribus, sic: quibus & Ego pridem Horas XII. occlusi; nunc verò sequens Auctarium adjungo.

APPENDICULÆ Quædam non pœnitendæ.

DE SYNTAXI.

CLIIX. Constructio Hebræa in plerisque congruit cum Latina vel Græca.

Ideò hæc omnia, tanquam nota, præsupponens, non prolixiùs ero, sed obiter tantùm, ubi nonnihil deflectant, indicabo.

I. SIMPLEX.

CLIX. Substantivum cum Substantivo parit Regimen.

1. *De cujus Mutatione supra Regul. XLV. Quamvis autem proprium sit Substantivorum, tamen interdum Activis competit, ut:*

קְצַר אַפַּיִם brevis facierum, *h.e.* irascibilis.

Quod frequens est in Participiis nominaliter acceptis, ut:

עוֹשֵׂה רָע faciens, *h. e.* factor mali.

2. *Aliquando plura concatenantur, ut:*

מַעֲשֵׂה עֲבוֹדַת בֵּית יְהוָה׃

Opus Ministerii Domûs DOMINI.

3. *Reperitur etiam Regimen pro absoluto, ut:*

מֵי הַמָּרִים׃ Aquæ amaræ.

CLX. Substantivum, cum Adjectivo junctum, semper præcedit.

1. *Prorsus contra seriem Germanicam, ut:*

בֵּן חָכָם Filius sapiens, ein weiser Sohn.

2. *Quando autem Adjectivum præcedit, subintelligitur Verbum Substantivum EST vel SUNT, ut:*

יָשָׁר דְּבַר יְהוָה rectum est Verbum DOMINI.

Quia Hebræi prædicato plerumque postponunt Subjectum, quod in Proverbiis & breviter dictis probè notandum.

CLXI. Verbum Nomini convenit etiam genere.

Non

1. *Non numero tantùm & Personâ, ut in cæteris Linguis; quia Hebræi sexum in Verbis quoque discernunt. Supra Regul. XLVII.*

אָמְרָה אִשָּׁה dixit Mulier.

2. *Itaque si discrepant, aliud commodè subintelligendum est, ut:*

אָמַר קֹהֶלֶת dixit Congregatrix, *scil.* נֶפֶשׁ או חָכְמָה Anima *vel* Sapientia.

CLXII. Verba Intransitiva eleganter regunt nomen Homogeneum.

Hoc est, ejusdem Originis, & ab eâdem Radice derivatum, quod emphasin auget, ut:

שָׂמַח שִׂמְחָה lætatus est lætitia.

CLXIII. Affectuum Verba certas trahunt Præpositiones.

Quas Constructiones usu discernere, & ad Lexicon notare oportet, ut:

דָּבְקָה נַפְשִׁי אַחֲרֶיךָ Adhæsit Anima mea post te, *hoc est*, tibi.

גַּנּוֹתִי עַל הָעִיר protexi super urbem.

In Latino Vox ſuper *ingratè redundat, quæ tamen elegans eſt in Hebræo.*

CLXIV. Infinitivi Emphaticè cum proprio ſuo Finito conſtruuntur.

1. *Præterito & Futuro ſæpiùs præponuntur, illiusque ſignificationem augent, ut:*

מוֹת תָּמוּת moriendo morieris,
hoc eſt, certiſſimè.

2. *Imperativis ferè poſtponuntur; tunc Continuationem notant, ut:*

גִּילוּ גִיל exultate exultando;
id eſt, aſſiduè.

II. FIGURATA.

CLXV. Numeri Singulares junguntur Pluralibus: & contra.

Numeros hîc accipio non Grammaticè, ſed Arithmeticè, ut:

חָמֵשׁ שָׁנִים quinque Anni,
חֲמִשִּׁים שָׁנָה Quinquaginta Annus,
hoc eſt, Anni.

Mul-

CLXVI. Multis Singularibus reſpondet unum Plurale, *ut:*

1. אַבְרָהָם וְשָׂרָה זְקֵנִים

Abraham & Sara ſenes.

2. *Interdum uni Singulari collectivo, ut:* מֵתוּ כָּל־הַצֹּאן mortui ſunt totus Grex.

CXLVII. Etiam honoris cauſâ uſurpatur Pluralis pro Singulari, *ut:*

1. אַבְרָהָם אֲדֹנָיו Abraham Domini ejus,

h. e. Dominus, Gen. 24. v. 9.

2. *Hûc refertur Vox* אֱלֹהִים, *quæ cum Singulari conſtruitur: quod Myſterio non prorſus caret.*

CLXVIII. In re certò eventura ſæpè ponitur Præteritum pro futuro.

1. *Frequens id in Prophetis, quoniam apud DEUM non eſt Tempus, ut:*

יֶלֶד יֻלַּד־לָנוּ Puer natus est nobis,
pro, nascetur.

Contra reperitur etiam Futurum pro Præterito, ut: 2.

גֶּפֶן מִמִּצְרַיִם תַּסִּיעַ
Vitem transferes ex Ægypto,
pro, transtulisti.

In rebus autem contingentibus indifferenter vel Præteritum vel Futurum ponitur pro Præsenti, quo Hebræi carent, ut: 3.

אָז יָשִׁיר יִשְׂרָאֵל tunc canebat Israel.

CLXIX. Infinitivus crebrò nominascit, *ut:*

דַּעַת לְנָבוֹן נָקָל Scire intelligenti facilè est, *hoc est*, Scientia. 1.

Interdum etiam pro Verbo Finito ponitur, præsertim in narrationibus & mandatis, ut: 2.

הַחַיּוֹת רָצוֹא Animalia currere,
hoc est, currebant.

זָכוֹר אֶת־הַשַּׁבָּת Meminisse Sabbathi,
hoc est, memento.

CLXX. Præfixa multoties redundant.

Hinc

1. *Hinc tot Polysyndeta & variæ particularum compositiones. Imò toti Libri à superfluo Vav incipiunt: ut Exod. Levitic. Jos. Judic. Samuel. Regum, &c. atque ab eodem omnes versus Libelli, Ruth, tantùm octo exceptis.*

2. *In specie suavis est Pleonasmus præfixi Lamed, post verba quædam intransitiva, ut:*

לֶךְ־לְךָ Ito tibi.

CLXXI. Contra deficiunt aliquando, *ut:*

1. וַיָּבוֹא יְרוּשָׁלַיִם

Et venit (*in* vel *ad*) Jerusalem.

2. *Huc etiam pertinent Asyndeta, ut:*

אָב אֵם Pater (&) Mater.

CLXXII. Adverbium negandi subauditur interdum.

1. *Ex Membro præcedenti repetendum, ut Psalm. IX. vers. 19.*

תִּקְוַת עֲנָוִים תֹּאבַד לָעַד

Spes pauperum (*non*) peribit in æternum.

2. *Contra post Adverbia negandi verbum pulchrè reticetur, ut:*

בִּקֶּשׁ לֵץ חָכְמָה וָאָיִן

Inquirit Derisor Sapientiam, & non; *scilicet invenit eam.*

CLXXIII. Ellipsis Verbi Substantivi Præsentis est perpetua, *ut:*

1. אֹהֲבֵי עָשִׁיר רַבִּים

Amici Divitis (*sunt*) multi.

2. *Hunc Defectum plerunque compensant Pronomina, ut:*

יְשׁוּעָתֵךְ אָנִי

Salus tua (*sum*) Ego.

DE RADICIS INVESTIGATIONE.

Non novis indiget præceptionibus; nam qui componere novit, scit etiam resolvere. Ut tamen manuducaris, ad sequentes attende Regulas:

I. *ABJICE* initio,

1. *Formativas Derivatorum,* הֶאֱמַנְתִּי
2. *Præfixa,* מֹשֶׁה וְכָלֵב
3. *Verborum Augmenta, Conjugat.* ה נ ה ת
4. *Futurorum,* א י ת נ
5. *Participiorum,* מ מ ו ת

in

In Medio, *expletivas Vocalium*, ו י

In Fine, *Nominum*, ת־ה .. י .ים ות

Verborum, תֶם תֶן נוּ - ה. י ו תָ תִי

Suffixa, כֶם כֶן ן נָה נִי נוּ ם ה הוּ

הֶם הֶן ו י ך

II. ADDE Initio *Imperfectorum Verborum*, א י נ

Medio *quiescentium*, ו י

geminatorum alteram similem

Fini *Anomalorum* ה נ ת

DE HARMONIA ORIGINUM.

Non dubium est, quin Linguæ omnes ex Hebræa sint ortæ: quod manifesta congruentia in multis prodit. In aliquibus tamen Origo est obscurior. Ut igitur memoriæ Subsidia pares, ad hæc attende.

1. Interdum manet Literarum Ordo:

Exempla Græca:

κλείω	כָּלָא	εἰδέω	יָדַע
χαράττω	חָרַת	πείθω	פָּתָה
ἡδονὴ	עֵדֶן	σκηνόω	שָׁכַן
σημεῖον	סִימָן	σκοπέω	שָׁקַף

Lati-

Latina.

calumnia	כְּלָם	aggero	אָגַר
nardus	נֵרְדְּ	ornus	אֹרֶן
crocum	כַּרְכֹּם	paro	בָּרָא
ruber	טַבּוּר	glomus	גֹּלֶם
pecora	בְּקָרִים	piger fuit	פִּגַּר
ſpero	שִׂבֵּר	neco	נָכָה
ſalvus	שָׁלֵו	nuto	נוּט
ſævit	זָעַף	motus	מוֹט
cieo	זוּעַ	cornu	קֶרֶן
ſerit.	זָרַע	ſumen	שֶׁמֶן

Germanica.

ſauffen	סָבָא	Amm	אֵם
Seiden	סָדִין	miſchen	מָסַךְ
Schultheiß	שָׁלַט	riechen	רֵיחַ
		Heil	חַיִל
zwicken	צוּק	verbergen	הָרַג
ſchöpffen	שָׁאַב	ſchelffen	שָׁלַף
knien	כָּנַע	hencken	חָנַק

Sola vox שַׂק Saccus *in omnibus Linguis manſit invariata: quod mirum eſt & memorabile.*

2. Aliquando transponitur:

Aut prorſus retrogradè, *ut:*

küſſen	נָשַׁק	πνέω	אָנַף
gehen	נָהַג	gula	לוֹעַ
Bürg	עָרַב	poſtis	פֹּת
שָׁלַף			

merſit	זָרַם	evulſit	שָׁלַף

Aut Arbitrariè, *ut:*

bajulus	סֵבֶל	ἐγγὺς	נָגַשׁ
Ordo	טוּר	ἐρωτάω	עָתַר
kurtz	קָצַר	Senex	זָקֵן
Zwibel	בָּצָל	ſparſit	פִּזַּר
Stab	שֵׁבֶט	ſcando	נָסַק
Herd	עֵדֶר	faſcino	שָׁכֵף
Kram	מְכָר	cribrum	מִכְבָּר
Schaf	כֶּשֶׂב & כֶּבֶשׂ		

3. Sæpè una tollitur, *ut:*

carus	יָקָר	Νοσέω	אָנַשׁ
hol	חָלָל	σοφὸς	אָשַׁף
lecken	לָקַק	χυλὸς	אָכַל
haſchen	אָחַז	ὄρος	הָרַר
fallen	נָפַל	λέσχη	לָשׁוֹן
dammen	אָטַם	μαθέω	לָמַד
reiſſen	הָרַס	τηρέω	נָטַר
boren	הָפַר	δίκαιος	צַדִּיק
gürten	חָגַר	vilis	הֶבֶל
hartzen.	אָהַר	cavo	נָקַב
		tulit	נָטַל

4. Aut aſſumitur nova.

Quæ vel præmittitur, *ut:*

album	לָבָן	ὁράω	רָאָה
Menſch.	אֱנוֹשׁ	amarus	מַר

Vel

Vel inseritur, *ut:*

Strom	זֶרֶם	ἄγχω	אָנַח
tünchen	טוּחַ	spolio	שָׁלַל
streuen	זָרָה	spargo	זָרַק

5. *Vel* postponitur, *ut:*

Æstus	אֵשׁ	ἰσχὺς	אִישׁ
particula	פֶּרֶט	τύπτω	תָּפַף
Kist	כִּיס	κράζω	קָרָא
		Simulachrum	סֶמֶל

5. *Vel* mutatur in cognatam.

Quæ aut est ejusdem Organi, *ut:*

metior	מָדַד	πάλαι	בָּלָה
Fucus	פּוּךְ	καλέω	קוֹל
Copula	כֶּבֶל	καίω	כָּוָה
Glatz	גָּלַשׁ	ῥέω	רָוָה
Gatter	גָּדֵר	τρέχω	דָּרַךְ
Sieben	שֶׁבַע	βασιλεύω	מָשַׁל
Schiffern	שִׁבֵּר	ἀγαπάω	עָגַב
hudlen	הֵתֵל	σύριγξ	שְׁרֵקָה
Dück	תֹּךְ	Αὐλὴ Aula	אֹהֶל
über	עֵבֶר		
schöpffen	שָׁעַב שָׁאַף	Ferus Camelus	פֶּרֶא גָּמָל
Pfütz	בֹּץ	purus	בַּר

Aut cognati soni, *ut:*

κάρφω	חָרַב	κολακεύω	חָלַק
גָּרַשׁ			

leihen	לָוָה	grassari	גָּרַשׁ
quetschen	כָּתַשׁ	gaudeo	חָדָה
gunnen	חָנַן	quia	כִּי
mischen	מָזַג	Pellex	פִּלֶגֶשׁ
verlachen	לָעַג	ejulare } heulen }	הֵילִיל
Haack	חוֹחַ		
Löw	לָבִיא	bulen	בָּעַל
Feuer	בָּעַר	schauen	שָׁעָה
Achsel	אַצִּיל	rauschen	רָעַשׁ

6. Quandoque mixtim plura ejusmodi simul contingunt.

Tunc Originis Ratio est obscurior; Ideò nolim omnia pro certis venditare, ut:

Luna	לְבָנָה	ἀγαλλιάομαι	גִּיל
fido	בָּטַח	κλῆρος	גּוֹרָל
Castus	קָדוֹשׁ	ἀσελγής	שָׁגַל
Welt	חֶלֶד & תֵּבֵל	σκολιὸς	כְּסִיל
Grab	קֶבֶר	Venter	בֶּטֶן
Carmasin	כַּרְפַּס	Vagio	בָּכָה

7. Licet etiam verisimiliter talia fingere.

Modò memoriæ sic consulatur, cui tota hæc Tractatio inservit: quia in hoc sterili Vocabulorum Studio, præsertim apud adultiores, hebetior est, nisi ejusmodi conceptu imaginationibus acuatur. Praibo Discipulis hîc viam, sed pacto non ridendi, si quid absurdiusculè com-

commentus fuero. Quid enim nunc interest, an verum sit, modò utile?

בָּנָה *ποιέω*, ædificans כְּלִי χέλυς, vas Musicum,

מָטָר Pluvia, *maturans fruges*,

סָפַר Sphæra, *numeranda*,

אוֹצָר Acervus thesaurarius,

בֵּרַךְ precor benedictionem,

דֶּשֶׁן densa pinguedo, זְאֵב sævus Lupus,

חֶרֶט Stylus, *quo in Charta scribitur*,

פֶּלֶג Rivus, *in Pelagum fluens*,

לִין pernoctare *apud Lenonem*,

כֶּלַח gelu senectutis גִּלַּח rasit ad calvitiem.

יָגַע fatigari labore, jagen/

הֵעִיד testari, mit dem Eid/

לֵב & לֵבָב Cor, das lebt/

אֵשׁ Ignis, *relinquens* äschen/

בּוּס conculcare mit dem Fuß/

חוֹפֶשׁ Hübsche/ Libertas,

אָפָה coxit im Ofen/

אֶרֶץ Terra, darinnen viel Ertz/

בָּמָה excelsum, wie ein Baum/

כַּלָּפוֹת mallei, damit man klopfft/

פַּרְעשׁ Pulex, hüpffet wie ein Frosch/

שֵׁד Dæmon, thut Schaden.

Ignoscant tetrici Catones, quod commodò Tyronum sic ineptio.

Sequi-

Sequitur nunc

LEXICI COMPENDIUM.

א

Pater אָב
periit אָבַד
Egenus אֶבְיוֹן
luxit אָבַל
Lapis 5. אֶבֶן
præsepe אֵבוּס
rubuit אָדַם
Homo אָדָם
humus אֲדָמָה
Dominus 10. אָדוֹן
magnificus אַדִּיר
amavit אָהַב
tentorium אֹהֶל
desideravit אִוָּה
stultus 15. אֱוִיל
nequitia אָוֶן
Lux אוֹר
signum אוֹת
auris אֹזֶן
Frater 20. אָח
unus אֶחָד
apprehendit אָחַז
alius אַחֵר

Soror אָחוֹת
inimicus 25. אוֹיֵב
Aries אַיִל
Vir, aliquis אִישׁ
Deus, fortis אֵל
edit אָכַל
cibavit 30. הֶאֱכִיל
DEUS אֱלוֹהַּ
mutus אִלֵּם
vidua אַלְמָנָה
didicit אָלַף
mille 35. אֶלֶף
Mater אֵם
nutrivit אָמַן
credidit הֶאֱמִין
dixit אָמַר
sermo 40. אִמְרָה
Veritas אֱמֶת
Ira, facies אַף
ægrotavit אָנַשׁ
Homo אֱנוֹשׁ
homines 45. אֲנָשִׁים

אָסַף

אָסַף	*collegit*
אָסַר	*ligavit*
אֵפֶר	*Cinis*
אוֹצָר	*thesaurus*
אֶרֶב	*insidiæ* 50.
אֲרִי	*Leo*
אֶרֶז	*Cedrus*
אֹרַח	Semita
אֹרֶךְ	*longitudo*
אֶרֶץ	Terra 55.
אָרַר	*maledixit*
אֵשׁ	Ignis
אִשָּׁה	Fœmina
אָשָׁם	*reatus*
אַשְׁרֵי	*beatitudines* 60
אֵשֶׁת	Uxor.
ב	
בְּאֵר	*Puteus*
בָּאַשׁ	*fœtuit*
בֶּגֶד	vestis
הִבְדִּיל	*separavit* 65.
בָּהַל	*turbavit*
בְּהֵמָה	Jumentum
בּוֹא	venire
בּוּז	*contemptus*
בִּין	*intelligere* 70.
בִּינָה	*Prudentia*
בּוֹשׁ	erubescere
בָּזָה	*sprevit*
בָּזַז	*diripuit*
בָּחַן	*probavit* 75.
בָּחַר	elegit
בָּחוּר	*Juvenis*
בָּטַח	confidit
בָּטַל	*cessavit*
בֶּטֶן	Venter 80.
בַּיִת	Domus
בָּכָה	*flevit*
בְּכוֹר	*Primogenitus*
בָּלָה	*inveteravit*
בָּלַל	*confudit* 85.
בָּלַע	*absorpsit*
בָּנָה	*ædificavit*
בֵּן	Filius
בַּעַל	Dominus
בָּעַר	*exarsit* 90.
בֶּצַע	*Quæstus*
בָּצִיר	*Vindemia*
בָּקַע	*scidit*
בֹּקֶר	manè
בָּקָר	*armentum* 95.
בִּקֵּשׁ	*quæsivit*
בַּר	*Filius, purus*
בָּרָא	creavit

בַּרְזֶל

Ferrum בַּרְזֶל
fugit 100. בָּרַח
benedixit בָּרַךְ
Fulgur בָּרָק
Fœdus בְּרִית
elixavit בָּשַׁל
Aroma 105. בֶּשֶׂם
Caro בָּשָׂר
annunciavit בִּשֵּׂר
Filia בַּת
Virgo בְּתוּלָה

ג

Excelluit 110. גָּאָה
redemit גָּאַל
Gibbus גַּב
altus גָּבֹהַּ
Terminus גְּבוּל
Scyphus 115. גָּבִיעַ
prævaluit גָּבַר
Vir גֶּבֶר
potens גִּבּוֹר
Tectum גַּג
hædus 120. גְּדִי
crevit גָּדַל
magnus גָּדוֹל
turris מִגְדָּל
blasphemavit גִּדֵּף
sepsit 125. גָּדַר
Corpus גֵּו
Gens גּוֹי
exultare גּוֹל
exspiravit גָּוַע
habitavit 130. גּוּר
peregrinus גֵּר
rapuit גָּזַל
secuit גָּזַר
Pruna גַּחַל
vallis 135. גַּיְא
migravit גָּלָה
Exilium גָּלוּת
rasit גִּלַּח
volvit גָּלַל
Circulus 140. גַּלְגַּל
Glomus גּוֹלֶם
retribuit גָּמַל
perfecit גָּמַר
furatus est גָּנַב
hortus 145. גַּן
protexit גָּנַן
clypeus מָגֵן
fastidivit גָּעַל
increpavit גָּעַר

Vitis 150.	גֶּפֶן
Sors	גּוֹרָל
Os, ossis	גֶּרֶם
area	גֹּרֶן
minuit	גָּרַע
Guttur 155.	גָּרוֹן
expulit	גֵּרַשׁ
Imber	גֶּשֶׁם
torcular	גַּת

ד

Ursus	דֹּב
adhæsit 160.	דָּבַק
locutus est	דִּבֵּר
verbum, res	דָּבָר
desertum	מִדְבָּר
Mel	דְּבַשׁ
Piscis 165.	דָּג
vexillum	דֶּגֶל
frumentum	דָּגָן
Amicus	דּוֹד
silere	דּוּם
judicare 170.	דּוּן
Judicium	דִּין
Provincia	מְדִינָה
habitare	דּוּר
Ætas	דּוֹר
triturare 175.	דּוּשׁ
impulit	דָּחָה
sufficiens	דַּי
contrivit	דִּכָּא
attenuatus est	דַּל
subsiliit 180.	דָּלַג
arsit	דָּלַק
ostium	דֶּלֶת
sanguis	דָּם
similis fuit	דָּמָה
siluit 185.	דָּמַם
lachryma	דִּמְע
via	דֶּרֶךְ
inquisivit	דָּרַשׁ
herba 190.	דֶּשֶׁא
pinguis	דָּשֵׁן
jus	דָּת

ה

Vanitas	הֶבֶל
meditatus est	הָגָה
honor 195.	הָדָר
decus	הוֹד
fuit	הָוָה
Opes	הוֹן
fuit	הָיָה

הֵיכָל

Templum *200.* הֵיכָל
ambulavit הָלַךְ
laudavit הִלֵּל
Laus תְּהִלָּה
Turba הָמוֹן
vertit 205. הָפַךְ
occidit הָרַג
concepit הָרָה
Mons הַר

ז

Lupus זְאֵב
muſca 210. זְבוּב
Sacrificium זֶבַח
Altare מִזְבֵּחַ
Superbus זֵד
Aurum זָהָב
ſplendor 215. זֹהַר
alienus זָר
oliva זַיִת
purus fuit זָכָה זָכַךְ
meminit זָכַר
memoria *220.* זֵכֶר
maſculus זָכָר
facinus זִמָּה
Tempus זְמָן
cecinit זִמֵּר

Pſalmus *225.* מִזְמוֹר
Scortum זוֹנָה
Indignatio זַעַם
clamavit זָעַק
Senex זָקֵן
barba *230.* זָקָן
ſparſit זָרָה. זָרַק
Indigena אֶזְרָח
Oriens מִזְרָח
Semen זֶרַע
brachium *235.* זְרוֹעַ

ח

Dolor חֶבֶל
Funis חֶבֶל
Socius חָבֵר
ligavit חָבַשׁ
Feſtum *240.* חַג
cinxit חָגַר
ceſſavit חָדַל
conclave חֶדֶר
novus חָדָשׁ
Menſis *245.* חֹדֶשׁ
Debitor חוֹב
Ænigma חִידָה
filum חוּט
parturire חוּל

Dolor 250.	חִיל
festinare	חוּשׁ
vidit	חָזָה
validus	חָזָק
Sus	חֲזִיר
peccavit 255.	חָטָא
Peccatum	חֵטְא
Triticum	חִטָּה
vivus	חַי
vixit	חָיָה
Vita 260.	חַיִּים
Vires	חַיִל
Sinus	חֵיק
exspectavit	חִכָּה
Sapiens	חָכָם
Adeps 265.	חֵלֶב
Morbus	חֳלִי
profanavit	חִלֵּל
incepit	הֵחֵל
Somnium	חֲלוֹם
mutavit 270.	חָלַף
liberavit	חִלֵּץ
Pars	חֵלֶק
desideravit	חָמַד
pepercit	חָמַל
incaluit 275.	חָמַם

Injuria	חָמָס
Fermentatum	חָמֵץ
Lutum	חֹמֶר
Asinus	חֲמוֹר
quinque 280.	חָמֵשׁ
Castrametatus est	חָנָה
dedicavit	חָנַךְ
misertus est	חָנַן
hypocrita	חָנֵף
Benignitas 285.	חֶסֶד
confidit	חָסָה
indiguit	חָסֵר
festinavit	חָפַז
voluit	חָפֵץ
puduit 290.	חָפֵר
scrutatus est	חָפַשׂ
dimidium	חֲצִי
Sagitta	חֵץ
Atrium	חָצֵר
Statutum 295.	חֹק
investigavit	חָקַר
Gladius	חֶרֶב
tremuit	חָרַד
exarsit	חָרָה
æstus iræ 300.	חָרוֹן
anathema	חֵרֶם

חֶרְפָּה

י

Rivus יְאוֹר
Proventus יְבוּל
Glos יְבֶמֶת
exaruit *330.* יָבֵשׁ
Mæror יָגוֹן
fatigatus est יָגַע
metuit יָגֹר
Manus יָד
jecit 335. יָדָה
confessus est הוֹדָה
novit יָדַע
DEUS יָהּ
Dies יוֹם
unicus *340.* יָחִיד
speravit יָחַל
incaluit יָחַם
Genealogia יָחַשׂ
benefecit הֵיטִיב
Vinum *345.* יַיִן
arguit הוֹכִיחַ
potuit יָכוֹל
peperit יָלַד
Puer יֶלֶד
ivit 350. יָלַךְ
ejulavit הֵילִיל

Probrum חֶרְפָּה
Faber חָרָשׁ
Surdus חֵרֵשׁ
cogitavit *305.* חָשַׁב
Tenebræ חֹשֶׁךְ
cupivit חָשַׁק
Sigillum חוֹתָם
Gener חָתָן
consternavit 310. חָתַת

ט

Mactavit טָבַח
intinxit טָבַל
immersit טָבַע
purus טָהוֹר
bonus *315.* טוֹב
moluit טָחַן
Ros טַל
Agnus טָלֶה
inquinatus fuit טָמֵא
abscondidit 320. טָמַן
erravit טָעָה
gustavit טָעַם
Ratio טַעַם
parvulus טַף
Fatigatio 325. טוֹרַח
rapuit טָרַף

Luna	יָרֵחַ	Mare	יָם
Femur	יָרֵךְ	Dextra	יָמִין
Olus 380.	יָרָק	*Columba*	יוֹנָה
hæres fuit	יָרַשׁ	*suxit* 355.	יָנַק
sedit	יָשַׁב	fundavit	יָסַד
est	יֵשׁ	*addidit*	יָסַף
dormivit	יָשַׁן	erudiit	יָסַר
Salus 385.	יֶשַׁע	*indixit*	יָעַד
salvavit	הוֹשִׁיעַ	*Festivitas* 360.	מוֹעֵד
rectus	יָשָׁר	*profuit*	הוֹעִיל
Clavus	יָתֵד	*lassus*	יָעֵף
Pupillus	יָתוֹם	*consuluit*	יָעַץ
residuum 390.	יֶתֶר	Sylva	יַעַר
כ		*pulcher* 365.	יָפֶה
Dolor	כְּאֵב	*Prodigium*	מוֹפֵת
Gravis	כָּבֵד	*exivit*	יָצָא
Gloria	כָּבוֹד	eduxit	הוֹצִיא
Compes	כֶּבֶל	formavit	יָצַר
lavit 395.	כִּבֵּס	*Torcular* 370.	יֶקֶב
subegit	כָּבַשׁ	preciosus	יָקָר
Ovis	כֶּבֶשׂ	*illaqueavit*	יָקַשׁ
caligavit	כָּהָה	timuit	יָרֵא
Sacerdos	כֹּהֵן	descendit	יָרַד
Vires 400.	כֹּחַ	*jecit* 375.	יָרָה
aptare	כּוּן	docuit	הוֹרָה
Calix	כּוֹס	Lex	תּוֹרָה
כָּזָב			

expiavit	כִּפֵּר
Leunculus	כְּפִיר
fodit	כָּרָה
Vinea *430.*	כֶּרֶם
excidit	כָּרַת
Agnus	כֶּשֶׂב
impegit	כָּשַׁל
præstigiis usus est	כִּשֵּׁף
Rectus 433.	כָּשֵׁר
scripsit	כָּתַב
Tunica	כְּתֹנֶת
Corona	כֶּתֶר
contudit	כָּתַשׁ
contrivit 440.	כָּתַת

ל

Angelus	מַלְאָךְ
Opus	מְלָאכָה
Leo	לָבִיא
Cor	לֵבָב
Albus 445.	לָבָן
Luna	לְבָנָה
Later	לְבֵנָה
vestiri	לָבַשׁ
Flamma	לַהַב לַהַט

Mendacium	כָּזָב
abnegavit	כִּחֵשׁ
Stella *405.*	כּוֹכָב
clausit	כָּלָא
Canis	כֶּלֶב
finiri	כָּלָה
Vas	כְּלִי
perfecit 410.	כָּלַל
Sponsa	כַּלָּה
omnis	כֹּל
Ignominia	כְּלִמָּה
cognominavit	כִּנָּה
collegit *415.*	כָּנַס
depressit	הִכְנִיעַ
Ala	כָּנָף
Cithara	כִּנּוֹר
Thronus	כִּסֵּא
texit *420.*	כָּסָה
stultus	כְּסִיל
Spes	כֶּסֶל
Argentum	כֶּסֶף
Indignatio	כַּעַס
duplicavit 425.	כָּפַל
Vola	כַּף

Mutuò accepit 450.	לָוָה
Tabula	לוּחַ
obvolvere	לוּט
pernoctare	לוּן
Gula	לוֹעַ
deridere 455.	לוּץ
depsere	לוּשׁ
Maxilla	לְחִי
Panis	לֶחֶם
Bellum	מִלְחָמָה
oppressit 460.	לָחַץ
mussitavit	לָחַשׁ
acuit	לָטַשׁ
Nox	לַיִל
Leo	לַיִשׁ
cepit 465.	לָכַד
didicit	לָמַד
docuit	לִמֵּד
subsannavit	לָעַג
Barbarus	לוֹעֵז
accepit *470.*	לָקַח
collegit	לָקַט
linxit	לָקַק
Lingua	לָשׁוֹן

מ

Centum	מֵאָה
renuit 475.	מֵאֵן
sprevit	מָאַס
mensus est	מָדַד
Festinus	מָהִיר
liquefieri	מוּג
nutare *480.*	מוּט
circumcidere	מוּל
Macula	מוּם
Gluma	מוֹץ
recedere	מוּשׁ
mori *485.*	מוּת
Mors	מָוֶת
abstersit	מָחָה
Pluvia	מָטָר
Aquæ	מַיִם
Species 490.	מִין
mutavit	הֵמִיר
vendidit	מָכַר
plenus	מָלֵא
Sal	מֶלַח
evasit 495.	נִמְלַט

מָלַךְ

Rex		מֶלֶךְ
locutus eſt		מִלֵּל
numeravit		מָנָה
Munus		מִנְחָה
prohibuit	500.	מָנַע
liquefecit		הִמְסָה
miſcuit		מָסַךְ
diſſolvit		מָסַס
tradidit		מָסַר
vacillavit	505.	מָעַד
viſcera		מֵעִים
invenit		מָצָא
Arx		מְצָד
Baculus		מַקֵּל
rebellavit	510.	מָרַד
glabravit		מָרַט
exterſit		מָרַק
amarus		מַר
unxit		מָשַׁח
CHRISTUS	515.	מָשִׁיחַ
traxit		מָשַׁךְ
præfuit		מָשַׁל
ſimilis fuit		נִמְשַׁל
Parabola		מָשָׁל
palpavit	520.	מָשַׁשׁ
Homines		מְתִים
dulce		מָתוֹק

נ

Dictum		נְאֻם
adulteravit		נָאַף
irritavit	525.	נָאַץ
gemuit		נָאַק
Propheta		נָבִיא
reſpexit		נִבַּט
cecidit		נָבַל
ſtultus	530.	נָבָל
Splendor		נֹגַהּ
Melodia		נְגִינָה
tetigit		נָגַע
percuſſit		נָגַף
acceſſit	535.	נָגַשׁ
Spontaneus		נָדִיב
profugit		נָדַד
impulit		נָדַח
diſpulit		נָדַף
Votum	540.	נֶדֶר
duxit		נָהַג
deduxit		נָהַל
rugiit		נָהַם
Fluvius		נָהָר
vagari	545.	נוּד
Habitaculum		נָוֶה
Quies		נוֹחַ
dormitare		נוּם

Latin	Hebrew
fugere	נים
agitari 550.	נוּעַ
stulare	נוּף
Lucerna	נוּר
fluxit	נָזַל
Monile	נֶזֶם
separavit 555.	נָזַר
possedit	נָחַל
Torrens	נַחַל
consolatus est	נִחַם
Æs	נְחשֶׁת
inclinavit 560.	נָטָה
Lectus	מִטָּה
Baculus	מַטֶּה
tulit	נָטַל
plantavit	נָטַע
stillavit 565.	נָטַף
omisit	נָטַשׁ
percussit	הִכָּה
coram	נֹכַח
agnovit	נִכַּר
Alienus 570.	נֵכָר
circumcidit	נָמַל
apprehendit	נָסַג
tentavit	נִסָּה
libavit 675.	נָסַךְ
Signum 675.	נֵס
Profectus est	נָסַע
Calceus	נַעַל
Amœnus	נָעִים
Puer	נַעַר
flavit 580.	נָפַח
cecidit	נָפַל
sparsus est	נָפַץ
Anima	נֶפֶשׁ
vicit	נִצַּח
Æternitas 585.	נֶצַח
evasit	נִצַּל
eripuit	הִצִּיל
custodivit	נָצַר
perforavit	נָקַב
Fœmina 590.	נְקֵבָה
Punctatum	נָקֹד
Innocens	נָקִי
vindicavit	נָקַם
tulit	נָשָׂא
decepit 595.	הִשִּׁיא
attigit	הִשִּׂיג
oblitus est	נָשָׁה
Mulieres	נָשִׁים
momordit	נָשַׁךְ
Usura 600.	נֶשֶׁךְ
Halitus	נְשָׁמָה

נָשַׁף

flavit נָשַׁף
osculatus est נָשַׁק
Aquila נֶשֶׁר
Semita 605. נָתִיב
Effusus est נָתַךְ
dedit נָתַן
avulsit נָתַק
extirpavit נָתַשׁ

ס

Ingurgitavit 610. סָבָא
circumdedit סָבַב
bajulavit סָבַל
clausit סָגַר
Ordo סֵדֶר
retrocedere 615. סוּג
Arcanum סוֹד
Equus סוּס
Finis סוֹף
recedere סוּר
negotiatus est 620. סָחַר
Scoria סִיג
texit סָכַךְ
Tugurium סֻכַּת
stolidus סָכָל
obturavit 625. סִכֵּר
condonavit סָלַח
aggeravit סָלַל
Scala סֻלָּם
pervertit סִלֵּף
fulcivit 630. סָמַךְ
Turbo סַעַר
planxit סָפַד
Limen סַף
plausit סָפַק
numeravit 635. סָפַר
Liber סֵפֶר
lapidavit סָקַל
Eunuchus סָרִיס
Refractarius סוֹרֵר
Hyems 640. סְתָו
obstruxit סָתַם
latuit סָתַר

ע

Nubes עָב
Servus עֶבֶד
Pignus 645. עֲבוֹט
transiit עָבַר
Funis עֲבוֹת
Vitulus עֵגֶל
Plaustrum עֲגָלַת
Seculum 650. עַד

עַד

Pullus asini	עַיִר
Mus	עַכְבָּר
ascendit	עָלָה
obtulit 180.	הֶעֱלָה
Excelsus	עֶלְיוֹן
Folium	עָלֶה
Parvulus	עוֹלֵל
Seculum	עוֹלָם
Virgo 685.	עַלְמָה
exultavit	עָלַץ
stetit	עָמַד
Labor	עָמָל
profundus fuit	עָמַק
Manipulus 690.	עֹמֶר
Uva	עֵנָב
Deliciæ	עֹנֶג
respondit	עָנָה
afflixit	עִנָּה
Mansuetus 695.	עָנָו
Pauper	עָנִי
Nubes	עָנָן
torques	עֲנָק
mulcta	עֹנֶשׁ
Pulvis *700.*	עָפָר
Lignum	עֵץ
Dolor	עֶצֶב
piger	עָצֵל
	עָצַם

Testis	עֵד
Ornatus	עֲדִי
Voluptas	עֵדֶן
Grex	עֵדֶר
Lens 655.	עֲדָשׁ
Placenta	עוּגָה
Perversitas	עָוֹן
Iniquitas	עָוֶל
Habitaculum	מָעוֹן
volare 660.	עוּף
Avis	עוֹף
evigilare	עוּר
Cœcus	עִוֵּר
pervertit	עִוֵּת
Capra *665.*	עֵז
deseruit	עָזַב
roboravit	עָזַז
juvit	עָזַר
Stylus	עֵט
amicivit 670.	עָטָה
operuit	עָטַף
cinxit	עָטַר
Oculus	עַיִן
Fons	מַעְיָן
Fessus 675.	עָיֵף
Urbs	עִיר

Os, oſſis	עֶצֶם
clauſit 705.	עָצַר
Calcaneus	עָקֵב
ſterilis	עֲקָרָה
perverſus	עִקֵּשׁ
Veſper	עֶרֶב
Corvus 710.	עֹרֵב
Nuditas	עֶרְוָה
Cutis	עוֹר
ordinavit	עָרַךְ
Præputium	עָרְלָה
Nudus 715.	עֵירֹם
Cervix	עֹרֶף
Tyrannus	עָרִיץ
ſponda	עֶרֶשׂ
Herba	עֵשֶׂב
fecit 720.	עָשָׂה
Opus	מַעֲשֶׂה
Fumus	עָשָׁן
Dives	עָשִׁיר
decem	עֶשֶׂר
viginti 725.	עֶשְׂרִים
contabuit	עָשֵׁשׁ
Tempus	עֵת
paratus	עָתִיד
tranſtulit	הֶעְתִּיק
oravit 730.	עָתַר

פ

Ornavit	פֵּאַר
Gloria	תִּפְאֶרֶת
irruit	פָּגַע
Cadaver	פֶּגֶר
redemit 735.	פָּדָה
Os, oris	פֶּה
Laqueus	פַּח
diſpergi	פּוּץ
titubare	פּוּק
Obrizum 740.	פָּז
diſperſit	פִּזַּר
pavor	פַּחַד
Dux	פֶּחָה
Fovea	פַּחַת
dimiſit 745.	פָּטַר
mirabile	פֶּלֶא
diviſit	פִּלֵּג
Rivus	פֶּלֶג
Pellex	פִּלֶגֶשׁ
Anonymus 750.	פְּלוֹנִי
evaſit	פָּלַט
eripuit	פִּלֵּט

הִתְפַּלֵּל

oravit הִתְפַּלֵּל
Preces תְּפִלָּה
Statera 755. פֶּלֶס
respexit פָּנָה
Facies פָּנִים
Transitus פֶּסַח
Claudus פִּסֵּחַ
sculptile 760. פֶּסֶל
fecit פָּעַל
Opus פֹּעַל
Vulnus פֶּצַע
visitavit פָּקַד
Præfectus 765. פָּקִיד
aperuit פָּקַח
juvencus פַּר
separavit פָּרַד
Flos פֶּרַח
Fructus 770. פְּרִי
divisit פָּרַס
rupit פָּרַץ
laceravit פָּרַק
exposuit פֵּרַשׁ
expandit 775. פָּרַשׂ
spoliavit פָּשַׁט
prævaricatus est פָּשַׁע
Linum פִּשְׁתָּה

persuasus fuit פָּתָה
fatuus 780. פְּתִי
aperuit פָּתַח
Ostium פֶּתַח
Clavis מַפְתֵּחַ
frustum פַּת
Filum 785. פָּתִיל
Interpretatus fuit פָּתַר

צ

Pecudes צֹאן
Exercitus צָבָא
Decus צְבִי
Color 790. צֶבַע
Digitus אֶצְבַּע
congessit צָבַר
Latus צַד
Justitia צֶדֶק
Justus 795. צַדִּיק
justificavit הִצְדִּיק
Lumen צֹהַר
venari צוּד
præcepit צִוָּה
Præceptum 800. מִצְוָה
jejunium צוֹם
Favus צוּף
Angustia צוּק
צוּר

arctare צוּר
Collum 805. צַוָּאר
Anxietas צָרָה
Candidus צַח
riſit צָחַק
Flos צִיץ
Umbra 810. צֵל
aſſavit צָלָה
proſper fuit צָלַח
Imago צֶלֶם
Coſta צֵלָע
Sitis 815. צָמָא
Copula צֶמֶד
Germen צֶמַח
Lana צֶמֶר
Clypeus צִנָּה
Greſſus 820. צַעַד
clamavit צָעַק
parvus צָעִיר
ſpeculatus eſt צָפָה
abſcondit צָפַן
Septentrio 825. צָפוֹן
Avis צִפּוֹר
Unguis צִפֹּרֶן
Neceſſitas צוֹרֶךְ

conflavit צָרַף
ligavit 830. צָרַר

ק

Accepit קִבֵּל
collegit קָבַץ
ſepelivit קָבַר
antevertit קִדֵּם
Oriens 835. קֶדֶם
atratus fuit קָדַר
Sanctus קָדוֹשׁ
Sanctitas קֹדֶשׁ
Cœtus קָהָל
Linea 840. קַו
vomere קוֹא
expectavit קִוָּה
Spes תִּקְוָה
faſtidire קוּט
Vox 845. קוֹל
ſurgere קוּם
locus מָקוֹם
tædere קוּץ
Spina קוֹץ
fodere 850. קוּר
מָקוֹר

Fons מָקוֹר
parvus קָטוֹן
Suffitus קְטֹר
Æſtas קַיִץ
Paries 855. קִיר
levis fuit קָלַל
maledixit קִלֵּל
Funda קֶלַע
Farina קֶמַח
Pugillus 860. קֹמֶץ
invidit קִנֵּא
Zelus קִנְאָה
nidus קֵן
acquiſivit קָנָה
poſſeſſio 865. מִקְנֶה
Ariolus קֶסֶם
Finis קֵץ
amputavit קָצָה
Fervor iræ קֶצֶף
brevis 870. קָצַר
Frigus קֹר
vocavit קָרָא
appropinquavit קָרַב

Intimum קֶרֶב
Oblatio 875. קָרְבָּן
accidit קָרָה
Urbs קִרְיָה
glabravit קָרַח
Cornu קֶרֶן
rupit 880. קָרַע
nictavit קָרַץ
auſcultavit הִקְשִׁיב
durus קָשֶׁה
Veritas קֹשְׁטְ
ligavit 885. קָשַׁר
Arcus קֶשֶׁת

ר

Vidit רָאָה
Caput רֹאשׁ
Primus רִאשׁוֹן
Principiū 890. רֵאשִׁית
multus רַב
quatuor אַרְבַּע
cubavit רָבַץ
commotus fuit רָגַז
obtrectavit 895. רָגַל
Pes רֶגֶל

רָגַם

רָגַם *lapidavit*
רֶגַע *Momentum*
רָגַשׁ tumultuatus est
רָדָה *dominatus est* 900.
תַּרְדֵּמָה *Sopor*
רָדַף persecutus est
רוּב litigare
רָוָה *inebriatus est*
רוּחַ Spiritus *905.*
רוּם exaltari
רַע malum
רוּץ *currere*
רָשׁ pauper
רֹחַב *Latitudo 910.*
רִחֵם misertus est
רֶחֶם *Uterus*
רָחַף *lavit*
רָחוֹק procul
רֵיחַ *Odor 915.*
הֵרִיעַ clanxit
הֵרִיק *evacuavit*
רַךְ *mollis*
רָכַב *equitavit*
רָכִיל *Delator 920.*
רָמָה *Jecit*
מִרְמָה Dolus
רֶמֶשׂ *Reptile*

רָנַן cantilavit
רֵעַ *Socius 925.*
רָעֵב *Famelicus*
רַעַד *Tremor*
רָעֲדָה pavit
רַעַם *Tonitru*
רַעֲנָן *Viridis 930.*
רָעַשׁ *tremuit*
רָפָא sanavit
רָפָה *remissus fuit*
רָצָה voluit
רָצַח occidit *935.*
רָצַע *perforavit*
רָקַב *putrivit*
רָקַד *saliit*
רָקַח *condivit*
רָקַם *acu pinxit 940.*
רָקַע expandit
רָשָׁע Improbus
רֶשֶׁף *Pruna*
רֶשֶׁת Rete

ש

שָׁאַב *Hausit 945.*
שָׁאַג *rugiit*
שׁוֹאָה *Vastatio*

Vanitas *975.* שָׁוְא
redire שׁוּב
reduxit הֵשִׁיב
aequalis fuit שָׁוָה
inclinari שׁוּחַ
meditari *980.* שׂוּחַ
Scutica שׁוֹט
sepire שׂוּךְ
ponere שׂוּם
vociferari שׁוּעַ
conterere 985. שׁוּף
appetere שׁוּק
canere שׁוּר
Canticum שִׁיר
Bos שׁוֹר
Princeps 990. שַׂר
laetari שׂוּשׂ
ponere שׁוּת
incurvatus fuit הִשְׁתַּחֲוָה
natavit שָׂחָה
mactavit *995.* שָׁחַט
lusit שָׂחַק
niger שָׁחֹר
Aurora שַׁחַר
corruptio שַׁחַת
expandit 1000. שָׁטַח
שִׁטֹּז

rogavit שָׁאַל
Sepulchrum שְׁאוֹל
hausit 950. שָׁאַח
Reliquum שְׁאָר
Fermentum שְׂאֹר
Captivitas שְׁבִי
laudavit שִׁבַּח
Virga *955.* שֵׁבֶט
Spica שִׁבֹּלֶת
Septem שֶׁבַע
Satur fuit שָׂבַע
juravit נִשְׁבַּע
fregit *960.* שָׁבַר
Annona שֶׁבֶר
speravit שִׂבֵּר
cessavit שָׁבַת
elatus fuit שָׂגַב
erravit 965. שָׁגַג
Idem שָׁגָה
prospexit הִשְׁגִּיחַ
Concubina שֵׁגָל
Foetus שֶׁגֶר
Mamma 970. שַׁד
Omnipotens שַׁדַּי
daemon שֵׁד
Campus שָׂדֶה
Pecus שֶׂה

tres	שָׁלוֹשׁ
Cæli	שָׁמַיִם
Nomen	שֵׁם
perdidit 1030.	הִשְׁמִיד
Lætitia	שִׂמְחָה
ſiniſtra	שְׂמֹאל
deſolatus eſt	שָׁמֵם
pinguedo	שֶׁמֶן
octo *1035.*	שְׁמֹנֶה
audivit	שָׁמַע
cuſtodivit	שָׁמַר
Dens	שֵׁן
odit	שָׂנֵא
Annus *1040.*	שָׁנָה
duo	שְׁנַיִם
reſpexit	שָׁעָה
innixus eſt	נִשְׁעַן
Porta	שַׁעַר
Pilus 1045.	שֵׂעָר
Labium	שָׂפָה
Ancilla	שִׁפְחָה
Judicavit	שָׁפַט
Fudit	שָׁפַךְ
Humilis *1050.*	שָׁפָל
pulcher fuit	שָׁפַר
Buccina	שׁוֹפָר
adverſatus eſt	שָׂטַן
exundavit	שָׁטַף
Præfectus	שֹׁטֵר
Jacuit	שָׁכַב
oblitus eſt *1005.*	שָׁכַח
Orbus fuit	שָׁכֹל
Proſper fuit	שָׂכַל
Intellexit	הִשְׂכִּיל
Ingenium	שֶׂכֶל
manè ſurrexit	הִשְׁכִּים
Humerus 1011.	שְׁכֶם
habitavit	שָׁכַן
ebrius fuit	שָׁכַר
Merces	שָׂכָר
Nix 1015.	שֶׁלֶג
Tranquillitas	שָׁלֵו
miſit	שָׁלַח
Menſa	שֻׁלְחָן
Dominium	שִׁלְטוֹן
abjecit *1020.*	הִשְׁלִיךְ
ſpoliavit	שָׁלַל
perfecit	שָׁלַם
Pax	שָׁלוֹם
Veſtis	שַׂלְמָה
Idem 1025.	שִׂמְלָה
ſtrinxit	שָׁלַף

Abyssus	תְּהוֹם
Medium	תָּוֶךְ
explorare	תּוּר
Caper	תַּיִשׁ
direxit 1080.	תִּכֵּן
suspendit	תָּלָה
Tumulus	תֵּל
Jugiter	תָּמִיד
miratus est	תָּמַה
sustentavit 1085.	תָּמַךְ
Heri	אֶתְמוֹל
Perfectus	תָּמִים
Palma	תָּמָר
Draco	תַּנִּין
Furnus 1090,	תַּנּוּר
Abominatio	תּוֹעֵבָה
erravit	תָּעָה
Novacula	תַּעַר
Pomum	תַּפּוּחַ
Tympanum 1095.	תֹּף
consuit	תָּפַר
prehendit	תָּפַשׂ
correxit	תִּקֵּן
fixit	תָּקַע
Fortis 1100.	תַּקִּיף
Novem	תֵּשַׁע
Habetis	

Saccus	שַׂק
sedulus fuit	שָׁקַד
potavit *1055.*	הִשְׁקָה
quievit	שָׁקַט
Pondus	מִשְׁקָל
prospexit	נִשְׁקַף
abominatio	שֶׁקֶץ
mendacium 1060.	שֶׁקֶר
ussit	שָׂרַף
reptile	שֶׁרֶץ
Sibilus	שְׁרֵקָה
Radix	שֹׁרֶשׁ
ministravit 1065.	שֵׁרֵת
sex	שֵׁשׁ
bibit	שָׁתָה
plantavit.	שָׁתַל

ת

desideravit	תָּאַב
Ficus 1070.	תְּאֵנָה
Forma	תֹּאַר
Arca	תֵּבָה
Orbis	תֵּבֵל
Palea	תֶּבֶן
Inane 1057.	תֹּהוּ

HAbetis in hoc Lexico Voces Hebræas, non quidem omnes, ſed tamen præcipuas, & quæ crebriùs occurrunt, ſic certo judicio ſelectas, atque iſthâc contractiori formâ excuſas, ut non tantùm compendiosè, citraque moleſtiam vobiſcum circumferre, ſed & quilibet ſuam portionem faciliùs ediſcere poſſitis.

Non autem ſemper Radices, ſed aliquando Derivata exſcripſi, quoties ea uſitatiora eſſe cogitavi. Unde in quærendo, non ad Literas ſerviles Thav & Mem alicubi præmiſſas, ſed ipſas ſubſtantiales thematis conſonas, legitimâ ſerie diſpoſitas, attendere debetis.

Significata duplici Charactere ideò diſcriminavi, ut & inter illa ſciretis, quæ frequentiora eſſent: Ideoque prius diſcenda. Rariora omnia prætermiſi, quia utiliter ignorare poteſtis tamdiu, donec Jobum, Prophetas, adeoque tota Biblia legendo aggrediamini. Modus derivandi & quæ alia hûc pertinere videbuntur, oretenus tradam.

Sejunxi quoque Chaldæa, & in peculiarem Libellum reſervavi. Quod à Danielis & Eſdræ

& Esdræ lectione initio vos aliquandiu abstinere velim. Interim mihi experto securè id credite, si has mille tantùm & centum Voculas probè tenueritis, non facilè in Historicis Libris (à quibus omninò incipiendum esse semper suadeo) caput aliquod occursurum, quod non ferè totum ex tam pauculis Originibus intelligatis. Valete, & certos laboris vestri fructus mox sperate.

ADMONITIO.

CUm Particularum *varius usus & significatio paginam utramque faciat in Ebræa Lingua, adeò ut qui harum exactè gnarus est, facilè totius Linguæ compos & Magister censendus sit: Ideò illarum series, in præcedente* Lexici Compendio *studiosè omissa, in gratiam tyronum hic seorsim, sub certis Classibus, annexa est, ne quid tyronem in exercitio Linguæ Sanctæ remorari possit.*

PARTICULÆ EBRAICÆ

sunt

I. PRONOMINA.

EGO, *Commun.* { אָנֹכִי / אֲנִי }

Nos, *Commun.* אֲנַחְנוּ

Tu אַתָּה / אַתְּ

אַתֶּם

Qui, quæ, quod אֲשֶׁר
Quis, quicunque מִי
Quid מַה / מָה / מֶה
Quare לָמָּה / לָמָה
Quot *20.* כַּמָּה
Aliquid מְאוּמָה
Nom. fictit. { אַלְמוֹנִי / פְּלוֹנִי }
Significatur aliquis, *Nomine Proprio, ut* JC. Titius & Sempronius.

Vos *5.* אַתֶּם / אַתֶּן
Ille הוּא
Illa הִיא
Illi הֵם / הֵמָּה
Illæ הֵן / הֵנָּה
Hic *10.* זֶה / זוּ
Hæc זֶה / זוּ / זֹאת
Ille, Illa, *Com.* לֵז
Ille, *Mascul.* לַזֶּה
Hæc, *Fæminin.* לֵזוּ
illi אֵל / אֵלֶּה
Illæ, *Commun.* *15.*

II. PRÆPOSITIONES.

Idem לְעֻמּוֹת
quemadmodum כְּלְעֻמַּת
coram לִפְנֵי
anteriùs *35.* לְפָנֵי
post אַחַר / אַחֲרֵי
postea
retrò אָחוֹר
retrorsum אֲחוֹרַנִּית
super, in, ad עַל
desuper *40.* מִמַּעַל

à, ab, ex מִן / מִנִּי / מִנֵּי
ad, apud, אֶל / אֱלֵי
cum, in *25.*
penes, apud, juxta אֵצֶל
coram, ante, נֶגֶד
è regione, *Idem* נֹכַח
Idem מוּל
coram *30.* ex adverso קְבוֹל
è regione לְעֻמַּת

Suprà, sursum מַעְלָה
Sub, subter, pro תַּחַת
Inferior תַּחְתִּי׳ תַּחְתּוֹן
Infrà, infernè מַטָּה
In, juxtà *45.* כְּדֵי
à, ex מִדֵּי
Cum עִם
mecum עִמָּדִי
Inter בֵּין׳ בֵּינוֹת
pro, vice, *50.* חֵלֶף

Super, pro בַּעַד
Juxta, secundùm לְפִי
propter, causa בִּגְלַל
propterea בַּעֲבוּר
Idem *55.* יַעַן
Idem לְמַעַן
Idem עַל אוֹדוֹת
quia, eò, quòd אֲשֶׁר
eò, quòd עֵקֶב
propter *60.* בְּשֶׁל

III. ADVERBIA.

Quando מָתַי׳ לְמָתַי
Jam, nunc עַתָּה
Idem כְּבָר
tunc אָז׳ אֲזַי
ante *65.* לִפְנֵי
antequam
priusquam טֶרֶם
adhuc, amplius עוֹד
porrò
usque, donec עַד
usque, illuc, עַד־כֹּה
hucusque

olim, ab *70.* לְפָנִים
antiquo
quo? אָן׳ אָנָה
ubi? אַיֵּה׳ אֱהִי
hîc, hûc פֹּה
hinc, inde מִפֹּה
ubinam? *75.* אֵיפֹה
ibi, illic שָׁם
hic, huc הֲלוֹם
huc & illuc הֵנָּה וָהֵנָּה
hucusque עַד־הֵנָּה
Idem *80.* עֲדֶנָּה׳ עֲדֶן
הָלְאָה

ne, nequaquam אַל
ſine non בַּל/בְּלִי/בִּלְתִּי
nihil, nemo אַיִן/אֵין
unde? מֵאַיִן
absque *105.* מֵאֵין
ne fortè פֶּן
ferè, penè כְּאַיִן
gratis, fruſtrà חִנָּם
immeritò, inaniter רֵיקָם
fortaſſis, ſi fortè אוּלַי
ſi, etſi, אִם/הַאִם
nunquid *112.* ſi אִלּוּ
quia, quòd, nam, ſi כִּי
Sed, niſi, quin potius *115.* כִּי־אִם
an, quia, annon? הֲכִי
ſi? an? num? הֵן
præter, niſi זוּלַת
præterquam præter בִּלְעֲדֵי
niſi, ſi non *120.* לוּלֵי
at, ad, ſed אֲבָל
aut, ſive אוֹ
tantùm רַק
ſaltem, ſanè *124.* אַךְ
הֵא

ultra, ulterius, trans הָלְאָה
foris, foràs, præter חוּץ
exterior חִישׁוֹן
medium, intimum קֶרֶב
Idem *85.* תָּוֶךְ
medius תִּיכוֹן
intrinſecùs פְּנִימָה
Intrà מִלְּפָנִים
Interior, intimus פְּנִימִי
ſic, ita *90.* כֵּן/כֹּה/כָּכָה/כָּךְ
huc & illuc כֹּה וָכֹה
ſicut כְּמוֹ
certè, verè, profectò אָכֵן
Idem אוּלָם
Idem 95. אָמְנָה/אָמְנָם
etiam, num, quoque גַּם/הֲגַם
eò, quòd etiã בְּשַׁגַּם
etiam, quin etiam אַף
quantò magis minus *99.* אַף־כִּי
non, annon? לֹא/הֲלֹא

quomodo? הֵיךְ
valdè, vehementer מְאֹד
protinꝰ, repentè רֶגַע
Idem *135.* פִּתְאֹם
sensim, leniter לְאַט
clam, clanculũ בַּלָּט

en, ecce הֵא / הֵן / הִנֵּה
quare? מַדּוּעַ
quomodo? qualiter? אֵיךְ
quomodo? ubi? אֵיכָה
quando? אֵיכָכָה
ubi? *130.* אֵיכֹא

IV. INTERJECTIONES.

heu! *145.* אֲבוֹי
Idem הָהּ / אֲהָהּ
Væ! אַלְלַי
Idem אִי
eheu! אוֹי
heu! *150.* אוֹיָה
heu, eheu! הוֹי / הִי

quæso, obsecro בִּי
Idem נָה / אָנָּה
utinam! אַחֲלַי
Idem *140.* מִי יִתֵּן
utinam! quæso, ne fortè לוּ
absit חָלִילָה
celevsma ovantium הֵידָד / הֵד

ANALYSIS PSALMI XXXIV.

Qui ordine Alphabetico conscriptus, omnium ferè accidentium exempla continet, privatæ PRAXEOS loco, in gratiam eorum, qui suo Marte hanc Linguam aggrediuntur, adjuncta, & allegationibus Regularum ordinata,

Jussu Authoris
à
BARTHOLOMÆO Beck.

TITU-

TITULUS PSALMI.

לְדָוִד בְּשַׁנּוֹתוֹ אֶת־טַעְמוֹ לִפְנֵי אֲבִימֶלֶךְ וַיְגָרְשֵׁהוּ וַיֵּלַךְ׃

Versio:

DAVIDIS; cùm ipſe mutaſſet geſtum ſuum coram Abimelecho, & hic expuliſſet illum, atque ita abiiſſet.

ANALYSIS.

לְדָוִד *Eſt vox conjuncta cum præfixo* ל, *quod præfigitur regulariter per Scheva,* R. 92. *Vox abſoluta eſt nomen proprium* DAVID, *cujus Etymologia aliunde petatur. Super* ו *eſt Accentus Regius* Refia, *monens poſt hanc vocem* Comma, *vel potius* Semicolon *intelligendum, ne cum ſequentibus ratione conſtructionis connectatur,* R. 151.

בְּשַׁנּוֹתוֹ *Eſt vox Affixis utrinq; ſtipata: 1. cum* Præfixo ב *regulariter cum Scheva, juxta* R. 92. *quod habet Dageſch lene,* Reg. 5. 2. *Cum* Suffixo ו, *quod rarò & impropriè Verbis adhæret,* R. 100. *Vox abſoluta eſt* שַׁנּוֹת, *quæ eſt Infinitivus PIHEL, Verbi* שָׁנָה, *quod Infinitivum conſtructum format in* וֹת, Reg. 82. num. 4. *Intra Literam* נ *eſt Dageſch forte, Characteriſticum, Conjugationis Pihel,* Reg. 6. 65. 143. *Accentus* Munach *miniſtrat ad connexionem hujus vocis cum ſequentibus pluribus, in eandem conſtructionem,* Reg. 153. n. 1.

אֶת־

אֶת *Est particula Enclitica cum vinculo* Macceph, Reg.155. *propter quod habet* ·.· *aliàs enim est cum* .. Reg.121.n.3. *Verbis Activis subjunctum notat Accusativum. Ante Macceph nullus est Accentus*, Reg.147.n.1.

טַעְמוֹ *Vox conjuncta cum Suffixo* ו *nominali*, Reg.100. *Vox absoluta est* טַעַם ratio, gestus, gustus, &c. *Cujus media radicalis* ע *habet Scheva mutum loco* -: R.127.n.2. *propter præcedentem Vocalem parvam & contractionem. Accentus Præpositivus* Tiphcha, *Principum frequentissimus, occupat Syllabam Tono affectam*, R.148.n.1. *monetq; constructionem ulterius esse continuandam*, Reg.152.num.10:

לִפְנֵי *Vox conjuncta cum Præfixo* ל, *quod ordinariè per Scheva*, Reg.92.n.3. *sed hic propter sequens Scheva per Hirek parvum præfigitur*, R.93.n.1. R.125.n.1. *Vox absoluta est* פָּנִים, *quæ in Regimine habet* פְּנֵי, R.46. *uti h.l.* R.117. *Accentus minister* Munach *succenturiatur præcedenti*, R.153.n.1. *ad continuandam constructionem.*

אֲבִימֶלֶךְ *est Nomen Proprium, cujus Etymologia non est hujus loci. Accentus Regius* Athnach *hîc facit Colon*, Reg.151.n.3.

וַיְגָרְשֵׁהוּ *Vox utrinque aucta; conjuncta* 1. *cum Præfixo* ו *conversivo Futuri*, Reg.94. *quod ante Jod schevatum Dagesch amittit*, Ib.n.3. *subjunctum est* 2. *Suffixum verbale* הוּ *regulariter per* .. Reg.

.. Reg. 101. *Vox absoluta est* יְגָרֵשׁ, *quæ est tertia Persona Masc. Futuri Pihel, à Verbo* גָּרֵשׁ, *& juxta formam* יְפַקֵּד *deberet habere* יְגַרֵּשׁ; R. 50. *sed propter Literam Indagessabilem* ר, R. 6. *Dagesch excluditur*, Reg. 143. *Illudque exclusum Dagesch compensatur Vocali* ־ *longo sub* ג, Reg. 59. n. 3. Reg. 129. n. 1. *&* .. *finale ob incrementum vocis corripitur in Scheva*, R. 124. *Sub* ר *est retinaculum* Metheg. R. 156. n. 2. *Accentus Princeps* Gereſch *super* ר R. 152. n. 6. *& Regius* Refia *super* ש R. 151. n. 6. *notant, unicam vocem facere sententiam integram.*

וַיֵּלַךְ *Vox conjuncta cum præfixo* ו *conversivo Futuri* Reg. 94. *absoluta est* יֵלֵךְ *tertiæ Personæ Masc. Futur. KAL, quæ juxta normam* יֵשֵׁב *deberet habere* יֵלֵךְ, R. 73. n. 1. *sed propter significationem intransitivam terminale* .. *mutatur in* Reg. 59. n. 2. Reg. 138. n. 2. ך *habet Scheva mutum inscriptum*, R. 25. *Accentus Regius* Silluk *absolvit Periodum*, R. 151. n. 1. Soph-Paſuk *claudit versum*, Reg. 157.

Ulteriorem hujus Psalmi & explicitam Analysin, in gratiam tyronum lubentissimè prosequeremur; sed temporis chartæque hujus angustia, manum de tabula, *& reliquas saltem regulas digito monstrare imperat; necessariò monituris, non Horologium Vocale, sed* Indicem *duntaxat* Horarium *hic exhiberi.*

Verſus

Versus א

Benedicam DOMINO omni tempore; semper laus ejus in ore meo erit.

אֲבָרְכָה, Reg. 50. 143. 59. num. 3. 129. 114. 124. 156. 153. num. 1. אֶת־יְהוָה, Reg. 155. 153. בְּכָל־עֵת Reg. 92. 155. 122. 151. תָּמִיד, Reg. 152. 151. תְּהִלָּתוֹ Reg. 45. 100. 107. 153. בְּפִי, Reg. 141. 92. 107. 96. 151. 157.

Versus ב

In DOMINO gloriabitur anima mea, audient mansueti & lætabuntur.

בַּיהוָה, Reg. 141. 127. 15. 152. תִּתְהַלֵּל, Reg. 50. 153. 161. נַפְשִׁי, Reg. 169. 119. 125. 151. יִשְׁמְעוּ, Reg. 50. 153. 161. עֲנָוִים, Reg. 42. 116. 134. 152. 151. וְיִשְׂמָחוּ, Reg. 92. 50. 131. 151. 157.

Versus ג

Magnificate DOMINUM mecum, & evehamus Nomen ejus pariter.

גַּדְּלוּ, Reg. 92. 141. 143. 51. 153. לַיהוָה Reg. 92. 127. 153. אִתִּי, Reg. 143. 121. 151. וּנְרוֹמְמָה, Reg. 93. 50. 77. 114. 124. 152. שְׁמוֹ, Reg. 100. 124. 153. יַחְדָּו, Reg. 112. 100. 125. 137. 119. 141. 151. 157.

Versus ד

Quæsivi DOMINUM, & respondit mihi, & ex omnibus timoribus meis eripuit me.

Quæsi-

Quæsivi, Reg. 49. 153. DOMINUM, Reg. 155. 153. & respondit mihi; Reg. 92. 97. 49. 79. 109. 130. 151. & ex omnibus timoribus meis, Reg. 93. 87. 122. 155. 96. 108. 43. 152; 151. eripuit me, Reg. 49. 61. 62. 97. 151. 157.

Versus ה

Prospexerunt ad ipsum, & illustrati sunt; & facies illorum minimè pudore suffusæ sunt.

Prospexerunt, Reg. 49. 61. 62. 153. ad eum, Reg. 100. 112. 153. & illustrati sunt, Reg. 92. נָהָרוּ pro נָאוֹרוּ *juxta* Reg. 49. 77. 78. *sed* א *mutatur in* ה, *& flexio imitatur defectiva secunda, juxta* Reg. 66. 68. 71. 129. 130. 15. 151. & facies illorum, Reg. 93. 46. 116. 105. 152. 151. minimè pudore suffusæ sunt, R. 155. 50. 128. 141. 131. 151. 157. 168.

Versus ז

Hic inops clamavit, & DOMINUS audivit, & ex omnibus angustiis ejus servavit ipsum.

Hic inops, Reg. 153. clamavit, Reg. 49. 79. 148. 152. 161. & DOMINUS, R. 92. 127. 15. 153. audivit, Reg. 47. 59. 135. 151. & ex omnibus, Reg. 93. 87. 155. 122. angustiis ejus, Reg. 43. 108. 100. 152. 151. servavit ipsum, R. 49. 76. 100. 151. 157.

Versus ח

Metatur Angelus DOMINI circa timentes ipsum, & eruit ipsos.

Metatur, Reg. 53. 82. 153. Angelus DOMINI, Reg. 155. 152. circa R. 153. timentes ipsum, R. 92. 125.

125. 108. 116. 100. 152. 151. & eruit ipsos, Reg. 94. 144. 50. 124. 106. 151. 157.

Versus ט

Gustate & videte, quod bonus est DOMINUS: beatus vir, qui confugit ad ipsum.

Gustate, Reg. 51. 59. 127. 153. & videte, R. 93. 51. 83. 125. 148. 152. quod bonus est, Reg. 41. 155. 153. 160. Dominus, R. 151. beatus vir, Reg. 153. qui confugit ad ipsum, Reg. 50. 56. 82. 156. 155. 113. 151. 157.

Versus י

Timete DOMINUM Sancti ejus: Nam non est defectus timentibus ipsum.

Timete, Reg. 51. *juxta quam Analogiam esse deberet* יְראוּ, *ut Exemplar etiam Venetianum habet, sed flectitur hic ad formam quiescentium tertiâ* ה, Reg. 84. 125. 153. DOMINUM, Reg. 155. 153. Sancti ejus, Reg. 100. 108. 116. 151. nam non, Reg. 141. 153. est defectus, Reg. 152. 151. timentibus eum, Reg. 92. 125. 108. 116. 100. 151. 157.

Versus כ

Leones juvenes depauperantur, & esuriunt: sed quærentes DOMINUM non destituuntur ullo bono.

Leones juvenes, Reg. 141. 42. 148. 152. depauperantur, Reg. 49. 77. 78. 153. & esuriunt, Reg. 92. 49. 131. 151. sed quærentes, Reg. 92. 53. 46. 153. DOMINUM, Reg. 152. 151. non destituuntur, Reg. 155. 50. 56. 128. 153. ullo bono, 141. 155. 122. 151. 157.

Ver-

Verſus ל

Venite, filij, auſcultate mihi; Timorem DOMINI docebo vos.

Venite, filii, Reg. 51. 74. 141. 156. 152. 151. 124. auſcultate mihi, Reg. 51. 113. 151. 155. Timorem DOMINI, Reg. 45. 53. 152. 151. docebo vos, Reg. 50. 105. 122. 143. 151. 157.

Verſus מ

Quis eſt vir, qui delectatur vita; amat dies, videre bonum?

Quis eſt vir, Reg. 155. 89. 148. 152. 173. qui delectatur, Reg. 89. 153. vita; Reg. 42. 143. 151. amat, Reg. 53. 153. dies, Reg. 42. 124. 152. 151. videre, Reg. 92. 125. 52. 82. 153. bonum? Reg. 151. 157.

Verſus נ

Cuſtodi linguam tuam à malo, & labia tua ne loquantur fraudem.

Cuſtodi, Reg. 51. 153. linguam tuam, Reg. 98. 116. 153. à malo, Reg. 87. 151. & labia tua, Reg. 93. 41. 116. 108. 98. 152. 151. ne loquantur, Reg. 87. 52. 153. 169. fraudem, Reg. 151. 157.

Verſus ס

Recede à malo, & fac bonum. Quære pacem, & perſequere eam.

Recede, Reg. 51. 77. 78. 153. à malo, Reg. 87. 148. 152. & fac bonum, Reg. 93. 127. 51. 56. 82. 155. 156. 151. Quære, Reg. 51. 143. 152. pacem, Reg.

Reg. 153. & persequere eam, Reg. 92. 101. 124. 125. 142. 151. 157.

Versus ע

Oculi DOMINI ad Justos, & aures ejus ad implorationem eorum.

Oculi DOMINI, Reg. 46. 133. 153. 148. 152. 159. 173. ad Justos, Reg. 155. 143. 42. 151. & aures ejus, Reg. 46. 92. 100. 108. 125. 124. 152. 151. ad implorationem eorum, Reg. 155. 107. 106. 151. 157.

Versus פ

Vultus DOMINI in facientes malum, ad exscindendum memoriam eorum de terra.

Vultus DOMINI, Reg. 141. 46. 117. 153. 148. 152. 159. 173. in facientes, Reg. 92. 141. 53. 46. 153. 159. malum, Reg. 151. ad exscindendum, Reg. 92. 52. 152. de terra, Reg. 87. 129. 153. memoriam eorum, Reg. 106. 119. 125. 151. 157.

Versus צ

Clamarunt, & DOMINUS audiivit, & ex omnibus angustiis illorum eripuit illos.

Clamarunt, Reg. 49. 59. 148. 152. & DOMINUS audivit, *vide suprà* ו, & ex omnibus, Reg. 93. 87. 155. 122. angustiis illorum, Reg. 106. 43. 152. 151. eripuit illos, Reg. 106. 49. 61. 62. 151. 157.

Versus ק

Propinquus est DOMINUS fractis corde; & contritos spiritu salvat.

Pro-

Propinquus est DOMINUS, Reg. 153. 148. 152. 160 173. fractis corde, 92. 53. 46. 117. 141. 155. 151. 159. & contritcs spiritu, Reg. 92. 155. 141. 143. 46. 117. 155. 153. 135. 159. salvat, Reg. 50. 76. 135. 151. 157.

Versus ר

Multa sunt mala Justi, & ex omnibus illis eripit ipsum DOMINUS.

Multa sunt mala, Reg. 143. 148. 152. 43. 153. 160. 173. Justi, Reg. 143. 151. & ex omnibus illis, Reg. 93. 87. 143. 106. 121. 143. 152. 151. eripit ipsum DOMINUS, Reg. 50. 61. 62. 104. 153. 151. 157.

Versus ש

Servat omnia ossa ejus: unum ex illis non frangetur.

Servat, Reg. 53. 153. omnia ossa ejus: Reg. 141. 155. 122. 100. 108. 117. 128. 151. unum, Reg. 153. ex illis, Reg. 87. 105. 143. 145. 114. 152. 151. non frangetur, Reg. 153. 49. 131. 151. 157. 168.

Versus ת

Interimet improbum malum, & osores justi rei fient.

Interimet, Reg. 50. 77. 153. improbum, Reg. 153. malum, Reg. 40. 153. & osores justi, Reg. 92. 53. 46. 152. 143. 153. 159. rei fient, Reg. 50. 56. 128. 156. 131. 151. 157.

Versus ח

Redimit DOMINUS Animam servorum suorum: & non fient rei omnes recipientes se ad illum.

Redimit DOMINUS, Reg. 53. 82. 153. 152. animam, Reg. 153. 159. servorum suorum, Reg. 100. 108. 119. 134. 151. & non, Reg. 92. 153. rei fient, Reg. 50. 56. 128. 152 151. omnes recipientes se, Reg. 141. 156. 155. 122. 89. 53. 84. 153. ad illum, Reg. 141. 113. 151. 157.

Tantum est.

דוק וְתִמְצָא׃

Quære, & invenies.

Ejusdem M. Bartholomæi Beckii ELOGIUM, quo commendatur præsens HOROLOGIUM.

DÆdaleis, credunt, digitis sub cortice quendam
Occultasse nucis Mæonidæ Iliadem.
Sed quantò est majus, Linguæ solennis JOVÆ
Oceanum libro claudere posse brevi!
Dædaleus calamus SCHICKHARDI *præstitit illud,*
Lineolis paucis multa docere potens.
Musteus est nucleus sub cortice; si cupis esse,
Frange nucem, facili fracta labore patet.

Μεγίςῳ βασιλεῖ βασιλέων δόξα.

M. B. B. D.

INDEX

INDEX HORARIUS

totius Libelli.

Partes integrantes hujus HOROLOGII *sunt septem:*

I. GRAMMATOGNOSIA; quæ constituit *Caput I.* docens legere:

1. Consonantes; *inter quas sunt:*
   1. *Gutturales*, Reg. 3. pag. 3.
   2. *Labiales*, ibid.
   3. *Palatinæ*, ibid.
   4. *Linguales*, ibid.
   5. *Dentales* seu *sibilantes*, Reg. 3. & 54.
   6. *Radicales*, Reg. 3. pag. 4.
   7. *Serviles*, ibid.
   8. *Bisonæ*, Schin & Begadkephat, Reg 4. 5. 6.
   9. *Quiescentes*, Reg. 7. 8. 9. 10.
   10. *Paragogicæ*, Reg. 114. 18. num. 2. Reg. 102. num. 3.
2. Vocales, *quæ sunt:*
   1. *Longæ*, Reg. 11. p. 7.
   2. *Breves*, ibid.
   3. *Brevissimæ*, ibid.

   Ubi in specie de
   1. *Patha Genusab*, Reg. 12. 135.
   2. *Schewa*, Reg. 12. 135.
   3. *Vocibus circello notatis*, Reg. 15.

II. ORTHOGRAPHIA; quæ conſtituit *Caput II.* docens exarare:

1. Conſonantes, *inter quas rurſus ſunt:*
   1. *Æquialtæ ſeu uniformes*, Reg. 19.
   2. *Dilatabiles*, Reg. 20.
   3. *Finales*, Reg. 21.
2. Vocales; *& in ſpecie quidem:*
   1. *Holem, cum vel ſine Vav*, Reg. 22. 23.
   2. *Kamez-batuph*, Reg. 24.
   3. *Scheva mutum*, Reg. 25. 141. n. 1.
3. Numeros; *& quidem*
   1. *Monadicos*, Reg. 26.
   2. *Denarios*, ibid.
   3. *Centenarios*, ibid.
   4. *Intermedios*, Reg. 27.
4. Currentes literas:
   1. *Quadratas*, n. 2. Reg. 28.
   2. *Hiſpanicas*, n. 6. ibid.
   3. *Gallicas*, n. 7. ibid.
   4. *Italicas*, n. 8. ibid.
   5. *Germanicas*, n. 9. ibid.
5. Scripturæ Compendia, *ſeu Abbreviaturas*, Reg. 29.

III. PROSODIA; quantum ea quidem tyroni hujus linguæ ſcitu eſt neceſſaria. Exhibetur Prægustus illius *membro 3. Cap. I.* ſub titulo: *de Tono*, Reg. 16. 17. 18. ut & *Cap. XII.* integro *de Accentibus*, inter quos ſunt:

1. To-

1. *Tonici*, Reg. 16. 17. 18. 147. 148.
2. *Euphonici*, Reg. 155. 156. 157.
3. *Musici*, Reg. 150. 154.
4. *Reges sex*, Reg. 151.
5. *Principes decem*, Reg. 152.
6. *Servi sive Ministri octo*, Reg. 153.

IV. ETYMOLOGIA; quæ complectitur
A. Partes Orationis.

2. NOMEN, *Cap. III.*

Ubi exhibetur Nominum:

1. Forma, Reg. 30. *quâ sunt:*
1. *Levia*, Reg. 31.
2. *Gravia*, Reg. 32.
3. *Penacuta* sive *Milhel*, Reg. 33.
4. *Aucta initio*, Reg. 34.
5. *Aucta fine*, Reg. 35.
6. *Utrinque aucta*, Reg. 36.
7. *Imperfecta, quinque Classium*, Reg. 37.

2. Genus:
1. *Masculinum*, Reg. 38.
2. *Fœmininum*, Reg. 39.
3. *Commune*, Reg. 39. n. 5. *unà cum formatione fœminini generis*, Reg. 40.

3. Numerus:
1. *Dualis*, Reg. 41.
2. *Pluralis*, Reg. 42. 43. *quam nonnulla Nomina commutant*, Reg. 44.

4. Regimen, *sive status constructus:*

1. Sin-

1. *Singularium Fœmininorum*, Reg. 45.
2. *Pluralium Masculinorum*, Reg. 46.
5. Compositio *cum Suffixis*, pag. 107, 108.

b. PRONOMEN, *Cap. VIII.* in doctrina *Suffixorum.* Sunt autem Pronomina

1. *Separabilia*, Reg. 195. *Item integrè recensita*, pag. 181. 183.
1. *Inseparabilia; quæ vocantur* Suffixa, *de quibus agitur de integro* Cap. VIII. Regulis 95. 96. 97. usque ad Reg. 113. *Exemplis*, à pag. 107. usque ad 113.

c. VERBUM.

α. Perfectum C. IV. *cujus monstratur:*

1. Inflexio *ex paradigmate integro* Pakad, *per omnes Conjugationes*, Reg. 47. 48. *quæ sunt:*
1. *Activa* Kal, *pag.* 41.
2. *Passiva* Niphal, *pag.* 42.
3. *Activa* Pihel, *pag.* 43.
4. *Passiva* Puhal, *pag.* 44.
5. *Activa* Hiphil, *pag.* 45.
6. *Passiva* Hophal, *pag.* 46.
7. *Reciproca* Hitpahel, *pag.* 47.

Harum Conjugationum exhibentur compendiosè omnia:

1. Tempora: 1. *Præterita*, Reg. 49.
2. *Futura*, Reg. 50.
1. *Imperativi*, Reg. 51.
2. *Infinitivi*, Reg. 52.
3. *Participia*, Reg. 53.

2. Vari-

2. Variatio *propter literas:*
1. Sibilantes, Reg. 54.
2. Gutturales, Reg. 55. 56. 57. 58.
3. Significationem intransitivam & alias causas. Reg. 59.
3. Instructio *de quadratis Verbis*, sub finem, R. 59.
β. Defectivum Cap. V. pag. 45.
1. Pe Nun, de quo Regulæ 60. 61. 62. 63. cum paradigmate integro *Nagasch*, pag. 56. 57.
2. Lamed Nun vel Thav, de quo Reg. 64.
3. Ayn seu *Geminatorum*, de quo Reg. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. cum paradigmate integro *Sabab*, pag. 62. 63. 64. 65.
γ. Quiescens, Cap. 6. pag. 65.
1. Pe Aleph; de quo Reg. 72.
2. Pe Jod; de quo Reg. 73. ad 76. cum paradigmate integro *Jaschab*, pag. 69. 70.
3. Ayn Vav vel *Jod;* de quo Regulæ 77. 78. cum paradigmate integro *Kum*, pag. 74. 75. 76. 77.
4. Lamed Aleph; de quo Reg. 79. 80. 81. cum paradigmate integro *Maza*, pag. 80. 81. 82. 83.
5. Lamed He; de quo Reg. 82. 83. 84. 85. cum paradigmate integro *Galah*, pag. 86. 87. 88. 89.
6. Dupliciter imperfecta Verba; de quibus agitur Reg. 86.

δ. Cum

ɗ. *Cum Suffixis conjunctum*; cujus integra forma exhibetur, pag. 109. 110. 111. 112.
d. ADVERBIUM.
Quorum integer Catalogus recensetur sub finem Lexici, *pag. 185. 186.* & Regula Syntactica habetur, 172.
e. PRÆPOSITIO & CONJUNCTIO pertractatur *Cap. VII. integro*, in doctrina *præfixorum*, pag. 90. & seq. Item Reg. 87. usque ad 94. *Præpositiones* autem separabiles sigillatim enumerantur *pag. 183. 184.* de quibus etiam in Syntaxi Regulæ duæ, 170. 171.
f. INTERJECTIO;
Quoad plerasque voces, quibus animi affectus exprimimus, monstratur *pag. 186.*
B. Mutationes Vocalium;
quorum traditur:
1. Correptio; *Cap. IX. integro*, pag. 113. & seq. Reg. 155. & seqq. *scil.* ℥:
1. Kamez in Scheva, Reg. 116. 117. *in Patha*, Reg. 121. n. 1. Reg. 122. n. 1. Reg. 123.
2. Zeri in Scheva, Reg. 116. 117. 120. 124. *in Hirek*, Reg. 121. n. 2. *in Segol*, Reg. 122. n. 2. *in Patha*, Reg. 123.
3. Segol in Scheva, Reg. 119.
4. Holem in Scheva vel Kamez-Hatuph, vel Kybbuz, Reg. 120. 121. n. 3. 4. Reg. 123. num. 3. Reg. 124. *in Kamez*, ibid. num. 7.

5. Patha

5. *Patha in Hirek parvum*, Reg. 121. num. 5. *in Scheva*, Reg. 124.
2. Productio, *Cap. X. scil.* §:
1. *Scheva in Hirek*, Reg. 125. n. 1. 2. *in Patha*, ibid. n. 4. 5. Reg. 126. n. 1. *in Segol*, Reg. 125. n. 6. R. 126. n. 2. R. 131. *in Kamez magnum*, R. 131. 132. n. 2. *parvum*, R. 125. n. 9. R. 126. n. 3. *in similem mediocrem*, Reg. 127. *in Hatephatam*, ibid. n. 1. *in Zeri* vel *Holem*, Reg. 131. n. 2.
2. *Patha in Kamez*, Reg. 129. 130. 131. 132. *in Zeri*, Reg. 133.
3. *Hirek in Zeri*, Reg. 129. 133. n. 2.
4. *Kybbuz in Holem*, Reg. 129. 133. n. 2.
5. *Segol in Kamez*, Reg. 130. 133. n. 1.
6. *Kamez in Holem*, Reg. 133. n. 1.
3. Permutatio ob Gutturales; *scil.* §:
1. *Scheva mobilis* cum *Hateph-Patha*, R. 134. vel *Hateph-Segol*, ibid. n. 1. *muti* cum *Patha-Genufah*, Reg. 135.
2. *Patha* cum *Segol* vicario, Reg. 136.
3. *Segol* cum *Patha* vicario, Reg. 137.
4. *Zeri* Verbi cum *Patha*, Reg. 138.
cum *Hirek*, Reg. 139. n. 1.
5. *Holem* Verbi cum *Patha*, Reg. 138.
6. *Schurek* cum *Kybbuz*, Reg. 139. n. 2.
7. *Kybbuz* cum *Kamez-Hatuph*, R. 139. n. 3.
4. Recessio ab omnibus Regulis, differentiæ causâ, Reg. 140.
C. Punctationes Semivocalium: *C. XI.*

1. Da-

1. Dageſch *lenis*, Reg. 5. 141. 142.
fortis, Reg. 143. Hujus Puncti Dageſch notatur:
1. Natura Reg. 5. n. 1. Reg. 141. 142. 143.
2. Officium, *quod non rarò ſit compenſativum*, Reg. 145.
3. Paſſio, *quod literæ gutturales*, Reg. 6. 143. *& ſchevatæ*, Reg. 144. *illud non recipiant.*
2. Mappik, Reg. 146.

V. SYNTAXIS:
1. *Simplex:*
1. Subſtantivorum, Reg. 159. 150. 160.
2. Verborum cum Nomine, Reg. 161. intranſitivorum, Reg. 162. affectuum, Reg. 163. infinitivorum, Reg. 164.
2. *Figurata:*
1. Numeri, Reg. 165. 166. 167.
2. Verbi, Reg. 168. 169. 173.
3. Particularum, Reg. 170. 171. 172.

VI. LEXICI Compendium; cui præmittuntur obſervationes de
1. Radicis inveſtigatione, pag. 152.
2. Harmonia originum, pag. 153. & ſeqq.
Sequitur 3. *Lexicon dictionum Hebraicarum* in genere, pag. 159. & ſeqq.
Particularum in ſpecie, pag. 182. & ſeqq.

VII. ANALYSIS practica Pſalmi XXXIV. quâ ſingulæ voces juxta Regulas Horologii hujus reſolvuntur, uſusque harum inſtitutionum oſtenditur.

F I N I S.